

Upravišтво: Ljubljana, Knafljeva
ulica 6. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.

Inseratni oddelek: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 3. — Tel. 3492, 3493.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocencova ulica št.
2. — Telefon št. 190.

Računi pri poš. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čisto 78.188,
Wien št. 105.241.

Naročnina znaša mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:

Ljubljana, Knafljeva ulica 6. Telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor
Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440.
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1.
Telefon št. 65.

Rokopis se ne vračajo. — Oglasi po
tarifu.

JUTRO

Pariz, Varšava, Moskva

»Jutro« je že opetovano izrazilo umest-
no začudenje nad nerazumljivo poljsko zu-
nanjo politiko, ki je v svojem jedru protis-
lovanska, ker nasprotuje interesom svojih
slovanskih sosedov, ko v istem trenutku ne
služi toliko Poljakom samim, kolikor nji-
hovim dednim nasprotnikom Nemcem. Ko
se je pred dvema letoma začel tajati led
sovrastva med Varšavo in Moskvo, je ka-
zalo, da se bo na vzhodu uredilo razmerje
med obema najmočnejšima slovanskima
državama in da bo nastopilo toliko za-
leženo pomirjenje med obema. Prenapieti op-
timisti so v teh prvih rahlih znakih že vi-
deli novo zarjo in so napovedovali pohod
Slovanstva na vsej črti. Kakor pa je tak
razvoj težaven in potrebuje mnogo časa,
bi se bil storil vendar velik korak naprej,
da je ostalo pri vzhodnem paktu, ki bi ga
bile podpisale res samo vzhodnoevropske
države. Poljska mu v taki obliki najbrž tu-
di ne bi bila nasprotovala, ker bi nje po-
zicija v okviru pakta tvorila nekaj protite-
utež proti presilni veljavi Rusije.

Kakor hitro pa se je zavzela za pakt tudi
Francija in si začela prizadevati, da bi po-
tom njega zopet oživila stara rusko-
francosko zvezo in so Poljaki začutili, da
bi v novi skupini tvorili sprčo dveh ve-
lesil le silo precej podrejenega pomena, so
si začeli v Varšavi pomišljati in iskati ta-
ke rešitve, ki bi Poljski priznala in dopu-
ščala značaj prave velesile. Obrnili so se
na najbližji zapad, kjer je osamljena Nem-
čija s hrepenenjem pričakovala zavzetosti,
pa naj je to tudi Poljak, s katerim imajo
Nemci namisljene nepravne račune gle-
de koridorja in gornje Šlezije, da o Pozna-
nju, Gdansk in ostalih nemških pretrah-
nih zahtevah niti ne izgubljamo besedi.

K takemu razvoju vzhodnega pakta, ki
bi Poljsko potisnil precej v ozadje, — Po-
ljaki nečesto spoznati, da bi jim obenem
nudil največjo varnost in jamstvo njihovih
državnih meja, — je prišla še zadeva vstopa
Rusije v Društvo narodov. V mednarod-
nem koncertu se je Poljska prizadevala, da
si izposluje priznanje za velesilo. Vsi njeni
napori so bili osredotočeni v to smer in
kakor vidimo, so bili Poljaki pripravljeni
plačati za to iluzijo tudi tako veliko ceno,
kakor je osamelost ob strani Nemčije in
oddaljenost od dosedanjih prijateljev. V
vstopom Rusije v ženevsko društvo bi bile
poljske aspiracije po stalnem mestu v sve-
tu DN naenkrat potisnjene v ozadje, kajti
stalno mesto bi bilo po prirodni nujnosti
podeljeno Moskvi, ki predstavlja šestino
sveta in ima več kot petkrat toliko prebi-
valcev kakor Poljska. Vzporedno s to for-
malno pridobitvijo Rusije, bi seveda zra-
stel njen vpliv ne samo v DN, marveč v
vseh svetovni politiki, osobito pa na evrop-
skem vzhodu, kjer se je Poljska smatrala
doslej za edino velesilo.

Kakor vidimo, že sama pojava Rusije na
mednarodnem poprišču začne znatno za-
senčiti pomen poljske države in poljska tra-
gika je v tem, da se ne morejo pomiriti z
dejstvom, da je Rusija velesila, ki ne po-
trebuje nikakega priznanja, za kar se mo-
ra Poljska sele boriti. Bili so že blizu uspe-
ha, kar čez noč pa se je položaj tako bist-
veno izpremenil, da so vsi njihovi napori
ostali brez posledice. Namesto, da bi se po-
miriti z dejstvom, ki se na njem ne da iz-
premeniti niti pčica, in bi spoznali nove
ugodnosti, ki jim jih tudi izpremenjeni po-
ložaj nudi v prav znatni meri, so se uže-
ljni odmaknili od svojih dosedanjih zave-
nikov, z viharajočimi zastavami prešli v
nemški tabor ter se pridružili nemškemu
političnemu konceptu.

Poljaki se hočejo za vsako ceno uvelja-
viti kot velesila, kar morda odgovarja tra-
dicionalni poljski narodni duši. V zgodovi-
ni je bila Poljska pred delitvami res pr-
va velesila vzhodne Evrope in je bil njen
vpliv zelo močan od Baltskega do Črnega
morja ter od te črte globoko na vzhod in
na zapad. Danes pa so prilike tako zelo
izpremenjene, da bi Varšava samo tedaj
ohranila del svoje nekdanje veljave, ako bi
ne bilo kulturno, gospodarsko in politično
vsaj enako močnih, ako ne močnejših čini-
teljev, ki si dele oblast in ž njo politično
veljavo. Nekdanje zgodovinske reminiscen-
ce so Poljakom zatopile pogled na de-
janski stan, zato so zagrenjeni in se zate-
kajo iz same ključavnosti v neprimerno
politično zvezo z Nemci. Pri tem jim nič
ne pomaga zagotavljanje, da njihova poli-
tika ni naperjena proti obstoju slovanskih
in drugih sosednih držav. Nemci bi pri prvi
priliki porabili Poljsko za prehodno deželo
da bi izpolnili Rosenbergov načrt, ki pre-
videva zasedbo baltskega obrežja in Ukra-
jine.

Vendar pa govore nekatera znamenja za
to, da v Varšavi morda le uvidevajo, da
njihova sedanja politična linija ni prava,
ker jo narekuje v prvi vrsti užaljenost.
Poljskim politikom je tudi jasno, da vstop
Rusije v DN ni odvisen od Poljske. Zato
se kaže pripravljenost za postopen prehod
iz sedanje ostre opozicije proti vzhodni-
mu paktu S tem naglasno nepomirljivim
stališčem si hočejo Poljaki pridobiti neka-
tere zaimene ugodnosti, predvsem obvez-
nost, da se Francija in Rusija ne bosta ni-
koli dogovarjali o zadevah vzhodne Evro-
pe, ne da bi kot ravnopravna člana pri-
tegnili k razgovorom tudi Poljsko. Ako
francoski tisk opozarja Poljsko, naj voli
med Francijo in Nemčijo ter iz Varšave
čuje odgovor, naj se Francija odloči za
Poljsko ali za Rusijo, je v tem dovolj po-
laga za diplomatska pogajanja, ki bi na
obojestransko zadovoljstvo razčistila ta po-
ložaj. Ta kompromis že pripravljajo v Ze-
nevi Barthou, Litvinov in Beck.

Diplomati se vračajo z Bleda v Beograd

Beograd, 3. septembra p. Z Bleda so se
davi vrnili v Beograd zunanji minister
Bogoljub Jevtić s svojo soprogo, njegov
pomočnik dr. Purić, še senci pa češkoslo-
vaški poslanik Wellner, ki je danes že pre-
vel redno vodstvo poslov poslanštva.

ITALIJANSKI KRALJ POSETI PARIZ

Nova akcija za zblizanje Italije in Francije — Predsednik Lebrun bo vrnil poset italijanskega kralja

Pariz, 3. septembra. p. Listi so obja-
vili danes poročilo, da bo italijanski
kralj Viktor Emanuel v kratkem posetil
francosko prestolnico, nato pa še ne-
katera druga evropska glavna mesta.
K tej informaciji dodaje »L'Intransi-
gant«: Obisk italijanskega monarha v
Parizu bo gotovo dal predsedniku Lebru-
nu povod, da takoj nato obišče
Rim. S kraljem Viktorjem Emanuelom
bo prispela v Pariz bržkone tudi kra-
ljica Jelena.

Vzajemna poseta italijanskega vla-
darja in predsednika francoske repu-
blike sta bila sklenjena po zaslugi fran-
coskega poslanika v Rimu Chambrun-
a, ki si mnogo prizadeva za zblizanje
Francije in Italije. V resnici se je za
poset italijanskega kralja v Parizu za-
vzel tudi Mussolini.

»Petit Parisien« meni o obisku ita-
ljanskega kralja v Parizu naslednje:

Italijanski suveren že več let ni za-
pustil Italije. Sedaj je sklenil potovati
po Evropi in posetiti najprej Pariz. Na-
še mnenje je, da se bo odpravil na pot
na prizadevanje ministrskega predse-
dnika Mussolinija, ki je v zadnjih letih
sprejel šefe in ministre raznih držav,
a nikomur ni vrnil njihovega poseta,
ker ne more zapustiti Italije. Tako bo
italijanski kralj v imenu Mussolinija
posetil šefe in ministre držav, ki so
bili v Rimu.

O francosko-italijanskem zblizanju
poroča »Matin«, da je poslanik Cham-
brun govoril s Mussolinijem tudi o vseh
aktualnih političnih problemih, zlasti pa
o Avstriji. Ti razgovori naj bi učvrsti-
li prijateljske odnose med Italijo in

Francijo in omogočili skupno reševanje
velikih evropskih problemov. Tako bo
n. pr. Italija pristala na to, da se av-
strijsko vprašanje uredi samo v spo-
razumu s Francijo. De Chambrun bo
imel ta teden razgovore z državnim
podtajnikom Suvichem. Določile naj
bi se konkretne oblike za mirno reši-
tev vseh spornih vprašanj med obema
državama.

Tudi »Petit Journal« poroča, da se
v Rimu trdovratno širijo govorice, da
se bodo pričela med Italijo in Francijo
v kratkem odločilna pogajanja za zbliz-
žanje obeh držav. Med drugim naj bi
se sklenila tudi francosko-italijanska
pogodba o vojnem brodomstvu, tako da
bi lahko obe državi na prihodnji po-
morski razorožitveni konferenci v Lon-
donu zavzele enako stališče.

Tatarescu v Beogradu

Snoči je rumunski ministrski predsednik prispel v našo prestolnico, kjer bo gost g. Uzunovića

Beograd, 3. septembra. p. Predsednik
rumunske vlade Tatarescu je ob 11. do-
poldne prispel iz Rumunije v Subotico,
kjer so ga sprejeli komandant dunavske di-
vizijske oblasti Novaković in drugi zastop-
niki tamkajšnjih oblasti, iz Beograda pa so
se mu pripeljali naproti rumunski poslanik
Guranescu, vojaški ataše Greculescu, tis-
kovni ataše Anastasiu in šef Centralnega
presburoja g. dr. Kosta Luković.

V Beograd je prispel vlak ob 18.25. Ta-
tarescu so na beograjski postaji prisrčno
sprejeli člani vlade in cela vrsta drugih
odličnih osebnosti. Prisotni so bili poleg
vseh ministrov tudi francoski poslanik Na-
ggyar, češkoslovaški poslanik Wellner, gr-
ški poslanik Melas, odpravnik poslov tur-
škega poslanstva in pomočnika našega zu-
nanjega ministra gg. Purić in Jurišić. Ko je
Tatarescu izstopil iz voza, ga je najprej
pozdravil ministrski predsednik Uzunović.

ki ga je nato predstavil ostalim članom
vlade in diplomatskega zbora. Po izredno
lepem sprejemu se je ministrski predse-
dnik Tatarescu, ki je gost našega ministr-
skega predsednika, odpeljal v hotel »Srbski
kralj«, kjer mu je bilo rezerviranih nekaj
sob.

Ob 19.30 je rumunski ministrski pre-
sednik Tatarescu obiskal našega predse-
dnika vlade g. Nikolo Uzunovića. Oba dr-
žavnika sta se celo uro prijateljsko razgo-
varjala in proučila vsa vprašanja, ki so
tičejo obeh zaveznikov držav.

Ministrski predsednik Tatarescu bo jutri
dopolodne posetil grob Neznanega junaka
na Avali, nato pa našega zunanjega mi-
nistra g. Bogoljuba Jevtića, ki bo njemu na
čast ob 13.30 priredil v ministstvu za zu-
nanje zadeve banket. Zvečer bo rumunski
predsednik vlade gost ministrskega pre-
sednika g. Nikole Uzunovića.

Možnost sporazuma Francije in Nemčije

Izročitev francoske spomenice o Posaarju Društvo narodov — Nemški glas o zblizanju s Francijo

Ženeva, 3. sept. w. Spomenica francoske
vlade glede posaarskega vprašanja je da-
nes prispela v Društvo narodov ter bo ob-
javljena jutri ali najkasneje v sredo.

Berlin, 3. septembra. g. Glede na franco-
ske vesti o spomenici francoske vlade na
naslov posaarskega odbora Društva nar-
dov piše »Völkischer Beobachter«:

Ceprav bi bila s tem apelom dejansko
zvezana želja o direktnih pogajanjih z
Nemčijo, se je vendarle treba vprašati, ali
ne bi bil Pariz storil boljše, če bi se bil, sle-
deč ponovnim pozivom nemške vlade iz
prejšnjega časa, takoj indirektno obrnil na
Nemčijo. Vsekakor je treba v novem po-
litičnem stališču francoskega zunanjega
ministrstva videti posledice Hitlerjevega
govora v Koblenzu. Ako je v Parizu ista
volja za pošten sporazum, bi mogla biti
pogajanja še pred glasovanjem zelo ko-
ristna. Brez zmisla pa bi bilo pred zmag-
no nemške misli v Posaarju, ki se mora sma-
trati za gotovo, z načetjem vprašanj, ki

bodo gotovo velike važnosti, izsiliti od
Nemčije kakše politične predkoncesije.

Diplomatski sprejem pri Hitlerju

Berlin, 3. septembra. w. Ker se je ru-
žilo mesto državnega predsednika z mestom
državnega kancelarja, bo Hitler 12. septem-
bra sprejel v elarji palači državnega pre-
sednika šefe inozemskih misij, ki bodo
sprejeti po svojem činu in po datumu svo-
jih poverljivih pisem.

Nove obdolžitve proti hitlerjevem

New York, 3. septembra. AA. Ameriška
neuradna preiskovalna komisija je začela
proučevanje početja narodnih socialistov v
juliju. Prve dni oktobra bo komisija zasli-
šala Ernesta Krussa, člana nemških napadal-
nih oddelkov, ki je zbežal iz Nemčije in iz-
javil, da je sodeloval pri poizvedbi državnega
zbora po ukazih pokojnega Roehma.

Schachtovo sodelovanje z židovskimi kapitalisti

Nesoglasja med dr. Schachtom in narodno sociali- stičnimi antisemiti — Akcija za ublažitev židov- skega bojkota nemškega blaga

Berlin, 3. septembra. d. Kakor poroča
»United Press« iz dobro poučenih krogov,
so nastala velika nesoglasja med predse-
dnikom državne banke ter ministrom za na-
rodno gospodarstvo dr. Schachtom in vo-
dilišni antisemiti v narodni socialistični
stranki. Nesoglasja so nastala zaradi odlo-
ka ministra Hessa, s katerim je bilo član-
om stranke prepovedano vsako občejanje
z židi in ima tudi razne druge določbe
proti židom. Kakor menijo, je bil ta od-
lok zelo dobrodošel radikalnim antisemi-
tom, kakor so Göbbels, Rosenberg ter drugi
in sicer v gotovi meri kot nadomestilo za
Schachtovo prizadevanje, da pritegne vpliv-
ne židovske bančnike ter industrije k ob-
novi nemškega gospodarstva v večji meri
kakor doslej. Dejstvo je, da so v zadnjem
času domaški finančniki v Nemčiji sode-
lovali pri celi vrsti mednarodnih transak-
cij. To pomeni, da nadaljeval Schacht kot
finančni in gospodarski diktator v Nem-
čiji politiko prejšnjega ministra za gospo-
darstvo Schmidta in da vodi v še večji me-
ri politiko, v kateri se kažejo gotove sim-
patije za vlogo, ki jo igrajo židje v trgov-
ni. Na podlagi tega sklepa, da bo doktor
Schacht prešel bodisi k odkriti borbi
proti netolerantnim narodnim socialistom
ali pa bo poizkušal pomiriti njih poizgoma
s stališčem, ki ga zavzema v tem pogledu.

V poučenih krogih tudi govore, da je imel
dr. Schacht razgovor s sirom Henryjem
Deterdingom, preden je odpotoval v Ame-
riko. Deterding je oaje pripravljen, da po-
izkusi ublažiti židovski bojkot nemškega
blaga, ko se bo mudil v Zedinjenih drža-
vah.

Kongres balkanskih matematikov

Atene, 3. septembra. AA. Včeraj so v vae-
učiliški avli otvorili prvi kongres balkan-
skih matematikov. Otvorilni so prietovali
predsednik ministrskega sveta Tsaldaris,
prosvetni minister Madronulos in mnogi od-
lični predstavniki političnih in znanstvenih
krogov. Predsednik vlade Tsaldaris je v
svojem pozdravnem govoru naglasil zadovolj-
stvo grške vlade, ker se prvi kongres bal-
kanskih matematikov vrši v domovini Pita-
gore. Aristotelis Evklida in tolikih drugih
grških ačelnikov, ki so poslavili temelje
matematične vede. Na kraju je predsednik
Tsaldaris opozoril tudi na koristi, ki jih bo-
do imeli balkanski narodi od vzajemnega
znanstvenega sodelovanja, ki le poglobijo
obstoječe sporazume.

Barthoujevi razgovori s Titulescom in Jasparjem

Pariz, 3. sept. w. Ministrski predse-
dnik Doumergue je imel dopoldne daljšo
konferenco z zunanjim ministrom Bar-
thoujem, ki ga je informiral o razgovo-
ru z rumunskim zunanjim ministrom
Titulescom in belgijskim zunanjim mi-
nistrom Jasparjem. Ker bo Barthou
najbrž v torek odpotoval v Ženevo, sta
državnika govorila tudi o problemih, ki
so na dnevnem redu Društva narodov.
Ministrski predsednik Doumergue odpo-
tuje nocoj na svoje posestvo v južni
Franciji, kjer ostane do 20. septembra
in bo izdelal svoj načrt o državni re-
formi.

Barthoujev obisk v Atenah

Pariz, 3. septembra. č. Rador ima vest
iz Atene, da bo francoski zunanji mi-
nister Barthou posetil razen Rima tudi
Atene. Uradni krogi te vesti niti ne de-
mentirajo, niti ne potrjujejo. Podpred-
sednik ministrskega sveta Pasmazoglou
je bil pred kratkim v Parizu in je zuna-
njega ministra Barthouja uradno pova-
bil na obisk.

Akcija za ustanovitev velike Balkanske banke

Iniciativa predsednika turške republike — Banka naj bi pospeševala gospodarske stike balkanskih držav med seboj in z ostalo Evropo

Dunaj, 3. septembra. d. Kakor poroča
»Sonn- und Montagszeitung«, bo med bal-
kanskih državami sklenjen dogovor, po
katerem se bo osnovala Balkanska banka,
ki bo izvajala vse važnejše transakcije bal-
kanskih držav v trgovini, industriji in obrti.
Osrednji zavod nameravane Balkanske
banke naj bi se ustanovil v enem izmed
glavnih mest balkanskih držav, drugi glav-
ni zavod pa na Dunaju ali v Pragi kot po-
srednik za zapadne in severne države. Po-
sebnost se za ustanovitev Balkanske banke
zavzema predsednik turške republike Ke-
mal paša.

Kapital v Balkansko banko naj bi in-
vestirale ne samo balkanske države, tem-
več tudi inozemske korporacije. Po načrtu
naj bi sodelovali pri ustanovitvi tega ve-
likega denarnega zavoda vsi činitelji svetov-
ne trgovine, ki so kakorkoli zainteresirani
na trgovini z balkanskimi državami ali dru-

gačnih gospodarskih poslih z njimi. Za sre-
do septembra je Mustafa Kemal-paša po-
vabil zastopnike prizadetih držav k raz-
govorom v Ankaru. Pri teh pogajanjih bo
tudi sklenjeno, kje naj se osnuje centrala
Balkanske banke. V poštev prihajajo pred-
vsem glavna mesta na balkanskem poloto-
ku, ni pa tudi izključeno, da bo določen
Carigrad, bivša prestolnica Turčije, ali pa
veliko grško pristaniško mesto Solun, ki je
za mednarodno trgovino posebnega pome-
na. Istočasno bodo osnovane podružnice
v vseh drugih balkanskih glavnih mestih.

List se zavzema za to, da bi se glavna
filijala banke osnovala na Dunaju, češ da
je Dunaj nad sto let mest z Balkana proti
zapadu in da bo tako najbolje zagotovljeno
stalno sodelovanje balkanskih držav z ve-
likimi industrijskimi državami Evrope ter
ostalega sveta.

Velika stavka v Ameriki

Stavki predilniških delavcev se bo pridružilo tudi 700.000 delavcev konfekcijske industrije

Washington, 3. septembra. d. V soboto
ponoči je izbruhnila stavka ameriških tek-
stilnih delavcev, ker tudi poslednja poga-
janja med podjetniki in delavci niso uspe-
la. Malo pred polnočjo je ustavilo delo
750.000 delavcev bombažne, volnene in svile-
ne industrije, zaposlenih v preko tisoč
tovarnah v 30 državah. Točno število stav-
kujočih pa se bo moglo ugotoviti šele ju-
tri. More se domnevati, da so se delavci
skoro brez izjeme odzvali pozivu k stavki.

Kakor napovedujejo, se bo pridružilo
stavki tekstilnih delavcev tudi 700.000 de-
lavcev konfekcijske industrije ter sorod-
nih panog, tako da bo število stavkajočih
naraslo na približno poldrug milijon ljudi.

Komunisti so začeli živahno propa-
gando med stavkujočim delavstvom. Stro-
kovne organizacije so nasprotno osnovali
mnogoštevilne skupine po 10 mož, ki imajo
pod vodstvom zanesljivega voditelja na-
logo, da preprečijo v vseh okoliščinah
izgrede in onemogočijo komunistično propa-
gando. Pripravljeni sta tudi nacionalna
garda in milica, dočim je bila policija oja-
čena s prostovolci.

Predsednik organizacije tekstilnih de-

lavcev Gorman, ki je prevzel vodstvo
stavke, je izdal proglas na člane ameriške
legije in drugih organizacij bivših bojevni-
kov, v katerem jih prosi moralne podpo-
re za stavkajoče.

Vodja delavcev Gorman je obljubil, da
bodo stavkujoci v tekstilni industriji do-
bili podpore ne glede na to, kako dolgo
bo trajala stavka. Mnogo strokovnih orga-
nizacij je že ponudilo svojo denarno po-
moč.

Predsednik Roosevelt je odpovedal za
včeraj popoldne nameravano običajno
tiskovno konferenco v Beli hiši, češ, da je
zadržan s posredovanjem v stavki tekstil-
nih delavcev.

New York, 3. septembra. w. Voditelji
stavke izjavljajo, da je dobilo povelje za
stavko milijon tekstilnih delavcev, druge
centive pa pravijo, da gre samo za 600.000
delavcev, ki so zaposleni v 2781 tvorni-
cah. Predsednik bombažne industrije Sloan
je v soboto izjavil, da je delavstvo 12 tvor-
nic na jugu z veliko večino glasovalo proti
izvedbi stavkovnega povelja. Pričakujejo,
da bo prišlo do spopadov med stavkujoci-
mi in delavljimi delavci.

Proces proti dr. Pernarju in tovarišem

Obtoženci se morajo zagovarjati zaradi razširjanja protizakonitih letakov

Zagreb, 3. septembra n. Pred okrožnim
sodiščem se je danes pričel kongres proti
stavcema Vladimiru in Jarju Horvatu,
upokojenemu podpolkovniku Vilku Begiću,
odvetniku dr. Ivanu Pernarju, dijaku prava
Andreju Rasporju, krapinskemu trgov-
cu Andreju Hršaku, uradniku Lenki Štim-
covi in dijakoma Ljudevitu Ivekoviću ter
Karlu Šekšoju. Oba Horvata sta obtožena,
da sta tiskala dva letaka, ki sta imela na-
slov »Hrvatski seljački narode!« in »Hr-
vatski narode!«. Prvega sta tiskala v več
tisoč izvodih, delo pa sta opravila po na-
ročilu Vilka Begića, ki je koncept za prvi
letak dobil od dr. Pernarja, v čigar ime-
nu je tudi izvršil naročilo. Ostali obtoženci
so obtoženi, da so letake širili po Zagre-
bu in deželi. Obtožnica pravi, da se je vsa
zadeva razjasnila tedaj, ko je sresko na-
čelstvo v Gospiću 5. maja pozvalo zagreb-
sko policijo, da mu pošlje Vilka Begića
v Gospić, kjer ga je bilo treba zaslišati
zaradi letakov, ki so se širili po Gospiću
in Pernuših v Liki. Ugotovili so, da je
letake prinesla v Pernuš Lenka Štimac in
jih izročila tamkajšnjemu trgovcu Anto-
nu Vlačiću.

Pri današnji razpravi, kakor tudi v pre-

tekavi, sta Horvata priznala, da sta tiskala
letak »Hrvatski seljački narode!« za 2000
Din v 8000 izvodih in da je ta letak naročil
dr. Pernar. Naročilo sta sprejela, ker jima
je zelo primanjkovalo denarja. O drugem
letaku »Hrvatski narode!« in s podpisom
»Hrvatska seljačka stranka« sta izpovedala,
da sta bila 10. decembra lani pozvana v pi-
sarno dr. Vlačke Mačka, kjer je Vilko Be-
gović izročil tri koncepte in dejal, da je to
božična poslanica, ki naj se tiska za Hrvat-
ski narod v 50.000 izvodih. Porodili so se
za 5000 Din, ki jih je Begović izplačal v ob-
rokih. Letake sta Horvata odnesla v pier-
no dr. Pernarja.

V preiskavi se je dr. Pernar branil, da z
letaki ni imel nobenega posla in da obto-
žencev niti ne pozna, pri naknadnem zasli-
šanju 17. marca pa je preiskovalnemu sod-
niku priznal, da je letak »Hrvatski seljački
narode!« napisal sam.

Horvata sta danes pri razpravi podala
skoraj enake izjave kakor v preiskavi. Da-
nes sta le oporekla, da bi bila tiskala tudi
drugi letak z naslovom »Hrvatski narode!«
Razprava se bo jutri nadaljevala in bodo
zasiščani še ostali obtoženci. Proces bo brž-
kone zaključen v treh dneh.

Češka politična jesen

Predvolilna nervoznost — Trzavice v vladni koalicijski — Prizadevanje za skupen nastop opozicije — Pomirjenje na Slovaškem — Radikaliziranje v nemških vrstah

Praga, 1. septembra. Politično počitnice so pri kraju. Prav za prav letošnje leto ni prineslo pravega političnega razpoloženja, kajti letošnje je bilo precej bogato pomembnih dogodkov, ki so zlasti srednjo Evropo držali v stalni napetosti in niso ostali brez sledov. Prav posebno velika to je bila češkoslovaška, ki je obdana od sosedstva, v katerem v zadnjem času neprestano vre.

Pa tudi v domačnosti republike same ni bilo brez napetosti. Gospodarske novosti so pred vsem bile predmet živih polemik, ki se niso vodile samo med vladno večino in opozicijo, marveč tudi med glasilski koaliranih strank, čeprav seveda z večjo obzirnostjo in v bolj prikriti obliki. Vprašanje devalvacije krome je stopilo nekoliko bolj v ozadje, zato pa stoji v ospredju diskusija žitni monopol z vsemi svojimi posledicami. Za končno sodbo je danes še mnogo prezgodaj, ker ni prestana niti še prva preizkušnja. Vendar pa je že zdaj mnogo pritožb tudi iz kmečkih krogov, ki naj bi jim bil monopol pred vsemi prinesel olajšanje položaja. Razume se, da je opozicija z narodnimi demokrati na čelu nemurno v zbiranju in publiciranju vseh glasov nezadovoljnosti. Zlasti je izrabila za svojo borbo podražanje kruha, češ da je sad vladne gospodarske politike podražanje življenjskih potrebščin, ki težko zadene konzumenta, ne da bi producent prinesel imena vredno ugodnost.

Nervoznost, ki jo je v češkoslovaški diskusiji vedno bolj občutili, ima pač svoj glavni izvor v volitvenih psihozah, ki se vedno polasta vseh strank. Do volitev je sicer še precej daleč, vendar je skoro gotovo, da se bodo vršile preden poteče leto dni. Vladna koalicija je na videz še vedno trdno sklenjena, vendar pa se opažajo tu in tam znaki odmikanja od odgovornosti za do zdaj storjene ukrepe. Obenem pa se čuti stremeljenje strank, pridobiti še h koncu kolikor mogoče uspehov za svoj volilni krog. Do zdaj so želi pred vsem agrarci, zdi se pa, da hočejo sedaj priti na vrsto tudi socialisti. Vprašanje je, ali bo do konca vzdržala agrarno - socialistična fronta, ki vsekakor nalaga poslancem obeh strank precejšnjo mero samozatajevanja, za katero mase volivcev nimajo pravega razumevanja. Dočim sedijo rdeči in zeleni generali v dozdnevni slogi pri skupni mizi, se vršijo v podeželju živahne borbe med meščansko in makistično fronto, katere se na obeh straneh udeležujejo vladni in opozicijski volilci brez ozira na konstelacijo v parlamentu in kabinetu.

Pri tem položaju ima opozicija v svojih pripravah za volilno borbo mnogo lažje stališče in priznati se ji mora, da ne počiva. Če se sme verjeti njenemu tisku, se pripravljajo koncentracija opozicijskih strank, ki vsekakor nalaga poslancem obeh strank precejšnjo mero samozatajevanja, za katero mase volivcev nimajo pravega razumevanja. Dočim sedijo rdeči in zeleni generali v dozdnevni slogi pri skupni mizi, se vršijo v podeželju živahne borbe med meščansko in makistično fronto, katere se na obeh straneh udeležujejo vladni in opozicijski volilci brez ozira na konstelacijo v parlamentu in kabinetu.

Zbor JNS v šumadiji

Prva konferenca sreskih in občinskih organizacij za dunavsko banovino je bila ob ogromni udeležbi v nedeljo v Arandjelovcu

Beograd, 3. septembra. r. Po nizu konferenc v moravski banovini so se v večerjšnjo konferenco v Arandjelovcu pričele sreske konference delegatov JNS za dunavsko banovino.

Na današnje prvo konferenco delegatov sreskih in občinskih organizacij te banovine so prispeeli gg. predsednik narodne skupščine dr. Kosta Kumanudi, kot delegata kraljevske vlade kmetijski minister dr. Kojić in notranji minister Zivjotin Lazić, kot zastopnik predsednika vlade senator in bivši minister Kosta Timotijević, dalje narodna poslanca in bivša ministra dr. Velizar Janković ter več senatorjev in narodnih poslancev. Generalni tajnik stranke dr. Albert Kramer je moral oditi na veliki zbor JNS v Bosanskem Novem in ga je na konferenci v Arandjelovcu zastopal nar. posl. Mihajlo Zivančević.

Konferenca se je vršila v največji dvorani Arandjelovca. Udeležilo se je 986 delegatov iz sreske vrtačarske, kosmajske, posavske, kolubarske, mladenovske, zemunske, pančevske, oraškega in oplenskega.

Konferenci, ki je trajala od 10. do 14. ure, je predsedoval arandjelovski rojak nar. posl. Ilija Mihajlović. Takoj v začetku je v imenu zborovalcev dal duška vladnosti. Ijubezni in zvestobi do največjega

stom, ki so v radikalnem krilu svojega volilstva izgubili mnogo svoje popularnosti.

Več sreče je imela vlada na Slovaškem. Napetost med njo in avtonomisti Hlinka in Rázusa, ki je v minulem letu od znanih nitranskih dogodkov dalje dobivala nekaj časa skoro grozeče oblike, se je dokaj podela. Pred parlamentarnimi počitnicami se je celo že razpravljalo o možnosti vstopa Slovakov v vladno koalicijo. Kakor izvidev sodej, do takega preokreta pred novimi volitvami menda ne bo prišlo, vendar se vladna akcija vztrajno nadaljuje in skoro ni dvoma, da je končno pomirjenje samo še vprašanje časa. Za vlado in njeno večino je važno, da se niti med njo in Slovaki ne pretirajo, kajti niko ne more danes z gotovostjo proročati, kako bo s koalicijo po volitvah.

Ne toliko zaradi čeških strank. Ključ za rešitev vprašanja je pri nemških aktivistih. Henleinova »sudetška domovinska fronta« se opasno širi. Dočim je prvotno zbrala pod svojo zastavo »brezstranešne« iz razpusčenih radikalno-nacionalističnih strank, prodira v svojem daljšem razvoju prav opasno v nemško agrarne in celo klerikalne postojanke. Kako se bo ta razvoj izrazil v volilnih številkah, je danes še težko reči, gotovo pa je, da se je nemško volilstvo pod vplivom Henleinove agitacije močno radikaliziralo in da se ta vpliv pozna že danes pri aktivnejših strankah. Vsekakor bo njihovo sodelovanje v vladni znatno obremenjeno, če bo brez bistvenih nacionalnih koncesij sploh še mogoče.

Ni torej čudno, če se v narodnih krogih, tudi v onih, ki stojijo danes še trdno v vladnem taboru, pojavlja misel na koncentracijo nacionalnih sil, ki bi omogočile trdno večino brez Nemcev. V principu bi tak obrat ne bil izključen, ker je češka opozicija po pretežni večini državotvorna in bi se končno dala najti platforma za sodelovanje vseh čeških strank z edino izjemo komunistov, če bi Nemci odrekli. Danes, v predvolilni nervoznosti, seveda ni misliti na zblizanje borbenih nasprotikov, misel koncentracije pa je brez dvoma že tu in ima v obeh taborih resne pristaše.

Kar utegne češke stranke najprej priversti na skupno linijo, je zunanje politični položaj republike. V tem pogledu vlada med češkimi strankami v bistvu že danes edinstvo. Resno nesoglasje obstoji menda samo v narodno-demokratskem odporu proti vladni politiki namrak Sovjetski Rusiji, toda v tem pogledu je postavljena opozicija pred izvršeno dejstvo in se bo morala z njim sprijazniti. Zdi se celo, da do tega efekta ni več daleč, tudi če do nacionalne koncentracije ne pride.

Vsekakor bodo zunanje politične situacije izvršene volitve bistveno razčistile in po vsej prihkli tudi olajšale. To se menda danes občuti celo že v krogu večinskih strank, ki so se spomladaj zahtevali, da se volitve že letos izvedejo, odločno postavljajo po robu. Zdi se morda marsikateri izmed njih želela, da odločitev pade čim prej.

Jugoslovena, Nj. Vel. kralja Aleksandra. Ovacije so se šle po dolgem času poleg, nakar je predsednik pozdravil navzoče visoke predstavnike in vse delegate.

Obširno poročilo o programu JNS in o smernicah njenega političnega in gospodarskega dela je podal kmetijski minister g. Zivjotin Lazić o delu kraljevske vlade in narodnega predstavnstva. Narodni poslanec Zivančević je kot zastopnik generalnega tajnika stranke sporočil njegovo pozdrave in obširno poročilo o organizacijskem in političnem delu stranke. Govorili so še narodni poslanci dr. Velizar Janković, dr. Svetislav Popović, Mustafa Mulačić, Branko Avramović in Milan Lazarević ter senator in bivši minister dr. Kosta Timotijević.

Nato so poročali delegati občinskih in sreskih organizacij o stanju svojih organizacij in o potrebah svojih krajev.

Kakor na dosedanjih je tudi na današnji konferenci prišlo do popolnega izraza iskrene in rodoljubno državno in nacionalno čuvstvovanje najširših vrst JNS. Konferenca se je končala z viharimi ovacijami Nj. Vel. kralja in vzklikanjem državnemu in narodnemu edinstvu. JNS in njenim funkcionarjem. Člane kraljevske vlade, vodstva stranke in narodne predstavnike so sprejeli v šumadiji s prav bratsko prisrčnostjo.

fer je izgubil prvi set z rezultatom 6:2, drugi 6:4, tretji 5:2.

Piavalni dvomatch Jugoslavija : Avstrija

Dubrovnik, 3. sept. 4. Tekmo v vaterpolu so avstrijski in jugoslovanski reprezentanti odigrali le deloma. Prvi polčas se je zaključil z rezultatom 3 : 1 za Jugoslavijo. Jugoslavija je podala mnogo poizjig. Ob pričetku drugega polčasa je zahtevala Avstrija, da se menja sodnik. Prvi polčas je sodil Jugosloven Prčić, ki pa je član dunajskega Ewaska. Avstrijska zahteva pa je bila v nasprotju s pravili. Zato se drugi polčas ni igral.

Pri piavalnih tekмах so bili doseženi naslednji rezultati: 400 m prosti: 1. Mini (J) 5:14. 2. Pader (A) 5:16. 3. Zobernig (J) 5:21. 4. Mihalek (J) 5:23. — 100 m hrbtno: 1. Wilfan (J) 1:14. 2. Seitz (A) 1:15. 3. Marčeta (J) 1:15. 4. Keltcher (A) 1:17. — Stafeta 4 x 200 m prosti: 1. Jugoslavija 9:34. 2. Avstrija 10:04.

Nacionalna ura v radiju

Snoči so naše radijske postaje prvič oddajale tako zvano »nacionalno uro«, ki je posvečena širjenju in poglobitvi skupne jugoslovenske zavesti. Govorili so šef Centralnega presbiroja g. dr. Luković iz Beograda, bivši ban univ. prof. dr. Silović iz Zagreba in pesnik dr. Alojzij Gradnik iz Ljubljane. Vsebinski njihovih govorov je bila posvečena pomenu in namenu te novosti v skupnem programu naših treh radijskih oddajnih postaj. Dr. Gradnik je še govoril o čudežu, kako se izgovorjena beseda razširi po etru na vse strani, in toplo pozdravil misel, da ta gigantski izum človeškega duha porabimo za čim tesnejšo duhovno spojitve jugoslovenskega naroda. Oddaja je trajala 25 minut.

Današnja nacionalna ura bo posvečena Josipu Juraju Strossmajerju. Dr. Vinko Vitezić bo govoril o tem duševnem velikemu na djakovski škofiji stoli in o njegovem delu za uresničenje jugoslovenske ideje. Orisal bo v kratkih potezah Strossmajerja kot škofa, politika, prosvetitelja in narodnega dobrotnika. Pokazal bo, kako je bil ta apostol jugoslovenstva ne le eden največjih sinov jugoslovenskega naroda, marveč tudi eden največjih Slovanov v zadnjih generacijah. Vzbudil bo spomin na Strossmajerjev obisk v Beogradu 1.1868., ko ga je v kratki še majhni prestolnici svobodne Srbije pričakalo nad 10.000 ljudi in mu priredilo naravnost kraljevski sprejem. Sicer pa: odprite ob 20. radijske aparate in poslušajte!

Kongres veterinarjev

Sarajevo, 3. septembra. p. Veterinarji, ki so se včeraj zbrali na svojem 13. običnem zboru, so danes nadaljevali svoje delo. V glavnem so razpravljali o spremembi pravil in poslovnika svoje organizacije. Proti predlogu vrhne sekcije je bil z veliko večino sprejet tozadevni predlog osrednjega odbora. Sledili so referati, in sicer obširno poročilo dr. Vladimirja Josićevega o svinski kugi, Miljutina Geca o pomenu in vlogi veterinarske stroke pri nas. Poudaril je, da je živinoreja ena glavnih panog našega kmetijstva, ki pa jo tako veterinarska organizacija kakor tudi pristojni faktori brez potrebe zanemarijo. V posebnih banovinah bi bilo treba namestiti mnogo več veterinarjev, kakor jih je bilo doslej. Na eni strani bi se zmanjšala velika škoda, ki jo ima sedaj živinoreja zaradi pomanjkanja živinovozdravnikov, na drugi strani pa bi se zaposlili mnogi sedaj nezaposleni veterinarji.

Francosko odlikovanje generala Bodija

Beograd, 3. septembra. AA. Predsednik francoske republike je odlikoval z redom častne legije 3. stopnje (komanderskega reda) divizijskega generala g. Bodija, poveljnika savske divizijske oblasti.

Arhijerejski zbor ruske pravoslavne cerkve

Beograd, 3. septembra. p. V Sremskih Karlovcih se je danes pričelo zasedanje arhijerejskega zbora ruske pravoslavne cerkve v inozemstvu. Zasedanju prisostvujejo vsi arhiepiskopi, razen onih, ki živijo v domovini.

Letalska pošta za Južno Ameriko

Beograd, 3. septembra. AA. Letalska pošta Jugoslavija—Južna Amerika je odšla iz Beograda v petek 24. avgusta soto družbe »Air France«. V soboto 1. septembra ob 8.15 so jo razdelili v Rio de Janeiro, 2. septembra ob 20.40 pa v Buenos Aires. Pisma za Južno Ameriko odhajajo iz Beograda ob 5. Za pojasnila je treba vprašati pošte urade. Dopolnilna letalska pristojbina znaša za Brazilijo 30 Din, za druge južnoameriške države 33 Din za pisma do 5 gramov. Navadno pismo dveh listov in kuverte iz lahkega poštnega papirja »Air France« tehta 4 m pol grama. Na vsa pisma je treba pripisati »Par avion Via Air France«.

Dvig potopljene nemške vojne ladje

London, 3. septembra. AA. Po 9 mesecih temeljitih priprav so danes dvignili pri Scapa Flow nekdanjo nemško vojno ladjo »Bayern«, ki so jo potopili po končan svetovni vojni, ko se je vsa nemška vojna mornarica predala. Križarka »Bayern« ima 28.000 ton. Po dvigu so jo prepeljali v plitvino Lynessa.

Iz magistratnega gremija

Ljubljana, 3. septembra

Na snočnji seji je magistratni gremij na podlagi predloga obrtnega referenta odobril tri gostilniške koncesije in več podobnih prošelj odločil. — Petru Štepecu se dovoli prodajanje kuhanih hrusk po lokalih.

Nekaj orehov, ki so na obrežju Ljubljane, med Ambrozevim trgov in cukrarno, bo treba zaradi regulacije podrti. Les bo prodan najboljšemu ponudniku. Bizovičarju Ivanu se odda v najem njiva za hišo stare mitnice ob Tobanih ulici. — Najem prostora pred kavarno »Zvezda« so ponudili kazinskemu društvu za letno odškodnino 200 Din. — Nabava konopenih cevi za čiščenje kanalov se odda tvrdki Adamić po Din 25.90 m. Ista tvrdka bo dobavila tudi gumirane cevi po 46.95 Din m. — Zgradba železobetonskega mostu čez Zidarev potok na cesti v Črno vas bo izvršila tvrdka Lado Čenčar za 31.561 Din.

Gradbeni referent je poročal o prošnjah za stavbna dovoljenja. Odobrena je bila Fr. Zorcu, Gerbičevu ul. 5. zgradba prizidka k stopnišču Mariji Dolinšč. Karlovska cesta št. 28. adaptacija verande in straniš; Josipu Kupicu, Peruzzijske ulice, gradnja pritlične hiše in gospodarskega poslopja; Hraničnici dravske banovine nadzidava enega nadstropja; Odboru skavtov na veselejšu hišna in cestna kanalizacija; Komandi dravske divizijske oblasti priključitev kanalizacije v vojašnici kralja Aleksandra. Rektorat univerze je dobil principiarno dovoljenje za zgradbo univerzitetne knjižnice s pripombo, da je občina pripravljena odstopiti ves kompleks knežjega dvorca univerzi pod pogojem, da ga zaziada.

Kongres agronomov

Velika udeležba iz vseh pokrajin naše države — Potreba reorganizacije naše kmetijske službe

Ljubljana, 3. septembra.

Letošnji september ni samo mesec jesenskih velesejskih razstav, temveč tudi mesec kongresov. Ko obrtniki, ki so se zbrali včeraj na dve veliki zborovanji iz vse države, še nadaljujejo svoje konference, je bil ob pol 10. na prav slovesen način odprt v dvorani Delavske zbornice kongres jugoslovenskih agronomov.

Predsednik inž. Djordjević o težkočah in nalogah naših agronomov

Predsednik Zdrženja jugoslovenskih agronomov, ugledni delavec na polju kmetijstva in zadrugištva, inž. Voja Djordjević, ki je ob enem upravnik Glavne zveze srbskih kmetijskih zadrug in poslednjič predsednik Glavne zadrugne zveze v Beogradu, je v jedrnatem otvoritvenem govoru orisal pomen letošnje skupščine in kongresa, ki je posebno važen zavoljo tega, ker mora v glavnih obrisih zaščititi americe za reorganizacijo naše kmetijske službe. Kriza, ki jo grediva kmetijstvo vsega sveta, nalaga agronomom Jugoslavije še posebno nalogo, da se bore proti razpaslemu laicizmu in polovikarstvu za veljavo javnega strokovnega dela. O kmetkem gospodarstvu vladajo pri nas še smerom neki primitivni, zastarali pojmi, po katerih agronomija ni polnovredna znanost. V naši kmetijski poljedelski državi nimamo niti tisoč akademskih izobraženih agronomov in še ti delajo v tako težkih razmerah, da rajši zapuščajo svoja mesta in se posvečajo drugim poklicem, v katerih doživljajo mnogo hvaležnejše kariere. Našim mladim generacijam je treba mnogo smotneje vzbuditi zanimanje za agronomijo. Lahko se reče, da je poljedelstvo največja industrija v naši državi, saj ne živi od nje samo kmečki človek, torej tri četrtine vsake prebivalstva, temveč tudi vsi meščanski sloji. Dokler ne bodo rešena najbolj pereča vprašanja kmetijstva, je zaman vsako reševanje socialnega vprašanja. Vse današnje gospodarske krize so samo posledica krize kmetijstva in samo, če začnemo s reševanjem tega problema, lahko uspešno v borbi s splošnimi gospodarskimi stiskami današnjih dni.

Vsemu svetu opažamo neko veliko preorientacijo gospodarskega življenja. Javljajo se novi gospodarski načrti, ki gredo za tem, da se tako kmetijske kakor industrijske države rešijo zaščitnih oklepov. Tudi nam bo treba pohiteti, da ne zaostanemo za svetom. Posebej za kmetijstvo velja, da danes ne živimo več v času ekspanzijskega gospodarstva, temveč moramo delo intenzivno rafinirati in poglobiti. Zato je umesten naš klic: Dajte več dela in več veljave agronomom!

Predsednikova izjavljanje je ves zbor navdušeno akklamiral, nato pa je inž. Djordjević v toplih besedah pozdravil zbrane predstavnike: bana dr. Marušića, načelnika inž. Zidanška kot zastopnika kmetijskega ministra, majorja Janca za komandanta divizije, poslanca Pustolemaka in Mravljeta za Narodno predstavništvo, kanonika dr. Strojca za kneževsko, dr. Lukana za mestnega župana, podpredsednika Kmetijske družbe Sancia, univ. profesorja inž. Pehanija za Zdrženje strojnih inženjerjev in arhitektov, inž. Tavčarja za šumarsko dr. Steguja in dr. Deglerisa za veterinarsko združenje, ravnatelja Terčka za Zvezo slovenskih zadrug in še zastopnika srbskih kmetijskih društev in studentov agronomov. Med velikim navdušenjem je bila nato sprejeta vdanostna brzojavka Nj. Vel. kralja kot najvišjemu zaščitniku kmetijstva in vsi in pozdravi na brzojavka ministru za kmetijstvo dr. Kojiću.

Pozdravi kongresu

Pred prehodom na dnevni red je vrsta gozta izrekla kongresu tople pozdrave in želela njegovemu delu najlepše uspeha. Ban dr. Marušić je naglasil, da so agronomi stan, ki je v najtežjih sveti s kmečkim delom, in ker živimo v agrarni državi, torej tudi stan, ki ima na narod najbolj neposredni vpliv. Kmetijstvu, ki predstavlja največje in najtežje inženjerski element, okrog katerega bi se moralo vse naše gospodarstvo vrteči kakor okrog svoje osi, bi morali v našem življenju posvečati mnogo večjo pozornost, prav tako pa tudi agronomom. Inž. Zidanšek je v imenu ministra dr. Kojića in v imenu Srbskega kmetijskega društva podčrtal potrebo, da je kmetijsko službo treba preurediti tako, da se bo delo agronomov še bolj približalo narodu. Nato so govorili še podpredsednik Kmetijske družbe Sancia, narodni poslanec Pustolemek in imenu poslancev in senatorjev dravske banovine, ki je zagotovil agronomie, da bo naša delegacija v Narodnem predstavništvu zmerom podpirala njih težnje, prof. inž. Pehani za inženjerje in arhitekte, dr. Lukana za mestnega župana, ki je pravilno poudaril, da je procvit kmetijstva tudi v živem interesu mest, in dr. Steguja za veterinarje, ki ravno danes zbirajo v Sarajevu. Na koncu je v imenu slovenskih tovaršev izrekel dobrodošlico zborovalcem predsednik ljubljanske sekcije Zdrženja jugoslovenskih agronomov inž. Ferlinca, ki je izrazil svoje veselje nad dejstvom, da se ta kongres, ki naj bo nekakšna preokretalca v naši kmetijski in splošni gospodarski politiki, vrši v Ljubljani in da bodo naši agronomi pokazali tovarštem s juga, v kakšni tehnični kulturi živi in dela slovenski kmet.

Poročilo upravnega odbora

Sledilo je poročilo upravnega odbora, ki ga je podal glavni sekretar inž. Nikolić iz njega povzemale, da je uprava združenja prav aktivno delala, čeprav precejšnje število članstva ni ustrezalo svojim gmožnim obveznostim do organizacije. S skromnimi materialnimi sredstvi je uprava ves čas redno izdajala svoj »Agronomski Glasnik«, ki ga ureja dr. Dragomir Čosić, direktor kmetijske stanice v Topčideru. Uprava je storila vse, kar je bilo v njeni moči, da se zaposli več strokovno izobraženih agronomov, ki so še zmerom težko pridelati po brezposelnosti. Za pospeševanje strokovne izobrazbe med članstvom je združenje s sodelovanjem ministertva za kmetijstvo in profesorjev agronomskih fakultet v Zagrebu in Beogradu priredilo dva dobro organizirana tečaja v Beogradu in Zagrebu. Razen tega sta se vršili dve zman-

stveni ekskurziji v Madžarsko in Italijo. V večjem obsegu je združenje sodelovalo tudi na mednarodnem kmetijskem kongresu v Budimpešti. Jugoslovanski agronomi so na kongresu podali nič manj kakor 18 strokovnih referatov ter je naša delegacija vobče prav dostojno zastopala Jugoslavijo na tem mednarodnem forumu. Ob isti priliki se je v Budimpešti vršil tudi mednarodni agronomski kongres. V tem letu so jugoslovanski agronomi poživili tudi svoje stike s bolgarskimi tovarši, ki so pridelili v našo državo pravo lepo uspel izlet. Razen nekaterih drugih stanovskih zahtev, tako zlasti, kar se tiče intenzivnejšega sodelovanja agronomov v kmetijski zakonodaji, je združenje tudi izvajalo, da je prišel na mesto upravnika državnega posestva v Belju agronom.

Inž. Nikolić je podal še poročilo v imenu blagažnika, nato pa je na kratko orisal delovni program uprave za novo poslovno leto. Upravni odbor bo do kraja izdelal obsežen načrt za kmetijsko gospodarstvo v naši državi. S pomočjo sekcij po banovinah bo izdelalo združenje podrobne smerice za organizacijo agronomске službe med narodom. Tudi to leto se bodo vršili strokovni tečaji v Beogradu, Zagrebu in drugod. Med drugim bo uprava skušala izposlovati, da bodo tudi banovinski agronomi deležni istih vseh ugodnosti, ki jih uživajo državni. Združenje bo delalo na tem, da se zaposlijo vsi še nezaposleni agronomi. Uprava bo organizirala znanstvene ekskurzije v češkoslovaško, bolgarsko in druge države, doma pa bo skušala izvesti tesnejše sodelovanje s zadrugištvom. Učiteljska in bogoslovna knja sprejmejo v svoje učne načrte tudi pouk o kmetijstvu, kot učne moči pa naj se nastavi agronomi. Razen tega obsega delovni načrt tudi več važnih sklepov o internem delovanju organizacije.

Delovni načrt za prihodnje leto

Popoldne se je razglašala prav živahna diskusija o poročilih, zlasti o delovnem načrtu za prihodnje leto. Vsi govori delegatov so pričali o živi resnobi in iskrenem tovarštvu, ki vodita vse delovanje agronomске organizacije. Vsi govorniki so se skladali v tem, da je sedanja uprava brez dvoma najboljša od vseh dosedanjih. Posebno živahna debata se je sprožila o nekaterih stanovskih vprašanjih, ki jih je sprožil inž. Avsec iz Ljubljane. Posamezni govorniki so zlasti mnogo razpravljali o organizaciji in programu strokovnih tečajev ter so izražali željo, da naj bodo ti tečaji čim bolj praktični in naj se zmerom vršijo na kakšnem vzornem javnem posestvu. Zlasti bi bilo dobro, da se teh tečajev v velikem številu udeležujejo mladi agronomi.

Na koncu je predsednik inž. Djordjević razložil, da obstoje v splošnem trije tipi strokovnih agronomskih kursov: akademski, kakršni so običajni v stari in današnji Rusiji, ki se vrše redno na fakulteti in so posvečene predvsem namenu, da se znanjio praktične kmetijske strokovnjake z novostmi, ki jih je prinesla znanost, potem praktični tečaji in pa tovaršiški sestanki, kjer si agronomi na tovaršiški način izmenjujejo izkustva. V kakšnem pravcu bo združenje nadaljevalo svoje prosvetno delo, zavis predvsem od sredstev, ki bodo na razpolago. Pri tej priliki je predsednik izrekil toplo zahvalo podpredsedniku dr. Cosiću, ki si je pridobil največ zaslug za organizacijo teh tečajev. Sklenjeno je bilo tudi, naj glavna uprava izposluje pri odločujočih instancah, da se bodo v strokovne namene službeno pošiljali iz naše države v inozemstvo zmerom strokovnjaki kot delegati. Prav tako je bil tudi sprejet princip, da naj vlada za vsak primer, kadar se pošlje kakšen agronom na specializacijo v inozemstvo, razpiše natečaj, da bodo tako odhajali v nadaljnji studij zmerom najvernejši in najposposnejši.

Začetek letošnje trgatve grozdja

Po čl. 8. zakona o vinu in čl. 26. pravilnika k temu zakonu je dovoljeno, da se sme grozdje za uživanje trgati, kadar je kaka sorta dozorela. Obja trgatev grozdja za pripravljanje vina pa se ne sme opraviti pred rokom, ki ga določijo za vsako občino občinska oblastva sporazumno s sreskim kmetijskim referentom. Občinske uprave pa lahko dovoljujejo trgatve ranih grozdnihi sort, in sicer sporazumno z vinogradniki.

Neupoštevanje določenih rokov, to je vsako predčasno trgatve kaznuje sresko načelstvo po členu 30 zakona o vinu z zaporo od 1 do 14 dni ali v denarju od 25 do 100 Din.

Letos se obeta kvalitativno dobra letina, če se bo trgatve vršila tedaj, ko bo grozdje popolnoma dozorelo. Občinske uprave naj določijo čim poznejši rok za pričetek trgatve v svojih okoliših, ki naj ne bo za trgatve raznih grozdnihi sort pred 10. sept., za občo trgatve pa ne pred 24. septembrom. Po službeni dolžnosti naj prijavijo vsak primer predčasne trgatve pristojnemu sreskemu načelstvu.

Prihod bolgarskih pravnikov

Beograd, 3. septembra. p. V Caribrod je danes odpotovala delegacija beograjskih pravnikov, ki bo na meji sprejela bolgarske pravnike, udeležence jugoslovenskega pravniškega kongresa v Zagrebu. Bolgarski pravniki se pripeljejo v Beograd jutri in ostanejo več dni. Ogledali si bodo mesto, odpeljali pa se bodo tudi na Avalo in Oplenac, kjer se bodo poklonili manom Neznanega junaka in blagopokojnega kralja Petra.

Vremenska napoved

Dunajska vremenska napoved za torek: Precej jasno, dvig temperature.

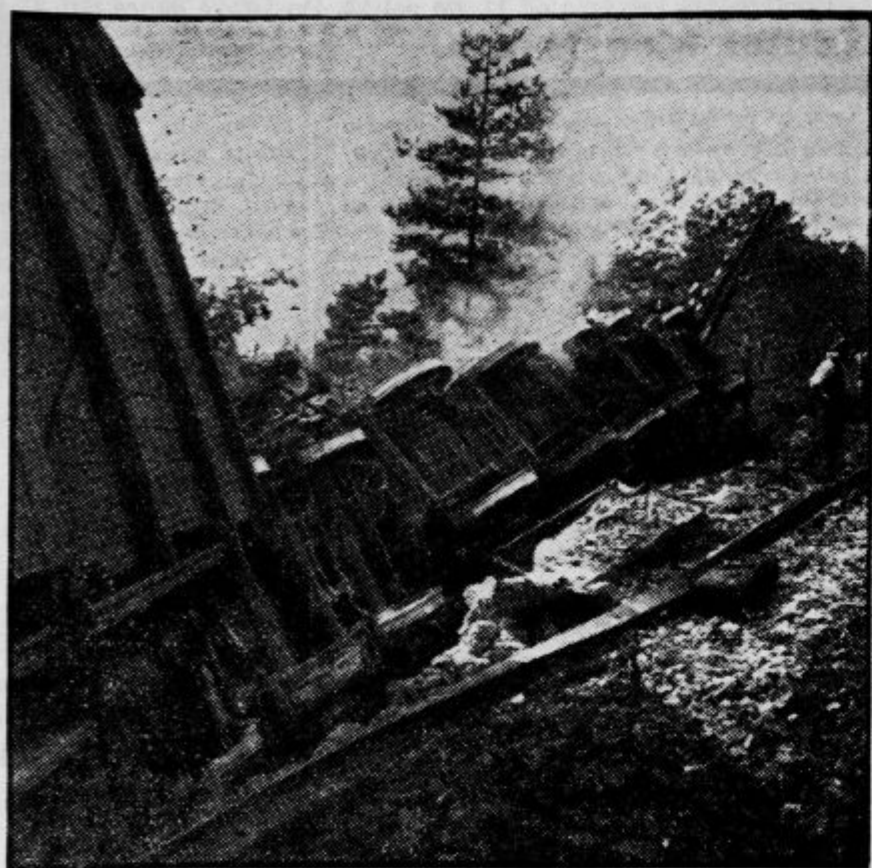
Naša zmaga v Budimpešti

Budimpešta, 3. septembra. 4. V deževnem in vetrovnem vremenu se je danes teniško tekmovalanje med Jugoslavijo in Madžarsko za Davisov pokal zaključilo z rezultatom 3:2 za Jugoslavijo. Ob 2.20 sta nastopila Straub in Puncć. Puncć je igral z velikim elanom in je dobival 1:0, 1:1, 2:1, 3:1, 3:2, 4:2, 5:2, 5:3, 6:3. Prvi set je bil zaključen v 19 minutah. Pri stanju 5:3 je imel 4. set žoge. Drugi set se je pričel v dežju in je bila maloštevilna publika zelo nervozna. Prvo točko si je priporil Puncć. Straub njegove nagle igre ni mogel vzdržati. V 30 minutah se je ta set zaključil z rezultatom 4:6 za jugoslovenskega reprezentanta. V tretjem setu je Puncć prešel v vodstvo že z 2:0. Toda Straub je uspešno dobil tri točke po vrsti, tako da je nazadnje že vodil s 4:2. Končno je Puncć izenačil na 4:4 in nazadnje zmagal z rezultatom 7:5. S tem je bila pridobljena dragocena točka za Jugoslavijo. Nastop Schafferja proti Gabroviciu je tako postal prav za prav brezpomemben. Šk.

Naši kraji in ljudje

Prizorišče nesreče pri Radovljici

Slika, ki je bila posneta neposredno po nesreči, kaže prizorišče na progi blizu radovljiške postaje, kjer sta v sredo popolne iztirili obe lokomotivi osebnega vlaka št. 915 in se prevrnili. Ogromno težo so zadržala samo drevesa, sicer bi se bili skotalili 60 metrov nizdol po klancu v Savo, dočim so se vagoni takoj odtrgali zaradi izbornih avtomatičnih zavornih naprav. Vendar pa bo delo trajalo cel mesec dni. Materialna škoda izmaša nad 100.000, ali glavno je vendar, da ni bilo človeških žrtev.

Upravičene zahteve naših viničarjev

Viničarjem je treba utemeljiti življenje, ki bo samo reševalo najbolj pereča vprašanja viničarskega stanu

Ljubljana, 3. septembra. V Ljutomeru se je 26. p. m. vršil občni zbor delegatov Stokovne zveze viničarjev, na katerem so se zbrali zastopniki viničarskega stanu iz vseh delov Slovenskih goric, iz Haloz in od drugod. Zaradi velikega zanimanja za stanovske zadeve pa se je zbralo tudi toliko viničarjev iz ljubljanske okolice, da je imel zbor nad 400 udeležencev.

Stokovna zveza viničarjev s sedežem v Ljutomeru ima organiziranih 19 stokovnih skupin po raznih viničarskih krajih iz srezov Trut, Ljutomer, Maribor, levi in desni breg. To je edina stokovna organizacija in tudi pravna predstavnica vseh viničarjev v dravski banovini. Njen vpliv in smoteno delo za zboljšanje bednega položaja viničarjev so že marsikje dosegli najboljše uspehe, udeležujejo pa se na čisto stanovski podlagi. Zvezo vodijo izključno sami izvoljeni viničarji.

Občni zbor je vodil načelnik viničar Andrej Mir, poročilo o dohodkih in izdatkih posmrtniškega in podpornega sklada je podal blaginjak Janez Kosič, o delu zveze pa je poročal stokovni tajnik Peter Rozman. V svojem govoru je naglasil, da je viničarsko vprašanje ob naši sevnosti meji ne samo socialnega, temveč tudi narodnostnega značaja. Naši najljepši območja so bili nekdanji vinorodne kolonije Nemcev, slovenski delavci pa so bili sužnji bogatih tujih gospodarstev. Ti časi so minili in zdaj pričakujejo viničarji ne več kot hlapi, temveč kot enakopravni bratje vse več razumevanja za svoje zadeve. Viničarskemu vprašanju je treba ne samo iz socialnih, temveč tudi iz narodnostnih razlogov posvetiti več pozornosti, kakor je bilo to doslej. Najvažnejša vprašanja viničarskega stanu obravnava resolucija, ki je bila sprejeta po volitvah načelstva, nadzorstva in stokovnega odbora ter po obravnavi raznih predlogov delegatov.

Minimalno socialno zaščito

nudi viničarjem uredba o viničarskem redu od 20. julija 1928. S to uredbi jim je zakonito zamenjen vsaj del njihovih službenih pravic in po njej morajo vsaj v najhujši sili nastopiti proti izkoriščanju mnogih službodajalcev. Zaradi tega mora ostati sedanji viničarski red v vsakem oziru neizpremenjen in nedotakljiv. S posebno uredbi pa je treba za vedno odpraviti službene odpovedi »brez vzroka«. Take prepovedi so vzrok najhujših krivic in bede, v kateri živi na tisoče viničarskih družin. Strah pred nastanitvijo zaposlitve in pred preseljevanjem iz kraja v kraj mora biti odpravljen. S stalnostjo službe bi bilo v veliki meri rešeno tudi starostno zavarovanje viničarjev, ker bi dobili viničarji najboljše podlage za ureditev svojega družinskega gospodarstva, za intenzivnejšo obdelavo vinogradov in istočasno tudi za izpolnitev svoje strokovne izobrazbe.

Dumping mezd

je uveden baš pri viničarjih, ki zaslužijo na dan po 6 do 8 Din, v nekaterih krajih pa celo komaj po 2,50 do 5 Din in to pri svoji lastni hrani. Ti zaslužki pa so le v času sezonske zaposlenosti, ki traja samo po 4 mesece v letu. Tudi mezde viničarjev je treba na vsak način spraviti pod za-

ščito zakona o minimalnih mezdah. Zaslužki viničarjev bi morali biti podrejeni meznemu inspektoratu na območju ljubljanske Delavske zbornice. Stanovanje in drugi naravni prejemki, ki jih dobivajo viničarji od delodajalcev, se pa ne morejo prištevati k plači za delo, ker so to le najnujnejši in najnižji življenjski prispevki. Sedanje mezde zaostajajo daleč za mezdami poljedelskih delavcev v drugih pokrajinah. Ker so viničarji po svojem poklicu in po kvalifikaciji poseben poljedelski stan, ki živi kompaktno v posameznih pokrajinah, in ker imajo svoja službena razmerja urejena s posebno uredbi, so dani vsi pogoji za splošno socialno zavarovanje viničarjev. Za zavarovanje viničarjev naj bi se pobirala že v uredbi viničarskega reda določena nagrada letnih 100 Din od posameznih orlov vinogradov. Zavarovanje viničarjev naj bi tvorilo poseben del zavarovanja in ustanovil naj bi se obvezni viničarski zavarovalni sklad.

Pod državni nadzor

naj bi prišli vsi zanemarjeni kompleksi zemlje v viničarskih krajih dravske banovine. Po potrebi naj bi prišla taka zemljišča tudi pod agrarno reformo ter se razdelila viničarjem. Zaradi pomanjkanja zemlje v vinorodnih krajih nimajo viničarji nobene možnosti za pridelovalne zadostne življe. Na eni strani so sestradane množice viničarjev, ki bi zemljo radi obdelovali, če bi jo smeli, na drugi strani pa je ponekod dovolj dobre zemlje, ki bi rodila, če bi jo kdo obdeloval. Preprečiti bi bilo treba, da ne bi najboljša zemlja ob severni meji prišla v posest tujcev in veleposelnikov. Pri nakupu zemlje bi morali imeti prednost viničarji, za katere naj bi se pri osrednji vladi ali pa pri banki upravi ustanovil poseben fond za dolgoročna posojila. Kakor imamo razne fondе, tako naj bi imeli za varstvo naše severne obmeje pokrajine tudi tak fond, ki bi preprečil vseljevanje tujcev, viničarjem pa pripomogel do lastne zemlje in do boljše življenja, v katerem bi se mnoga pereča vprašanja viničarskega stanu polagoma znatno omilila in tudi rešila.

Splošno ljudsko zavarovanje za primere bolezni

Ljubljana, 3. septembra.

Ze pred nekaj meseci sta zdravnik dr. Miroslav Schlesinger iz Zagreba in dr. Boris Jajmer iz Knina stavila predlog, naj bi se v naši državi čimprej uvedlo splošno ljudsko zavarovanje za primere bolezni, porodov, nezgod, onemoglosti, starosti in smrti. O tem predlogu je obširneje poročilo tudi »Jutro«, z njim pa so se bavile tudi že razne organizacije zdravnikov. Ta predlog pride sedaj tudi na dnevni red zdravniškega kongresa, ki se bo od 7. do 10. t. m. vršil na Bledu.

Uvedba splošnega ljudskega zavarovanja je potrebna že zaradi tega, ker imamo velike kraje in celo pokrajine brez zdravnikov, na drugi strani pa mnogo zdravnikov brez pacientov, brez zaslužka. Predlagatelj sta svoj predlog konkretizirala, da bi ga

zdravniški kongres v resoluciji predložil ministrstvu socialne politike in narodnega zdravja.

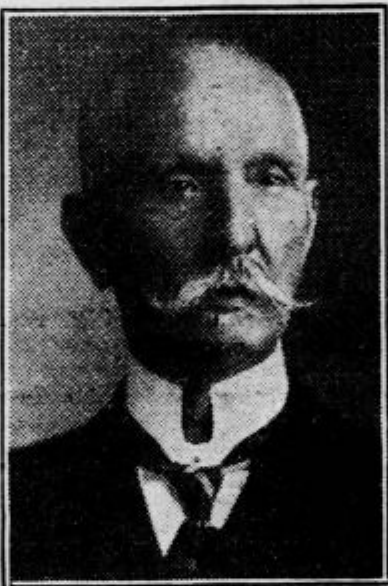
Splošno ljudsko zavarovanje naj bi se pri nas izvedlo v etapah in sicer najprej za primere bolezni in porodov, kakor je to tudi pri delavskem zavarovanju. To zavarovanje naj bi bilo obvezno za vse osebe, stare od 16 do 65 let, ki nimajo nad 3000 Din dohodkov, če živijo same, in ne nad 5000 dinarjev, če morajo skrbeti za družino. Ta meja dohodkov velja za prebivalstvo v mestih, dočim bi bilo po vaseh zavarovanje obvezno za osebe, ki nimajo nad 1500 Din, dohodkov, če skrbijo same zase, in ne nad 2500 Din, če imajo družino. Iz spl. zavarovanja bi bile izvzete osebe, ki so že deležne zavarovanja po zakonu o zavarovanju delavcev.

Organizacija splošnega ljudskega zavarovanja naj bi bila izvedena po načelu samouprave in v vsaki banovini naj bi imela svojo samostojno ustanovo. Zavarovalci bi plačevali svoje prispevke sorazmerno s svojimi dohodki, odnosno z davčnimi dajatvami. Zavarovalnina bo povprečno znašala 15 dinarjev mesečno. Pavšalno zavarovalnino pa bi plačevala občine, banovine in država za prebivalce, ki plačujejo na leto manj kot 60 Din davkov, in za brezposelne. Ustanove ljudskega zavarovanja bi dajale zavarovancem zdravniško pomoč v primeru bolezni, zdravniške preglede, zdravljenje zob, zdravljenje v bolnišnicah in ostalih zdravstvenih zavodih, zdravniško pomoč pri porodih, stroške za pogreb, poleg tega pa tudi vso zdravniško oskrbo družinskim članom zavarovancev, ki so stari manj kot 16 ali pa več kot 45 let, hranarina/pa pri tem ljudskem zavarovanju ne bi bila uvedena.

Zdravniki zahtevajo, naj bi se redakcija zakona o ljudskem zavarovanju izvedla sporazumno s predstavniki Jugoslovenskega zdravniškega društva, zveze zdravniških zbornic in sindikalnih zdravniških organizacij.

Juraj Režek 80letnik

Zaslužni šolnik g. Juraj Režek praznuje danes v Ljubljani svoj 80. rojstni dan. Tokrat let mu nihče ne prisoči, ko ga vidi, kako čilo se izprehaja po mestu in okolici ter se živahno zanima za vse dogodek. Jubilat se je rodil 4. septembra 1954. na Krasnem vrhu nad Radovico, pri Metliki ter je od svojih rojakov na Gorjancih podedoval vse najlepše lastnosti. V novomeško gimnazijo je vstopil leta 1866., po do-

vršitvi leta 1874 pa je obiskoval enoletni učiteljski tečaj na ljubljanskem učiteljski. Svojo prvo učiteljsko službo je nastopil leta 1875. v Preseerju pri Borovnici, kjer je ostal 5 let ter se udeleževal kot najstarejši učitelj in dober prijatelj ljudstva. Iz Preseerja je prišel v Kranj, od tam pa leta 1894. v Ljubljano na prvo mestno deško šolo, kjer je ostal do svoje upokojitve po 49letnem službovanju leta 1924.

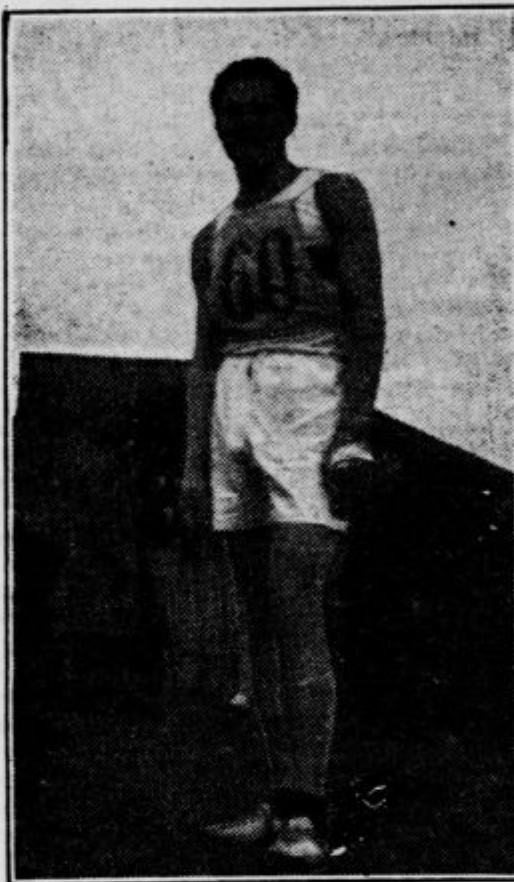
Slavljenec je bil vzor dobrega vzgojitelja mladine in požrtvovalnega prosvetnega delavca. To potrjujejo mnoga laslava priznanja šolskih oblasti in tudi odlikovanje Nj. Vel. kralja. Vneto je deloval tudi v učiteljskih organizacijah in se v nekaterih udeležuje še danes. Mestno učiteljsko ga je izvolilo za svojega zastopnika v mestni

Ljudje, ki so bolni na želodčnih, ledvičnih in kanih v mehurju, ter oni, ki trpe na prekomerni tvoritvi sečne kisline in napadih protina uravnavajo leno delovanje črevesa z uporabo naravnega »Franz Josefove« vode. Može zdravniške prakse so se prepirali, da je »Franz Josefova« grenčica sigurno, skrajno zanesljivo delujoče salinčno odvajalo sredstvo, tako da jo priporočajo tudi pri trebusnih kilah, natrgani danki in hipertrofiji prostate. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Šolski svet, kjer je odločno branil pravice učiteljskega stanu. Za pravice stanu in naroda je vedno nastopal z vso odločnostjo, odkrito in odločno je vedno kazal tudi svojo prepričanje, splošno pa ga poleg drugih lepih lastnosti diči tudi velika skromnost. Možu dela, kremenitemu značaju in naprednjaku želimo ob tem, v človeškem življenju tako redkem jubileju, da bi v areti in zadovoljstvu preživel dobo do skrajnih mej človeškega življenja.

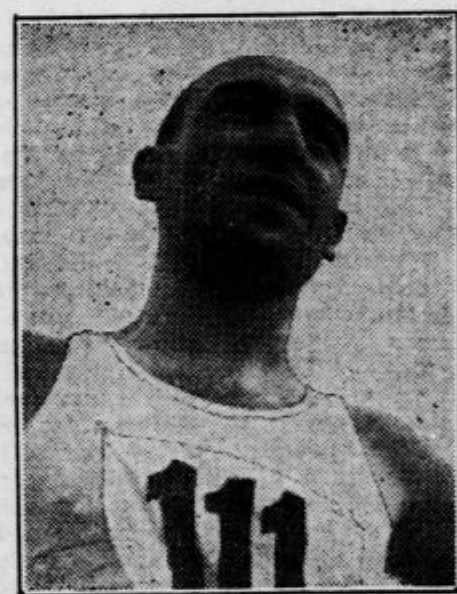
Balkanijada

Balkanijada? Še se bo našel kdo, ki se bo popraskal za ušesi, češ: kaj bo neki tu samedijvega? Ali, hvala bogu, je sportni duh, to se pravi zdravni smisel za potrebo telesne vzgoje prodri tako globoko v naš narod, da vsi vemo, da je balkanijada bila imenovana velika tekmovalna prireditve, ki se je vršila letos od 26. avgusta do 2. septembra v Zagrebu. Kakor veste, je bil za nedavni veliki sokolski zlet v Zagrebu zgrajen veliki stadion, v katerem je prostora za 60.000 gledalcev. Nedvomno

Ive Krevs, sedanji balkanski prvak v teku na 5.000 m je v nedeljo v teku na 1.500 m zasedel tretje mesto v času 4 minut in 12 in pol sekunde. Krevs je tip zdravega fanta iz slovenske družine, doma je iz Višnje gore

je to največji stadion na Balkanu, še posebej veljaven pa bo, ko bodo posamezni leseni deli nadomeščeni z betonom. Balkanijada ali balkanske igre — to so bile tekme v lahki atletiki, ki je osnova vsega sporta, smoteno določeno prirodno gibanje človeka v teku, metanju, skokih itd. Na Balkanijadi so, kakor že pojem sam to vsebuje, tekmovali balkanski narodi, tekmovalci iz Jugoslavije, Rumunije, Grčije, Turčije, Bolgarije in Albanije. Tekmovalci iz Grčije, stare domovine telesne vzgoje, so tudi to pot odnesli prvenstvo. Toda njihova zmaga je bila le tesna, ker so nekateri tekmovalci Jugoslavije imeli smolo. Dosegli so Grki 164 točk, Jugoslaveni 155, Rumuni 62, Bolgari 33, Turki 33 in Albanci 7. Pri plemeniti borbi smo uspešno sodelovali tudi Slovenci. Vreme je sicer nekoliko oviralo razvoj skrbno pripravljene balkanijade. A vendar je bil poset zelo številen in zlasti se je preteklo nedeljo, ko so bile balkanske igre zaključene z glavnimi tekmami, zbralo v stadionu okrog 15.000 gledalcev. Pričujejo slike naj bodo v vzpodbudo naši mladini, da se prične, v kolikor se še ni, uveljavljati v lahki atletiki, ki krepi telo in poživlja duha.

Bauer, balkanski prvak na 100 m, je najhitrejši Balkanec. Doma je iz Pančeva, je stara grča v nogometu. Pred leti je študiral v Ljubljani in uspešno sodeloval v akademskem sportnem klubu Primorju

Za duševno delo:

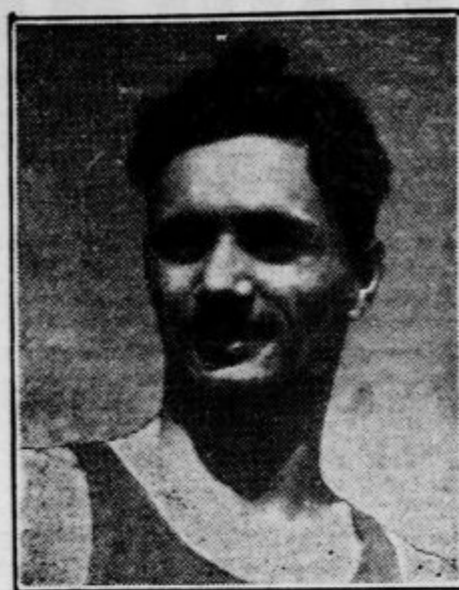
mnogo časa in

Kiki bonboni.

Kjerkoli si bodi, Kiki povsodi!

PROIZVOD UNION, ZAGREB

Dr. Buratović, naš odlični all-round atlet, ki je bil večerajski diskvalificiran v svoji najboljši disciplini, v teku na 110 m s zaprekami

Krasen skok inž. Kallaya, balkanskega prvaka v skoku v daljavo z zaletom

Nov gasilski dom v Zasavju

Poljsnik, ob koncu avgusta.

Društveno življenje v Zasavju je v razmahu. Na Ponovičah bodo otvorili Sokolski dom, Zagorjani v nedeljo 2. septembra lastno strelišče, a litjska strelska družina ima svoje strelišče že pod streho, a otvorili ga bodo šele prihodnje leto.

Društvena gradbena delavnost pa se je preselila tudi v zasavske višine. Dokaz temu je čeden gasilski dom na Poljsniku, središču znanih Poljskih dolomitov. Poljsnik je imel v nedeljo mnogo gostov tudi od zunaj. Tega dne so na Poljsniku opravili kar dve proslavi. Odkrili so spominsko ploščo bivšemu poljskemu župniku Globalniku Ivanu, ki je pred 30 leti zgradil krasno cerkev. Župnik g. Kovič, ki je bral mašo, je v cerkvenem govoru poudarjal tudi vrline gasilske ideje.

Zatem pa se je izvršila slavnostna otvoritev novega gasilskega doma, ki stoji blizu poljske štirirazrednice. Najprej je domači župnik blagoslovil novi dom, nato pa je odposlalec litjske gasilske župe tajnik g. Zupušek Franc iz Litije pozdravil zbrano občinstvo v imenu župe in v jedrnatem govoru pojasnil pomen gasilske organizacije. Izrekel je toplo priznanje za lepe uspehe vsem poljskim gasilec, zlasti pa predsedniku čete g. Francetu Mrzelju. Vzorno društvo si je v teku dveh letnega obstoja nabavilo lastno brigadno in potrebne cevi, zdaj pa odpirajo gasilski dom. Predsednik gasilske čete g. Hočevar Janko iz Zagorja je prinesel pozdrave gasilcev zagorskega okrožja ter je izrazil občudovanje četi, ki je med najprirednejšimi v vsej župi. Po končanem oficijelnem delu je zaigrala godba zagorskih gasilcev »Bože pravde«, domači pevski zbor pa je zapel pod vodstvom marljivega g. Feleta himno sv. Florijana, gasilskega patrona. Poljski pevski zbor je bil deležen pohvale tudi za druge narodne pesmi, ki jih je prav dobro zapel. Prijetna narodna veselica je zaključila gasilsko slavo.

KULTURNI PREGLED

Dvojni zvezek »Ljubljanskega Zvona«

Pravkar je izšla julijka in avgustova številka »Ljubljanskega Zvona« v obsežnem dvojnem zvezku, ki prinaša obilo zanimivega štiva.

Na uvodnem mestu je objavljen članek Pavla Pibernika »Strašni jubilej. Ob dvajseti obletnici svetovne vojne. Pisec daje spomin na julij leta štirinajstega povod, da oriše a svojega zrelšča sedanji mednarodno-politični in svetovni gospodarski položaj. Njegova izvajanja izvenevajo pesimistično. Upravičeno napada fašizem, vendar bi bilo zanimivo, če bi kdo ob taki priliki pojasnil, odkod tolik razmah radikalnih idej v Evropi in kdaj je moralno pomagal ustvarjati fašistično ekrajinost? Nedvomno je namreč, da so fašisti vseh barv in smeri rasli tudi v znamenju odpora proti revolucionarnemu marksizmu in da zdaj po njegovih receptih (teror, zarote itd.) izgnajajo hudice z Belebubom. V demontiranju demokracije in zastupljanju držbenega ožraja imata obe ekrajinosti enako žalostno zaslugę.

Liriko predstavlja v tem zvezku Tone Seliskar z novimi pesmimi iz cikla »Eroze«. Ze ob zadnjem izboru smo ugotovili prenehljivo premaknjenost težišča Seliskarjeve lirike iz nadosebnе, socialne lirike v sfero individualne usodnosti, v liriko erotičnega

življenja. Ta premaknjenost je očitno obogatila Seliskarjeve pesniški izraz in odprla na njegovem čustvenem regalu vse polno novih tonov, ki v njih nastaja svojiska, moška zrela erotična poezija. Sedanji izbor iz cikla »Eroze« obsega štiri pesmi, izmed katerih je posebno močna »Viharna noč«.

V tem zvezku je zaključena razprava univ. prof. dr. Fr. Kidriča »Ustanovitve slovenske stolice v Ljubljani«. S podrobnostjo in temeljitostjo, ki nam je za njo najboljši porok že avtorjevo ime, je obdelano pomembno razdobje naše preporodne dobe, v katerem je slovenščina po zanimivi borbi dobila v Ljubljani svojo stolico in v osebi Metelke prvega znanstvenega predavatelja. Ob primeru nekoliko enostranskega in suhoparnega Metelke pravi avtor: »Slovenist, ki poučuje v srednji šoli, ne bi smel biti niti samo literarni zgodovinar, niti samo lingvist, ampak oboje v isti stopnji. Če je zgolj literarni zgodovinar, ni sposoben, da pomaga učencu premostiti prehod od narčne do literarnega jezika, da ga uvede v večstransko razumevanje jezikovne logike in da uči spoznavati stil kakšnega pisatelja; če je zgolj lingvist, utegnejo ob njegovi suhoparnosti učenci že v nižjih razredih zasvožati, predmetč Razprava prof. Kidriča

je nedvomno važen prispevek k zgodovini slovenizacije slostva v naših deželah in izzveneva v apel za iskreno in pravično jezikovno politiko v sodobnosti.

Nadaljuje se Br. Krefta »Vesela slovenska legenda v tleh dejanjih«. »Kreature«, čije uprizoritve je napovedana za novo sezono. Komedijska je satira na medvojno denunciacijo.

Ob priliki mednarodnega filozofskega kongresa v Pragi je univ. prof. dr. K. Ozvald spisal namestu referata članek »Filozofski moment v pedagoški praksi in teoriji«. V njem posebno poudarja pomen filozofije za današnje življenje, toda filozofija naj stopi a svoje strokovne višave in se približa potrebam javnega življenja, kakor hoče češki filozof Rád, ki je »spiritus rector« praškega kongresa. Avtor sklepa, da pedagoška teorija in praksa, ki služi potrebam javnega življenja, potrebujejo filozofijo, vendar pa samo tako, ki ji je izhodišče — živo pedagoško prizadevanje a pojmovnimi abstrakcijami, ki je prepozno znak teoretične filozofije.

Lepo prozo zastopa v najnovejšem zvezku LZ poleg Franceta Bevka z romanom »Človek brez krinke« in Mirana Jarca z romanom »Črna roža« Anton Ingolič, ki je pripeval odlomek iz romana »Gimnazistka Feruza«. Ingolič se je že uvedel v Zvonu in v nekaterih drugih revijah kot pripovednik. V »Gimnazistki Feruici« imamo po nekaterih doedanjih bolj ali manj uspešnih povestih iz dijaškega življenja nov interesan-

ten poskus epične ponazoritve današnje mladine, njenih »vzrokov in bojev«, ki so precej drugačni nego so bili pri prehodnih generacijah. Odlomek kajpak premalo kaže življenjsko napolnitev Ingoličevega šolskega motiva, vendar vzbuja zanimanje za celotni epig in razodeva avtorja, ki bo a svojo pripovedniško žilico najbrž krepko rasel k umetniški polnosti.

Kakor vedno, je tudi v pričujočem zvezku posebno mikavna Cankarjeva korespondenca, ki jo priobčuje Fran Govekar. Sedaj je pisma iz svojega »arhiva« razširil še a Cankarjevimi pismi iz zapuščine Zofke Kvedrove. Polez pisem je zanimiv tudi Govekarjev komentar, ki bi pri njem želeli samo to, da bi bil — kjer le morete — še podrobnejši.

Gradivo in borgiue otvarja nekrolog generala Rudolfa Maistra, ki v njem urednik lepo označuje narodni in literarni pomen ovojnega odličnega sodelavca. Ivan Kovač nadaljuje svojo kritiko Gosarjeve knjige »Za nov družabni red«. Vpravl pikantno je, da očita ideologu masega krščanskega socializma, da elabo pozna socialno vprašanje (a espal je o njem več knjig). Ob koncu pravi, da je dr. Gosar podal socialoške osnove — fašizma. Še pikantnejša trditve! Ne da bi hoteli braniti Gosarjeve teze, pripominjamo samo to, da ima Kovačeva kritika ideološko enostranski značaj. Ali bo danes fašist res že veak, kdor ne sprejme vseh dogem Marxove gospodarske in socialoške šole? Potemtakem je bil tudi Masaryk a svojo kritiko

marksizma »Socialni odtak« predhodnik fašizma, prav tako vsi socialistični revizionisti!

Med književnimi poročili ocenjuje Ivo Brčić Potokarjev arbski prevod črtic Ivana Cankarja, prof. dr. Sturm pa končuje svojo obsežno in izčrpno jezikovno kritiko Gaponovega prevoda »Germinala«.

V gledališkem pregledu je objavljeno koncertno poročilo Srečka Koporca, v rubriki Likovna umetnost pa K. Dobida karakterizira razstavo slik Toneta Kralja.

Zanimiva je gloesa »Franciscus Kralj — anathema sit!«, ki jo je prispeval pisatelj Juš Kozak. Gre za avtobiografijo slikarja Franceta Kralja »Moja pot«, ki jo je izdala Tiskovna zadruga. »Slovenec« je knjigo ocenil dovolj simpatično, prav tako »Dom in svet«, med tem ko je F. S. Finžgar napisal v »Mladiki« nekoliko vrstic, ki v njih očita Fr. Kralju pomanjkanje srčne kulture in nerečenost dozanjanja. Pisec vidi v Finžgarjevem stališču izraz kulturne reakcije in končuje svojo duhovno glosę z besedami: »Reacio locuta est per osea FSF — slovenska kultura pa raste po delih, med katere prištevamo tudi Franceta Kralja »Mojo pot«. — O kronologiji Prešernovih prvih sonetov razpravlja Fr. Kidrič.

Obzornik, ki zaključuje obsežni zvezek, prinaša beležke o odnosu inozemstva do slovenske kulture, o Zvezi sovjetskih pisateljev, o krizi ruske književnosti v emigraciji, o novih nemških literarnih genijih. — o.

CENENI DNEVI

do 10. septembra!

Dajemo Vam izjemne popuste

na naša kvalitetna kolesa:

Torpedo
Adler
Dirk
Age 6746

Oglejte si naše blago!

A. GOREC, d. z. o. z.

Tyrševa cesta 1, poleg nebotičnika.

Domače vesti

• Nedejska številka »Jutra« se je brez naše krivde zakasnila, tako da je del naročnikov n. prejel z običajno pošto. Potrudili se bomo, da se to ne bo ponovilo. Prizadejete naročnike pa prosimo naj nam nedejsko zakasnitev oprostite.

• Počastitev spomina sremakih narodnih mučnikov. V nedeljo 9. t. m. se bodo v Petrovaradinu vršile spominke slavnosti, pri katerih se bodo ves Srem in tudi druge pokrajine naše države spominjale žrtve avstro-ogrškega nasilja leta 1914. V tej dobi je avstrijska soldateska divjaško ugnabljala narodno zavedni živelj Srema iz jeze nad porazi v Srbiji. Petrovaradin in njegove stare stavbe so neme priče najstrašnejših zločinov. Soldateska je v Petrovaradinu zbrala mnogo žrtev iz vsega Srema ter jih obešala in streljala. Mnogi grobovi žrtev so ostali pozabljeni, petrovaradinski Sokol pa je zbral kosti številnih žrtev, uredil skupno grobnico, v nedeljo pa bodo odkrili in posvetili tudi spominsko ploščo. S to spominsko priveditvijo bo združen tudi lep sokolski praznik. Sokolsko društvo bo otvorilo svoj dom ter razvilo prapor, ki je dar Nj. Vel. kralja.

Za gospode

najugodnejši nakup povrhnikov, trenškotov, hubertus plaščev, zimskih sukenj in oblek v izbranih vzorcih pri

FRAN LUKIČ, LJUBLJANA
Stritarjeva ulica.

• Nar. posl. Urek obel. Kakor nam poročajo iz Brezice, je nar. posl. g. Ivan Urek tako zbolel, da mora na zdravniško varstvo ostati v postelji in imeti popoln mir. Zato prosimo vse, ki se obračajo nanj za intervencije pisмено ali osebno, da to začasno opuste, ako pa gre za kako nujno stvar, da se obrnejo na koga drugega.

Neprimerno hitreje in lepše obnavljaš perilo na šivalnem stroju nego na roko, ako uporabljaš PST Patent Stopf Twist.

• Velike svečanosti v Prokuplju. 9. t. m. se bodo vršile v Prokuplju velike narodne svečanosti ob priliki posvetitve spomenika topiškim žrtvam. Udeleženci imajo ugodnost polovične vožnje, državnim in samoupravnim uradnikom pa je odobril ministrski svet za čas od 7. do 12. t. m. izreden dopust, če se udeležijo slavnosti. Četniki dobe brezplačne vozovnice pri bratu predsedniku.

• Obisk inozemskih novinarjev v Varaždinu. Ker so italijanski listi z dunajsko »Reichspost« vred v zadnjem času toliko pisali o hitlerjevskih organizacijah in centralah v Jugoslaviji ter med drugimi lažmi navedli tudi to, da so taborišča avstrijskih beguncerjev v Varaždinu in drugod prave vojaške enote, se je več inozemskih novinarjev iz Bleda, kamor so prišli zaradi zaroke angleškega princa, podalo v Varaždin, da si ogledajo taborišče avstrijskih beguncerjev. Ti inozemski novinarji, med katerimi je največ zastopnikov ameriških in angleških listov, pa so se lahko na prvi pogled prepričali, da je v Varaždinu pač običajno begunsko taborišče. Begunci se baš sedaj pripravljajo

ZVOČNI KINO »SOKOLSKI DOM«
V SISKI. — Telefon 33-87.

Veliki sportni film

Maratonski tekač

V glavnih vlogah: Brigitte Helm, Paul Hartmann, Trude von Molo, Victor de Kowa.

Predstave: v torek, sredo in četrtek ob 7. in 9. uri.

V dopolnilno nov Foxov zvočni teatnik.

Pride! MATERINO SRCE Pride!

Bajželj, „Vesele ure“

V založbi Učiteljske tiskarne je pravkar izšla knjiga z naslovom »Vesele ure«, telesa vzgoja na osnovnih šolah. I. del za 1. razred, napisal Ivan Bajželj.

Tako knjigo smo pri nas že dolgo pogrešali in jo sprejemamo z največjim veseljem. Telovadba je bila v šolah skoraj predpisana, a se je le v redkih primerih res redno vršila. Učitelji je raje porabil telovadno ure za kak drug predmet, pa ne le zato, ker mu je nedostajalo časa, temveč tudi zato, ker pri telovadbi ni vedel, kaj naj prav za prav dela z otroki. Za nekaj ur je morda imel snovi, potem pa pri najboljši volji ni več šlo; mčlil se je sam, otroci so se pa dolgočasnili.

Sodobna telovadba, kakor jo avtor »Vesele ure« opisuje in razlaga, je krenila povsem v drugo smer. Postavljena zahteva, da bodi telesa vzgoja v tesni zvezi z ostalimi šolskimi poukom po načelih etnične pouka, tako da se predelana učna snov izraža tudi s telesnim gibanjem. Otroci naj izražajo z raznimi kretnostmi svoje doživljaje, posnemajo dela, ki so jih videli doma, na polju, v gozdu, pri raznih obrtnih, dalje gibanja živali in prirodnih pojavov, ki so jih opazovali ob raznih prilikah v prirodi. Tako delo pozitivno telesne vaje, otroci se z vnejo in veseljem lotijo vsakega dela ter se mnogo bolj razvijejo nego pri dosedanjem načinu telovadbe. Vse to je v skladu z novim učnim načrtom, ki zahteva telesno vzgojo v smislu delovne šole ter predpisuje,

na prezimovanje ter so v nekdanji huzarski jahalnici že uredili »prilice« in peči, njihovi krojači pa pridno krojijo zimске plašče.

• Društvo Beograđanov v Beogradu. V Beogradu je mnogo društev, v katerih člani niso združeni po poklicu ali po kakšni ideji, temveč samo po kraju, iz katerega so izšli. Tako imamo v Beogradu organizirane rojake iz Južne Srbije, Črnogorice, Bosance, itd., naposled pa so si tudi Beograđani ustanovili svoje društvo, da se ne bi izgubili med tolikimi organizacijami v Beogradu. Namen tega društva je, združiti pristne Beograđane in zato so ustanovitelji društva poskrbeli tudi za stroga pravila članstva. V nedeljo so na ustanovnem obnem zboru sklenili, da lahko postanejo člani društva samo oni, ki so se v Beogradu rodili in pa oni, ki so v Beogradu preživeli najmanj 25 let.

• Jugoslovanska turistična razstava v Bratislavi. Odeek za turizem pri ministrstvu za trgovino in industrijo je v zvezi s »Putnikom« organiziral na letošnjem mednarodnem dunavskem velesejmu v Bratislavi razstavo informativnega in propagandnega materiala iz naše države. Razstava je trajala do 2. t. m. Razstavo je obiskal tudi češkoslovaški minister za trgovino in industrijo g. Inž. Dostalek in se je pohvalno izrazil o ureditvi; še bolj pa je pohvalil sklep odločujočih čimteljev, da se tudi v Bratislavi, centru bogate Slovaške, pokažejo lepote naše države in se propagira obisk te države. Na razstavi je vzbujala posebno pozornost velika reliefna karta vsega našega primorja, dolga 10 m, ki jo je izdelal »Putnik« v Beogradu. Razen oljnatih slik naših krajev sta razstavljena tudi dve diagrami. Razstavo je aranziral naš oficelni turistični biro v Pragi, odnosno njegov direktor g. Berdnik. Številno interesentov, ki so si ogledali razstavo, je bilo izredno veliko.

• Abiturientov, ki nameravajo na univerzo v Zagreb. Prejeli smo: Še mesec dni in novo življenje se bo pričelo za vas. Svojevrsno, včasih polno veselja, mnogokrat grenkobe, pač življenje slovenskega visokošolca v borbi za afirmacijo. Danes smo mladi skoraj osamljeni. Le redki od starejših generacije, ki jim moramo biti hvaležni, razumejo težnje in pravice mladine. Zmerom manj imamo upanja, da bomo zaposleni in vedno več nas je. Nikoli še ni bilo tako potrebno, da smo združeni. Zato se vpišite v JAD »Triglava«. Tu boste našli dobre tovariše, ki vam bodo dobri svetovalci pri vpisu in študiju. Večina naših javnih delavcev se je s ponosom prištevala k njegovim članom. Društvo je prav zadnje čase stoplo v največjo aktivnost. Ime svoj lokal z obilno knjižnico in čitalnico, prireja cikluse predavanj, diskusije, ekskurzije, kje petje, šah, in drugo. Pokroviteljica mu je Starejšina zveza »Triglava«; njeni člani so najuglednejši slovenski možje, bliski člani aktivnih edinic. Informacije glede vpisa na univerzo in k društvu dajeta za časa počitnice: predsednik Albin Ortnaler, Maribor, Tattenbachova 6, in tajnik Korošec Pavle, Maribor, Koroška cesta.

• Premestitve v železniški službi. Premestitve so uradniški 8. položajne skupine: Juh Leopold, nadzornik proge, od progovne sekcije Ljubljana glav. proga v gradbeni oddelk direktorje; Breškvar Aleksander, prometnik iz Kotoribe v Čakovec; Marinič Andrej, vlakovodja, iz Maribora glav. kol. v Ljubljano glavni kol.; uradniški 9. položajne skupine: Balog Šandor, strojevodja, iz kurilniške izpostave v Velenju v strojno postajo v Celju; Štajer Alojz, strojevodja, iz kurilnice na Zidanem mostu v kurilnico v Mariboru; Miškar Albin, nadzornik proge v Logatcu, v Ljubljano Glav. žar Franc, nadzornik proge v Durnuvcu, v Logatec; uradniški X. položajne skupine: Oblak Stefan, pomožni strojevodja, iz kurilniške izpostave v Velenju v strojno postajo v Celju; Poznič Viktor, pomožni strojevodja iz kurilniške izpostave na Zidanem mostu v kurilnico v Ljubljani glav. kolodvor; Mencej Martin, pomožni strojevodja, iz kurilniške izpostave na Zidanem mostu v kurilnico v Ljubljani glavni kolodvor; Ladiha Alojz, pomožni prometnik, iz Sečanj v Rogatec; uradniški pripravnik Lenard Leo iz Laškega na Verd.

• Smrt prvega poveljnika kraljeve garde. V Beogradu je umrl upokojeni polkovnik Milan Dunjić, ki je bil prvi poveljnik kraljeve garde. Rodil se je leta 1866. vojni akademiji pa je dovršil leta 1885. In se je že istega leta udeležil vojne proti Bolgarom. Leta 1906. pa je postal poveljnik tedaj ustanovljene kraljeve garde. Med vojnami si je pridobil visoka odlikovanja in poverjene so mu bile mnoge važne naloge. K večnemu počitku so ga položili v Kruševcu v grobnici njegove rodbine.

• Umrl je v Imenem pri Podčetrtku veleposestnik in trgovec g. Franc Prah. K večnemu počitku bo položen jutri ob 8. na domačem pokopališču. Pokojnemu blag spomin, žalujočim iskreno sožalje.

Danes vesela burka z HANSI NIESE

Na povelje tetke Gustike

Smeh, zabava, grohot in veselje razpoloženje.

ZVOČNI KINO »IDEAL«

Predstave danes ob 4., 7. in 9.4.

Vstopnina Din 4.50, 6.50 in 10.—

• Zborovanje nemških akademikov Jugoslavije. Kakor običajno vsako leto, tako se je tudi v nedeljo v Novem Sadu vršilo zborovanje zveze nemških akademikov v Jugoslaviji. Temu zborovanju je prisostvovalo tudi preko 50 delegatov iz inozemstva. Na zborovanju so bila razna predavanja o kulturnem in znanstvenem udejstvanju Nemcev v Jugoslaviji. Člani zborovanja so obiskali tudi Matično Srebo, kjer jim je tajnik dr. Mitunović poročal o kulturnem pomenu in udejstvanju te ustanove.

Najtežje je najti vzrok in pričetek boleznij,

kar pa je pri vsaki bolezni najvažnejše, ker takoj v začetku je še vsaka ozdravljiva. Često se dogaja, da človek pride k zdravniku takoj, čim začuti, da nekaj ni v redu. Zdravnik pa že ugotovi, da je bolezen zastarela, ne da bi bolnik prej kaj vedel ali čutil. Bolezni so potohne! Zaradi tega je najbolje paziti na zdravje in preprečiti bolezen že tedaj, ko se še ne pojavi. To je edino mogoče z rednim pitjem glasovite Radenske. Če se neugodno počutite ali če zdravnik ne more ugotoviti takoj, kaj Vam je, začnite takoj redno piti Radensko slatino! Obširno brošuro o Radenskih vodah dobite zastonj, le sporočite željo na naslov: Zdravilišče Slatina Radenci. 88-6

• Vsem CM podružnicam v vednosti Društveno vodstvo je razposlalo za veliko skupščino, ki se bo vršila 16. t. m. na Vrhniki, izkaznice vsem upravljenim delegatom in pokroviteljem ter kamenarjem po podružnicah. Prosimo, da se upravljenecem izkaznice izročijo. Vsak upravljenec, ki bi morebiti izkaznice zaradi pomanjkljivega naslova ne prejel, naj se zgleda s dopisnico pri OM družbi. Zglednice morebiti umrlih naj podružnice vrnejo.

• Otvoritev rumunske gimnazije v Vrhu. Po dolobilih konvencije med Jugoslavijo in Rumunijo v cerkvenih in šolskih zadevah bo v prihodnjih dneh na realni gimnaziji v Vrhu otvorena paralela za prvi razred z rumunskim učnim jezikom. V prihodnjih letih bodo sledili višji razredi rumunske gimnazije. Za prvi rumunski razred je vpisanih 58 učenecv in učenek. Prihodnje leto bodo otvorili tudi prvi razred rumunske preparandije, če se bo prijavilo najmanj 20 učenecv. V jugoslovanskem delu Banata živi okrog 100.000 Rumunov in je zaradi tega mogoče, da bodo Rumuni kmalu imeli popolno svojo srednjo šolo.

• Kljukasti križi na starodavnih spomenikih. Kakor je »Jutro« že poročalo, je neki beograjski dnevniki te dni objavil kot najnovejšo odkritje, da so v Gornjih Močlovcih, 15 km daleč od Sarajeva, našli na nekem bogumilskem nagrobniku vdoben kljukasti križ, zelo sličen emblemu nacionalno-socialistne Nemčije. To odkritje pa ni novo, kajti v sarajevskem muzeju imajo že lepo število starodavnih spomenikov s kljukastimi križi. Baš v Močlovcih so že leta 1924. člani muzeja našli več spomenikov na bogumilskih grobovih s takimi znamenjem. Ker pa so takih znamenj našli tudi že na spomenikih iz predzgodovinske in starorimske dobe, nima kljukasti križ nobene zveze s sekto bogumilov. Bogumili so se pač poslužili raznih ostankov starodavnih kipov in spomenikov ter iz njih napravili svoje nagrobneke. Pr-

Prideta!

JAN KIEPURA, MARTA EGGERT

v opereti

PESEM Z NEBA

Danes velefilmska opereta

KRALJA VALČKA

Opereta polna veselja, petja, zabave in domačnosti. Predstavlja nam boj med Straussom in Lannerjem.

Renate Müller, Willy Fritsch, Pavel Hörbiger, Rose Barsony.

Predprodaja vstopnic od 11. do pol 13. Predstave danes ob 4., 7.4 in 9.4 uri

Elitni kino Matica.

Telefon 21-24.

ve plošče iz najstarejših dob, ki imajo vdolben kljukasti križ, so prišle v sarajevski muzej že pred 40 leti.

• Vakufske volitve v Bosni. Dovoljeno so vse priprave za izvedbo volitev članov vakufske uprave islamske verske zajednice. Volitve se bodo vršile s tajnim glasovanjem 16. t. m. Volilno pravico imajo vsi muslimani, ki so dovršili 21 leto, kandidati pa morajo biti stari že 30 let. Za volitve vlada v vseh krajih med muslimanskim prebivalstvom veliko zanimanje. Zlasti zaradi tega, ker so v zadnjem času zaradi nekih odredb vakufske uprave nastali tudi spori.

• Gospodinska šola »Mladika« v Ljubljani. »Vrniti ženo njenemu prvotnemu — po naravi ji določenemu poklicu —, t. j. gospodinstvu in materinstvu« je klic današnjega težkega gospodarskega položaja. Zato je naši ženski mladini neobhodno potrebna temeljita naobrazba v vseh gospodinskih in materinskih poslih, da bo mogla pripravljena in poučena prevzeti važno in težko nalogo gospodinje in matere. Za temeljit pouk v vseh gospodinskih predmetih skrbi gospodinska šola »Mladika« v Ljubljani, ki začne novo šolsko leto dne 1. oktobra. Vpisovanje je 28. in 29. septembra t. l. Vsa »natančnejša« pojasnila in prospekte dejstva voditeljica gospodinske šole »Mladika« in ravnateljstvo ženske realne gimnazije v Ljubljani.

• Nič ni polno na svetu, kar je ustvarjeno od človeške roke. Izmed pralnih sredstev pa se popolnosti najbolj približujejo Zlatorogovi izdelki: Zlatorog-ovo milo, Zlatorog-ova terpenitino milo i Zlatorog-ove luske. Njihova čistilna moč in izdatnost je splošno znana. Dobrota Zlatorog-ovega mila je prišla že kar v pregovor, ki pravi: »Le Zlatorog milo da belo perilo!« Naše na čisto važene gospodinje ga radi kupujejo. Tako je prav! Priporočamo ga tudi mi.

• Čitajte v interesu svojega zdravja današnji oglas od radenske.

• Obleke in klobuke Kemlično čistiti, barvati, pisati in likati tovarna JOS. REICH.

Iz Ljubljane

• Ljubljanskemu meščanstvu. Pod višokim pokroviteljstvom Nj. Vel. kraljice Marije se bo vršil v dneh od 5. do 10. t. m. festival slovenskih narodnih plesov v Ljubljani. Prireditelj, zamišljena in izvedena v velikem obsegu, bo velikega pomena za mesto Ljubljano, ki bo zopet imela priliko izkazati svojo gostoljubnost in zavednost svojih prebivalcev. V zahvalo visoki pokroviteljici in počastitev številnih visokih gostov ter udeležavcev iz širne naše domovine, pa tudi skoro vsega slovenskega sveta, bo mestna občina Ljubljanska razobesila na svojih poslopijih zastave, ljubljansko prebivalstvo pa se naproša, da tudi a svoje strani stori vse, da bo prireditelj, ki bo v svoji vrsti edinstvena, imela čim lepši značaj in uspeh. — Župan in mestni naednik: dr. Puc.

• Učiteljski velesej. Ob splošnem zanimanju za jeenske razstave na velesejmu, ki so čez noč izpremenile lice mesta in dvignile promet na ulicah in po lokalih do prave praznične višine, je javnost skoraj prezrla malo, simpatično konkurenčno prireditelj, ki se vrši vsako leto približno ob istem času kakor »Ljubljana v jeseni« mali študentovski velesej, na katerem se vsako leto ob pričetku šole sestanejo starejši in mlajše generacije naših srednješolcev, da poborjato s knjigami in mimogrede izmenjajo svoja šolska izkustva in sklenejo nekaj novih prijateljev in znanstev. Doživetje tega sejma je za slednjega dijaka še večji, pomembnejši dogodek kakor vpis na šolo. Privrkat se tu od blizu sreča z novo učnostjo, nove, težje, neznanje knjige mu pridejo prvič v roke, in ko se fant vrne s sejma z novo, še nenačeto zalogo matematike, zemljepisja, gramatike, francoščine, in kar je še takšnih potrebnih reči, pod pazduho, je šele pravi, resnični študent novega, višjega ranga. Letošnji sejem je posebno živahen. Kupci in prodajalci so na gosto zasedli Gajevo ulico ob klasični gimnaziji, kupčija pa sega še daleč doli do Beethovne ulice, skoraj do nebotičnika. Pomembno znamenje časa je, da je med dijaškimi drobižem tudi lezno izredno veliko mamic. Ne samo za delavsko, temveč tudi za uradniško družino dandanes nakup starega velikega katekizma ni majhna reč, ki bo jo človek prepuštil otroku. Tu mora biti že gospa sama zraven. In prav tako je znamenje časa, da današnji študentje svojih knjig ne zametujejo tako naglo

kakor smo jih včasih: učnost je treba izrabiti do kraja. Še tako razočarani in sašepnani učeniki so iskano blago, ki gre v svoj denar. Pa kaj bi tudi ne, saj zato, da študent napreduje, ni treba, da se knjiga sveti. In povrh tega morajo matere in očetje itak vsako leto kupiti zadosti novih šolskih knjig. Dobro gre kupčija na študentovskem velesejmu. In kakor vsako leto, je med mladimi ljudmi, ki kupujejo in prodajajo samo za svojo potrebo tudi letos mnogo malih veletrgovcev in prekupevalcev, ki majo iz dijaškega sejma izbiti čeden zaslužek.

KATJA DELAKOVA ŠOLA ZA RITMIČNO GIMNASTIKO IN UMETNIŠKI PLES.

DUKIČEV BLOK-GAJEVA 8.
VPIS DNEVNO OD 10-14

Tečaji so se že pričeli.

• Uprava Hubadove župe JPS obvešča vsa včlanjena pevska društva, da se bo vršila redna letna skupščina Hubadove župe JPS v soboto, 8. t. m. ob 9. v Hubadovi dvorani Glasbene Matice. Pošljite svoje delegate! Poravnajte letno članarino! Ob 15. to koncert združenih pevskih zborov na letnem telovadišču Ljubljanskega Sokola, v primeru slabega vremena pa v veliki dvorani Uniona. Uprava Hubadove župe JPS.

• Jadranš. Tovarši, ki so se pridružili za izlet na Krk, naj vplačajo prispevek tov. Verbiču do četrtka 6. t. m. do 11. ure. Odhod je v petek 7. t. m. Zbirališče točno ob trideset na 6. pred glavnim kolodvorom.

• Ciril Metodovi družbi je poklonil g. Juraj Režek, mestni učitelj v p. v Ljubljani ob svoji 80 letnici 200 Din. Vriemu rodoljubu iskrena hvala!

• Privatni učni tečaj v Delavski zbornici. Pouk nemščine: za odrasle sveder za deco in šolsko mladino dopoldne ali popoldne. Začetniški, nadaljevalni in konverzacijski tečaj. Vpisovanje vsak večer do 7. t. m. od pol 19. do pol 21. v Delavski zbornici, glavni vhod, desno.

• Jan Kiepora in Marta Eggert se nam te dni predstavita kot novoročenca v filmu »Pesem z neba«. Marsikomu ni znano, da sta se Jan Kiepora in Eggertova našla baš v tem filmu. Zaljubila sta se in sedaj sta srečen zakonski par. Da sta srečna, sta pokazala v tem zadnjem delu, ki je res velika umetnična in vredna, da si jo ogleda vsak.

• Ne pozabite, da se 14. t. m. začne kino sezona ZKKD ter, da se na programu vesela burka »Veletrist«, v kateri nastopa slavni komik Otto Wallburg.

• Vstopnice za prireditelj festivala slovenskih plesov in slovenske glasbe v Ljubljani so v predprodaji na razpolago. Prodajajo se v paviljonu pred kavarno Emona na Tyrševi cesti dnevno od 8. do 12. in od 14. do 19. ure po nastopnih cenah. Sedeži po 25, 20, 15 in 12 Din, stojaliča po 6 Din, permanentno stojaliče za vse tri izvedbe slovenskih plesov 12 Din. Za operne predstave veljajo znižane operne cene, predprodaja v opernem gledališču. Vstopnice za stojaliče se morajo vidno nositi. V primeru slabega vremena se izvajajo slovenski plesi v uniojski dvorani. Ker je število sedežev omejeno, naj si jih blagovoli cenjeno obkinstvo nabavi že v predprodaji.

• Cerkevni koncert na ljubljanskem velesejmu. Drevi bo v razstavnih dvorani cerkveni koncert odnosno koncert Sattnerjevih skladb, ki jih izvajajo franciškanski pevski zbor, ki je po vsej Sloveniji znan pod imenom Sattnerjev zbor. Zbor črignja kapelnik Neffat, na harmoniju spremlja P. France Ačko. Iz ogromnega bogastva Sattnerjevih del je koncertni spored sestavljen tako, da prinaša vse panoge njegovega udejstvovanja. Zbor nam bo zapel 5 Marijinih pesmi, 3 eharistične, 3 božične, 1 postno, duet iz oratorija in eno velikonočno. Sloves zbora nam jamči v vsakem pogledu, da bomo deležni lepega koncertnega užitka. Spored se dobi pred vhom v koncertno dvorano in stane 2 Din. Druge vstopnine ni.

• Vse posetnike velesejma opozarjamo, da se danes popoldne ne bodo proizvajale gramofonske plošče v koncertni dvorani, temveč do šele v četrtek 6. t. m. in v ponedeljek 10. t. m.

lovadne literature. V veliko oporo bo učitelstvu, prav tako pa tudi vodnikom sokolske dece in še marsikateremu očetu ali materi bo prišla prav, saj bo našel v nji marsikaj, čimer bo otroke lahko zabaval.

J. Trdina.

Jugoslovanska razstava v Pragi. Dne 6. t. m. se bo otvorila v Pragi razstava znane beograjske umetnostne skupine »Oblik«, ki se je pred leti predstavila tudi ljubljanskemu občinstvu. Protektorat praške razstave »Oblik« so prevzle razne odlične osebnosti iz češkoslovaškega političnega in kulturnega sveta, med njimi zunanji minister dr. Beneš, primator dr. Baxa in drugi.

Češki glasovi o knjigah Tiskorne zadruge. V »Lidovih Novinah«, čiji kulturni pregled urejajo znani češki literarni zgodovinar, univ. prof. Arne Novák, je izšel dne 29. pr. m. referat o spisih dr. A. Šerka »O psihanalizi«, ki ga je izdala Tiskovna zadruza v zbirki »Slovenske potice. Ocenjevalec Rajmund Habřina karakterizira knjižico, ki na bore 88 zgoščenih natlenjenih straneh podaja zelo večjo interpretacijo Freudovih naukov, da potem v naslednjem poglavju obravnava z njimi. Treba ga je uveljaviti med tiste kritične nasprotnike psihanalize, ki se ne morejo za ceno mislečega duba strinjati s tem, da je Freud tako usodno zamenjal človeka kot vseokrog inteligentno bitje za večekzo animalično bitje in da je vse, kar je v njem najboljše, njegovo prizadevanje po lepoti in rešitvi, njegovo

hrepenenje po večnosti, vse njegove ideje, ponizal na simbol seksualnosti. Pisce pa je obenem med listimi njegovimi nasprotniki, ki ma priznavajo zaslugi, da je dal smrtlen udarec preživeli oficelni šolski psihologiji... — V naslednji številki z dne 30. pr. m. je Rajmund Habřina izpregovoril o izbranih epilih Jos. Murna - Aleksandrova v redakciji Silve Trdinove. Češki kritik se predvsem bavi z uvodom dr. Trdinove in pravi, da je izdatno izkoristila delovni material in je opisala Murnovo življenje z vestno marljivostjo, ki se pozna na vsaki strani njegovega uvoda. Sodi pa, da ni delala iz polnega tam, kjer je bilo treba vse doseženo spoznanje strniti in zbrati v enotno sliko ter na osnovi take koncentracije ovrednotiti Murna kot idejni pesniški tip... Ni dvoma, sodi čški kritik, da njeno bistro analitično delo ne kaže daru simetne umetnosti. Tako se je zgodilo, da je iz njenih izsledkov nastala pametna elika pred čitateljem razdrobljena in si jo more sam zgraditi v celoto. V njegovo delo pa se poglobi z ljubeznijo in poslušaj prijazno boječe glasove umirajočega človeka, ki hrepeni po življenju, a ga ne more doseči. Češki kritik vedno poudarja tudi lepo knjižno opremo izdaj Tiskovne zadruge.

Zdenka Zikova je pravkar absolvirala v Kopenhaženu na Danskem dva koncerta. Imela je tako lep uspeh, da so jo takoj angažirali za tretji koncert v danskem prestolnici. Ta koncert bo 20. t. m. Orkester bo dirigiral sloveči N. Malko. Za spored so določile urije iz čeških oper.

Vaš način življenja ni pravi, ker preveč sedite!

Popravite pa se lahko mnogo, ako pijete redno Rogaško salino Tempel.

u— Fotografiji, pozori! Na festivalu slovenskih plesov in slovenske glasbe v Ljubljani bodo smeli fotografirati plesne prizore in sprevid le tisti fotografi, ki bodo imeli pisemno dovoljenje (legitimacijo) Tujko-prometnega sveta v Ljubljani. Legitimacije določi fotograf v pisarni festivala, to je v posvetovalnici mestnega načelnika. Vsak fotograf, ki dobi legitimacijo, se bo moral obvezati, da od vsake slike izroči do 20. septembra po 2 konkatni kopiji Tujko-prometnemu svetu v Ljubljani. Filmanje se ne bo dovoljevalo.

u— Umetnostna razstava. V soboto je bila v Jakopičevem paviljonu otvorjena umetnostna razstava, ki jo je priredil gospod A. Kos. Razstava vsebuje v glavnem štiri kolekcije del M. Gasparija, R. Jakopiča, F. Klemenčiča in B. Vavpotiča. V manjšem obsegu pa razstavljajo L. Dolinar, D. Inkštarič, B. Jakac, T. Kos, F. Kosić, P. Loboda, Smrekar, V. Selov, I. Vavpotič. Podrobnejše poročilo se sledi.

u— Danes je zadnji dan za vpisovanje v šolo Glasbene Matice. Jutri popoldne bodo učenci že dodeljeni posameznim učiteljem in določenim urnikom. Zato prosimo starše, da tekom današnjega dneva vpišejo svoje gojence v šolo Glasbene Matice. Razdelitev urnika bo v sredo 5. t. m. popoldne ob 3. uri za učence klavirja, ob 4. za učence violine in ob 5. za učence drugih predmetov. Vsi vpisani se morajo javiti ob napovedani uri v pevski dvorani.

u— Solopetje na drž. konservatoriju v Ljubljani bo v novem šolskem letu poučeval poleg dosedanjih profesorjev in gospe Pavle Lovštevke, ki je vstopila letos v učiteljski zbor konservatorija, še g. I. Zupcovec, bivši operni pevec v Zagrebu in v Nemčiji, ki je v zadnjih letih užival v Berlinu velik ugled tudi kot učitelj solopetja. Ravnateljstvo pa še prav posebno opozarja in vabi na poset pouka v orkestrskih instrumentih. Vpisovanje dneвно do 7. t. m. ob 9. do 12. ure.

Danes vesela komedija
VALČKOV ČAR
V glavni vlogi: Maurice Chevalier.
Petje, godba, smeh in zabava.
ZVOČNI KINO DVOR
Predstave danes ob 4., 7. in 9. uri.
Cene 4.50 in 5.50 Din.

u— Zadeva Petra Jonkeja, o kateri je »Jutro« poročalo 24. avgusta, ni bila končana z izročitvijo sodišča. G. Jonke je včeraj izjavil v našem uredništvu, da je bil klican na policijo samo zaradi obrtnega lista.

u— Kup malih neareč. Včerašnji ponedeljek je bil v Ljubljani dan nezgod. Mestni rešilni avto je moral dvakrat na svojo žalostno službeno pot 29letni delavec tobačne tovarne Peter Čudan je bil v družini v neki krompi, pa je prišlo do prekanja in spoprijema ter ga je nekdo smilil v rebra, da je omahnil. Soboljarski pomočnik Jože Kos, usmerjen pri mošturu špetiču, je v šuščevi ulici slikal sobe, pa mu je letev zdrsnila na gladek parket in je padel na tla. Dobil je več poškodb na glavi, pa tudi hrbtenice je menda ranjena. Med prevozom v bolnišnico je izgubil zavest. Razen teh so včeraj prepeljali v bolnišnico tudi 35 letnega banovinskega uradnika Silva G. in 29 letnega Alojzija Zidariča. Oba sta postala žrtev napada iz zasede. Prvega je nekdo s težkim predmetom udaril po glavi na smrtinski cesti, drugega pa na Jesihovem stratonu. V nedeljo zvečer je reševalni avto prepeljal v bolnišnico tudi brezposelnega ključavničarja Karla Gasperlina iz Zelenke jame. Gasperlin se je zvečer vozil s kolesom po šmarnem klancu, pa mu je iznenada odpovedala zavora, da je padel in dobil več nerodnih poškodb po obrazu in glavi.

u— Udobno prenočevanje nudi zelo ceneno hotel Slon.

Iz Celja

u— Učni uspehi na celjski gimnaziji. Drž. realna gimnazija izkazuje po tre dni dovršenih popravilnih in razrednih izpitih naslednje končne rezultate: od 816 učencev in učenic je bilo odličnih 113 (13.85%), prav dobrih 256 (31.38%), dobrih 319 (39.09%), razred pa mora ponavljati 128 učencev in učenec (15.68%). Uspehi so torej prav ugodni. K popravniemu nižjemu tečajnemu izpitu se je prijavilo 8 rednih učencev in 1 privatist. Vsi so uspešno dovršili izpit. Nižji tečajni izpit je položilo vseh 94 v juniju k izpitu prijavljenih učencev in učenec. Popravni višji tečajni izpit sta položila dva pripravnika (Oton Baumgarten in Josip Grohar), tako da tudi od 23 k višjemu tečajnemu izpitu letos prijavljenih kandidatov in kandidatkin ni nihče padel.

u— Sokolsko društvo v Celju vabi svoje članstvo in prijatelje sokolstva na proslavo 11. rojstnega dne starešine SKJ Nj. Vis. prestolonaslednika Petra, ki bo v sredo 5. t. m. ob 20. v Sokolskem domu v Gaberju. Ob tej priliki se bomo spomnili tudi štirih strelcev v hrbet, štirih sunkov v narodno telo, štirih žrtv ljubezni do domovine: Bidovca, Marušiča, Valenčiča in Miloša. Po sporedu, obsegajočem 7 točk, bo br. Krmar predvajal film »Celjski župni svet 1934«. Prilide vsi, da počastimo bazoziške žrtve, da zaključimo našemu starešini kraspak: Zdravo!

u— Upokojitev. Davčni upravitelj gosp. Maks Zumer v Celju odhaja zaradi bolezni v pokoj. G. Zumer je bil vedno vzor vestnega, narodno zavednega uradnika. S svojo ljubeznivostjo in uspešnostjo v uradu in tudi izven službe si je pridobil veliko priljubljenost med prebivalstvom. G. Zumer iskreno želimo, da bi užival svoj pokoj dolgo let v sreči in zadovoljstvu!

u— Glasbena šola Glasbene Matice v Celju. Vpisovanje novih in starih gojencev se je pričelo. Prosim starše, da vpišejo svoje otroke že v dni, ker bo 15. t. m. že redni pouk. Vse podrobnosti so razglašene na deski na hodniku v I. nad.

stropju, Slomškov trg 10. Bolnina je lažja.

u— Upokojeno učiteljstvo iz Celja in okolice bo imelo svoj mesečni sestanek v četrtek 6. t. m. ob 16. pri tov. Tomažu Grahnu v Gaberju pri Celju.

u— Smrtna nečreča otroka. V petek je padel 12letni Franc Korčec, sin gospe, delavca v Dramljah, v apnenico in se težko opeklo po vsem telesu. Dečka so prepeljali v celjsko bolnišnico, kjer je včeraj podlegel poškodbam.

u— V celjski bolnišnici sta umrli v nedeljo 84letni posestnik Anton Piki iz Petrovca in 40letna prevzitarica Neža Praprotnikova z Brezja pri Mozirju.

u— Z nožem v lice. V soboto so se stopili neki fantje v St. Pavlu pri Preboldu. Med pretepom je neki fant zamahnil z nožem proti 25letnemu tovarniškemu kovaču M. hi Polaku in mu prerezal desno lice. Polak se zdravi v celjski bolnišnici.

u— Kino Union. Danes ob 16.15 in 20.30 zvočna opereta »Zvoki ljubezni« (»Gardist cesarice«) in dve zvočni predgri.

Iz Maribora

u— Proslava rojstnega dne prestolonaslednika. V četrtek 6. t. m. na rojstni dan napovedan prestolonaslednik Petra in na spominski dan, ko so bile izročene našim polkom nove zastave, bo slovesna služba božja v vseh cerkvah v Mariboru. V stolnici in v pravoslavni kapeli bo maša ob 8. u. v evangelijski cerkvi pa ob 10. Maše v stolnici se morajo udeležiti vsi rezervni častniki in svečani obliki.

u— Lepa odhodnica. V Deiserjevi gostilni v Kozahkih so priredili železničarjem glavnega kolodvora odhodnico svojemu prometnemu učitelju višjemu kontrolorju Josipu Princu. Zbralo se jih je lepo število in v imenu vlakopremnega osebja se je prvi poslovil s toplimi besedami spovednik Glaser, v imenu vsega uradništva pa šef prometne službe g. Kovačič. Tople besede je spregovoril tudi namestnik šefa postaje g. Gašek. Vlakopremno osebje je odhajajočemu g. Princu, ki je 15 let vzgajal naraščaj prometnega osebja, izročilo lepo darilo. Vsi so mu želeli na novem mestu vso srečo.

Gospodarstvo

Naše gospodarstvo v drugem letošnem četrtletju

Naša Narodna banka je izdala svoje običajno četrtletno poročilo o statističnih prilagoditvah za drugo letošnje četrtletje. V uvodu pravi to poročilo: V drugem tromesečju t. l. je zabeleženo skoro v vseh državah precejšnje gospodarske izboljšanje. Nazadovane brezposelnosti delavcev znaša povprečno v najvažnejših državah okrog 25% in se je v istem razmerju povečala tudi industrijska produkcija. Izboljšanje se vidi tudi na denarnih tržiščih in pri javnih financah. V nekaterih državah se je gospodarska delavnost celo povzpela na višino iz leta 1928. Skrb pa povzroča še vedno dejstvo, da se to pobožanje še ni v ustrežajoči meri pokazalo v mednarodni trgovini. Podobno je, da se popravilne konjunkturalne lokalizira v mejah držav in še vedno ni mnogo verjetnosti, da ob bodočji mednarodni trgovine skoro normalizirali. Nastaja tudi vprašanje, v koliki meri je notranje pobožanje gospodarskih razmer v posameznih državah izraz dejanskega ozdravljenja gospodarstva ali pa v koliko se mora to pobožanje pripisati raznim ukrepom, katerih učinek ne more trajati neomejeno. Obejta nevarnost, da nastopi reakcija, ki bi eliminirala dosedanje rezultate in bi zapustila samo ogromno breme izdatkov za umetno oživilje naše gospodarske delavnosti.

Tudi naše narodno gospodarstvo je pokazalo v drugem tromesečju vidne uspehe, ki nas morajo tem bolj razveseliti, ker predstavlja rezultate naravnega procesa in ne rezultate dragih intervencionističnih ukrepov. Naš gospodarski promet se je povečal, kar se kaže v povečanju železniškega prometa za 4%, rečnega prometa za 38% in pomorskega prometa za 8%. Znanost se je dvignila tudi rudarske produkcije. Obseg zunanje trgovine je bil za 18% večji, nego v lanskem drugem tromesečju. Značilno je zlasti povečanje uvoza produkcijskih sredstev, ki je bil še enkrat večji nego l. 1932. Državni dohodki so se v primeri z drugim tromesečjem 1932 odnosno 1933 povečali za 4% odnosno za 10%.

Denarni trg.

Na našem denarnem trgu in na trgu kapitala ni prišlo do bistvenih sprememb.

Konferenca obrtnih zbornic in obrtnih odsekov skupnih zbornic

V veliki posvetovalnici Zbornice za TOI v Ljubljani se je danes dopoldne pričela napovedana konferenca obrtnih zbornic in obrtnih odsekov skupnih zbornic. Prisneli so predstavniki zbornice iz Zagreba, Beograda, Osijeka, Sarajeva, Splita, Novega Sada in Podgorice, dočim sta se opravičili zbornici v Dubrovniku in Banialuki. Kakor je »Jutro« že poročalo, so na dnevnem redu te skupne konference novelizacija zakona o obrti, postopanje pri odmeri pridobnine in davčna praksa, zaštita domače delavnosti in zaposlitev tujih delavcev, sistematično pospeševanje obrti, uredba o strokovnih nadaljevalnih šolah in predlogi posameznih zbornic.

Pred pričetkom konference je predsednik ljubljanske Zbornice za TOI g. Ivan Jelacini pozdravil zborovalce naka je prepuštil vodstvo konference predsedniku obrtnega odseka naše Zbornice za TOI gospodu Josipu Rebeku, s čimer se praktični priznava in uvaža avtonomija posameznih odsekov zbornice. V svojem gozdravnem govoru je g. predsednik Ivan Jelacini poudaril, da zbornica nikdar ni poznala in ne pozna nobenega antagonizma med posameznimi panogami gospodarstva in s nekatere nesoglasja, ki so se pojavila, nastala izven zbornice. Zbornica nadalje intenzivno deluje v smeri obrtništva in sta trgovina in industrija vedno z odprto roko dajala materialne možnosti za pospeševanje obrti, kar obrtniki sami nikdar ne bi mogli v taki meri. V imenu bana je pozdravil konferenco načelnik dr. Marn, naka je predsednik obrtnega odseka g. Josip Rebek otvoril konferenco v imenu obrtnega odseka, pri čemer je izrazil upanje, da bo konferenca v soglasnem in lojalnem sodelovanju prinesla čim več koristi obrti.

MESIJA

veličasten oratorij, izvajajo 7. septembra zvečer ob 8. v Unionu. Sodelujejo kot solisti gospe Lovštevka, gospe Golobova, obe iz Ljubljane, gospe Darian iz Grada in g. Neralie iz Maribora, zbori Celje, št. Lenhart, Ptuj in Maribor. Predprodaja vstopnic: Aleksandrova cesta št. 6.

u— Izredni občni zbor Glasbene Matice je bil v petek zvečer v društvenih prostorih. Vodil ga je drugi podpredsednik inž. Saša Dev, ker je dr. Josip Tominešek odločil predsedniške posle in ker je tudi I. podpredsednik Janko Arnuš odstopil kot načelnik pevskega zbora in odločil mandat v centralnem odboru. Izredni občni zbor se je vršil na zahtevo pevskega zbora. Pri volitvah je bil soglasno izvoljen za predsednika upokojeni srednješolski nadzornik g. dr. Leopold Poljanec. Volitve ostalega odbora pa so bile precej burne. Predlagani sta bili dve listi in je zmagała druga lista z 42 proti 33 glasovi. Na tej listi so bili izvoljeni v odbor: za pevske odseke učitelj Jože Malenšek, prof. dr. Franjo Crnek, učiteljica Marija Rozmanova, učitelj Tone Faganelli, živilnozdravnik Škofič, trgovec Jakob Lah; za orkester: inž. Saša Dev, prokurist Ciril Gorup, inž. Bogomir Ranc; za preglednika: davčni nadzornik Josip Sever in mestni računski svetnik Franjo Štor; za namestnika pa: tehnični uradnik Jože Planinšek, vodja zemljiške knjige Jurij Karba in inž. Viktor Šuškovič.

u— Društvo jugoslovenskih akademikov ima članski sestanek v društveni sobi drevi ob 20 zaradi okluzije v Slovenske gorice in občnega zbora.

u— Ogenj. V soboto zvečer okrog pol 11. je pričela goreti lesena lopa na vrtu vrtnarja Ambroza na Koroski cesti. V lo-pi je bilo precej drv in več drugega vrtnarskega orodja. Na pomoč so prihiteli mariborski gasilci, ki so rešili, kar se je dalo rešiti. Prišli pa so na pomoč tudi gasilci iz Studence, Pobrežja in Pekar. Škoda znaša okrog 15.000 Din. Kako je ocenjen nastal, še ni točno ugotovljeno.

Opazja se relativno pomirjenje, kar priča, da se stanje na našem denarnem trgu počasi normalizira. Statistika o stanju hranilnih vlog pri bankah in hranilnicah nam kaže, da hranilne vloge v splošnem niso več nazadovale. Dne 1. januarja t. l. so znašale hranilne vloge 9839 milijonov t. l. junija pa 9837 (med tem je vsota narasla še preko 9900 milijonov). Tudi v primeri e. 1. junij lanskega leta, ko so znašale vloge 9850 milijonov, ni bistvene razlike. Seveda pa postaja slika drugačna, če ločimo hranilne vloge v državnih zavodih od hranilnih vlog v ostalih zavodih, kakor sledi (v milijonih Din):

	hranilne vloge		
	pri državnih zavodih	pri ostalih zavodih	skupaj
31. dec. 1933	1435	8404	9839
31. maj 1934	1611	8226	9837
	+ 176	- 178	- 2

Kakor nam kažejo gornje številke, so v začetku leta hranilne vloge pri obeh državnih zavodih (Državna hipotekarna banka in Poštna hranilnica) napredovale za skoro enak znesek, za kolikor so nazadovale pri ostalih zavodih.

Promet na naših borzah se je dvignil. Na efektivnih borzah je znašal v drugem letošnjem tromesečju 415 milijonov Din nasproti 203 milijonov v lanskem drugem tromesečju; od tega je znašal promet v vrednostnih papirjih 72 milijonov nasproti 24 milijonov v istem razdobju lanskega leta. Vsi državni papirji kažejo višje tečaje, zlasti obveznice Vojske Akode.

Pri 20 največjih denarnih zavodih v naši državi so hranilne vloge na koncu v prvih polovici leta nazadovale za 44 milijonov, dočim je znašalo lani v istem razdobju nazadovanje 114 milijonov. Predlanskim pa 473 milijonov. Hranilne vloge na tekoče račine pa so se od pričetka leta povečale za 100 milijonov. Skupaj so znašala tuja sredstva teh 20 zavodov ob koncu junija 5246 milijonov nasproti 5280 milijonov ob koncu marca, odnosno 5656 milijonov ob koncu lanskega junija.

niškemu stanu. Razprave o vprašanjih dnevnega reda so trajale vse dopoldne in popoldne ter se bodo jutri nadaljevale.

S hmeljskih tržišč

Češka sekcija žateškega hmeljskega združenja poroča, da je obranje hmelja v tem okolišju končano in da se trgovina pričneta razvijati. V početku tedna je bil promet še majhen, v poslednjih dneh pa so nakupi dnevnost dosegli več tisoč starih centov. Od producentov je bilo doslej, zlasti zadnje dni, kupljenih okrog 10.000 centov. Zanimanje inozemstva narašča, zlasti od strani belgijskih, švicarskih in nemških pivovarj, ki so nakupile pretekli teden nekoliko sto centov za ceno 2000 do 1800 Kč za 50 kg (76 do 68 Din za kg). Manjši nakupi od strani hmeljske trgovine pa so bili izvršeni še po ceni od 1400 do 1750 Kč.

Zadruga hmeljskih trgovcev v Zatu je prav tako izdala svoje poročilo, ki pravi, da so rezultati obranja ugodnejši, kakor se je pričakovalo in da znaša letošnji pridelek v žateškem okolišju okrog 105.000 starih stotov nasproti lanskemu pridelku v višini 85.000 stotov. 70% pridelanega hmelja je po barvi in po rasti tako lep, kakor že dolgo ne, 30% pa je slabšega hmelja.

Po poročilih iz Nürnberga je tudi pridelek v Nemčiji po količini deloma obilnejši, kakor se je prvotno pričakovalo. Pretekli teden je prišel prvi letošnji hmelj na trg in je bilja za tetnanski hmelj dozešana cena do 310 mark (110 Din za kg), za halbertauski 280 mark (98 Din za kg) in za gorski hmelj 220 do 230 mark (77 do 81 Din za kg). Po teh cenah so pričeli nakupovati tudi že na deželi. Med nemško in češkoslovaško vlado je prišlo do sporazuma glede podaljšanja nemško-češkoslova.

škega hmeljskega sporazuma, in sicer do 31. avgusta 1935.

u— Salec, 2. septembra. Pri mlačnem povpraševanju se je ponujalo in plačevalo za blago na angleški račun po 40 do 44 Din na kg. V trgovskih krogih pričakujejo skorašnjega živahnega povpraševanja.

Jugoslovensko-madžarska pogajanja

Kakor poročajo iz Budimpešte, se tam mudi naša trgovinska delegacija pod vodstvom ravnatelja Zavoda za pospeševanje zunanje trgovine dr. Tomišića. Delegacija vodi pogajanja za nov madžarsko - jugoslovenski kompenzacijski sporazum, ki naj bi veljal eno leto in bi obsegal izvoz, odnosno uvoz v vrednosti 20 milij. pengov (200 milij. Din). Predvsem naj bi se z novim sporazumom povečal naš izvoz v Madžarsko, od sedanjih 3.5 milijona pengov vsaj na 6 milijonov pengov.

Madžarski uvoz lesa se je letos v primeri z lanskim letom znatno dvignil. Uvoz rezanega lesa je znašal v prvem polletju 843.300 m³ nasproti 196.700 m³ v lanskem prvem polletju. Naša država je pri tem uvozu le v malem obsegu sodelovala, kajti uvoz iz Jugoslavije je znašal le 16.700 m³ (lani v I. pol. 8100), dočim je znašal uvoz iz Avstrije 175.900 m³ (lani 126.000) in uvoz iz Rumunije 143.700 m³ (lani 51.700). Uvoz iz Avstrije je bil torej letos 10krat večji nego uvoz iz naše države, uvoz iz Rumunije pa se je nasproti lanskemu letu skoro potrojil in je bil letos 8krat večji nego uvoz iz naše države. Na ojašanje izvoza lesa v Madžarsko je zlasti zainteresirana naša Dravska dolina.

Gospodarske vesti

u— Državna hipotekarna banka je objavila svoj izkaz za 31. julij t. l., iz katerega je razvidno, da so hranilne vloge pri tem zavodu v teku junija narasle za 5.1 na 989.6 milijona Din (v juniju je znašal prirastek 26.7 milijona Din, dočim je bila v maju zabeležena oslabeitev za 4.3 milijona Din). Naloženi samostojni fondii in ostali fondii in javni kapitali so v tem mestu nekoliko nazadovani, in sicer za 4.7 na 1496.7 milijona Din. Zavod kaže nadalje prav znatno likvidnost. Gotovinska sredstva so skupaj z blagajniškimi zapismi Narodne banke dosegla ob koncu julija 316.6 milijona Din nasproti 133.4 milijona Din ob koncu lanskega julija in 88.2 milijona Din ob koncu predlanskega julija. Hipotekarna posojila so v juliju nadalje nazadovala za 16.5 milijona Din in znašajo sedaj 2174 milijonov. Terjatve nasproti finančnemu ministru po tekočih računih, ki so v juniju nazadovale, so se v juliju zopet dvignile za 12.5 na 351.8 milijona Din.

u— Nafta v Crni gori. Kakor poročajo amsterdamski listi, je jugoslovenska vlada kupila v Nizozemski specialne vrtnale stroje za odkrivanje vrelcev nafte, in sicer za skupni znesek 50.000 angleških funtov (11 milijonov Din). V tej zvezi prinašajo listi vest, da so bila v Crni gori ugotovljena petrolejska polja, ki obetajo bogatejše izvirne, kakor so v Bosni, ki dajejo tudi mineralno olje slabše kvalitete. Strokovnjaki so mnenja, da gre za nov petrolejski center, ki se razteza od vzhodnega toka Drine, preko Bosne in Crne gore do Albanije.

u— Zanimiva predavanja o načrtnem gospodarstvu na ljubljanskem velesejmu. Zveza jugoslovenskih hranilnic priredi v okviru svoje hranilniške razstave v velesejmskih dneh od četrtka 6. t. m. do vključno nedelje 9. t. m. vsakokrat ob 9. 10. in 11. dopoldne, kakor tudi ob 15. 16. in 17. popoldne predavanja o načrtnem gospodarstvu, budžetni kontroli, analizi bilanc in o vodstvu statistike, vse plastično prikazano na najnovejših patentiranih aparatih. Zveza jugoslovenskih hranilnic kot prirediteljica Hranilniške razstave najviljudneje vabi vse go-podarstvenike iz mesta in dežele na ta nad-veo zanimiva in izredno poučna predavanja, ki so vzbudila že v prvih velesejmskih dneh največje zanimanje in občo pozornost. Na povabilo Zveze jugoslovenskih hranilnic predava o gornjih predmetih g. ravnatelj Alojzij Kriznič, ž. predsednik Hranilnice za konjliški kraj iz Slov. Konje. Vsi, ki se za ta vprašanja zanimajo, so najviljudneje vabljeni k predavanjem.

u— Privilegirana agrarna banka bo otvorila podružnice. Kakor poročajo iz Beograda, bo Privilegirana agrarna banka še letos otvorila več podružnic v kmetijskih, odnosno banovinskih centrih naše države. V teh krajih bo banka zgradila tudi svoje palače. Priv. agrarna banka dolejš še nima nobene podružnice.

u— Prodaja starih avtomobilov in motociklov se bo vršila potom javne ustmene licitacije 18. t. m. pri avtokomandi IV. armijske oblasti v Zagrebu.

Zanimanje za jesenski velesejem

Kakor je pričakovati, bo letošnja jesenska kulturna in gospodarska razstava na velesejmu odlično uspeša. Naša javnost kaže veliko zanimanje za to prireditelje, kar se kaže zlasti v zadovoljivem posetu nazvali slabemu vremenu. Kljub posebnim, iz-zi malenkostni vstopnini je vsak dan izredno živahen poset na ribarski razstavi, ki je gotovo prav posebna atrakcija jesenskega velesejma in nudi občinstvu krasen vpogled v življenje rib in plazilcev.

Razstava ovc in koz.

Na onem delu sejmišča, kjer je bila v soboto in nedeljo nameščena mednarodna razstava psov, so danes priredili razstavo ovc in koz, ki bo jutri popolna in bo razstavljenih okrog 200 najlepših živali. Namen te razstave, ki jo prireja društvo »Zivalca«, je pospeševati rejo ovc in koz, ki se žal pri nas opušta. Ovca in koza sta v resnici zelo koristni živali. Razstavljene so ovce jezersko-solčavske pasme, ki je po svoji odličnosti dobro znana tudi izven meja naše ožje domovine. Te ovce iz Solčave in iz Luč so po volni in po mesu enakovredne avstralski. Ze pred vojno so solčavski posestniki prodajali vsako leto precejšnje število teh plemenitih živali v druge alpske dežele, zlasti na Tirolsko. Odlične lastnosti te pasme so priznane tudi v sosednji savski banovini. Pričakovati je, da bodo razstavljene plemenite živali kupili interesi iz dravske in savske banovine. Ovc razstavlja na velesejmu 12 velikih posestnikov.

Nadalje je na velesejmu razstavljeno le-po številno koz domače pasme. So to prvo-

NUR-BLOND
specialni shampoo za blondinke

preprečava, da po naravi plavi lasje
ne potemne. Dobiva se povsod.

Borze

3. septembra

Na ljubljanski borzi sta danes v skladu z inozemskimi notacijami devizi London in Newyork ponovno nekoliko popuščali. V privatnem kliringu notira sedaj avstrijski šiling 7.9 do 8 (v Zagrebu promet po 7.94). V zagrebškem privatnem kliringu so se angleški funti danes trgovali po 223, v grških bonih pa je bil promet po 30.50.

Na zagrebškem efektmnet tržišču je vojna škoda za malenkost popuščila in je bila zaključena po 346 (v Beogradu prav tako po 346), za december pa po 352 in 355 (v Beogradu po 350 in 349.50). Nadalje je bil promet v 7 odst. investicijskem posojilu po 71 in 73, v 4 odst. agrarnih obveznicah po 40 in v 6 odst. begluških obveznicah po 62.75.

Devize

Ljubljana, Amsterdam 2298.74 — 2310.10, Berlin 1327.92 — 1338.72, Bruselj 797.18 — 801.12, Curih 1108.35 — 1113.85, London 166.42 — 168.02, Newyork 3316.61 — 3344.87, Pariz 232.93 — 235.05, Praga 140.90 141.76, Trst 290.57 — 292.97 (premija 28.5 odst.). Avstrijski šiling v privatnem kliringu 7.90—8.—.

Curih, Pariz 20.2025, London 15.05, Newyork 301.625, Bruselj 71.90, Milan 26.25, Madrid 41.8750, Amsterdam 207.40, Berlin 119.90, Dunaj 57, Stockholm 77.60, Oslo 75.60, København 67.20, Praga 12.72, Varšava 57.90, Atene 2.92, Bakarska 3.05.

Dunaj (Tečaj v priv. kliringu.) Beograd 12.69, London 26.47, Milan 46.13, Newyork 529.52, Pariz 35.56, Praga 21.74, Curih 175.66, 100 \$ v zlati 128 \$ pap.

Elektri.

Ljubljana, Vojna škoda 350 — 352, 7% investicijsko 71 — 72, 8% Blair 65.50 do 66.50, 7% Blair 55.50 — 56.50, 7% Drž. hipotekarna banka 69 — 70, 4% agrarne 40 do 41, 6% begluške 62 bl.

Zagreb, Državne vrednote: Vojna škoda 346 — 348, za december 350 — 352, 7% investicijsko 71 — 72.50, 4% agrarne 40—41, 7% Blair 56.50 — 58, 8% Blair 64 — 66, 6% begluške 60 — 61.25; delnice: Privil. agrarna banka 211.50 — 216, Sečerana Osej-ek 136 bl., Trbovlje 72 — 90.

Beograd, Vojna škoda 345 — 346 (346), za september 347 den. (346), za december 348.50 — 349 (350, 349.50), 7% investicijsko 72 — 73 (72.50), 6% begluške 59—60 (60, 59.50), 7% Blair 59 bl., 7% Drž. hipotekarna banka 70 bl., Narodna banka 4120 do 4160 (4140), Priv. agrarna banka 213 do 214.50 (213.

Kozmični žarki

Posledica atomskega razpadanja sonca: največje zlo človeškega rodu — rak

Vzlet obeh belgijskih raziskovalcev, prof. Cosynsa in Van der Elsta, je rabil v prvi vrsti proučevanju kozmičnih žarkov. Te žarke je odkril, kakor znano, grški profesor Viktor Hess, a prvi jih je podrobneje proučil ameriški Nobelov nagrajenec prof. Millikan. Že ko splošno je ugotovili, da postaja njihova intenziteta z rastočo nadzemeljsko višino čedalje večja in da imajo silovito probojnost. Kozmični žarki so stokrat močnejši od najtršjih Röntgenovih žarkov in morejo neoslabljeni prebiti meter debelo svinčeno kladlo. Znani strasbourgški raziskovalec prof. Regener, ki jih je proučeval na Jungfraujochu, jih je ugotovil še za 8 m debelim lednim oklopom, tedaj so utegnili prebiti celo takšen oklep.

Ce izpostavimo človeško kožo dalj časa vplivu Röntgenovih ali radijskih žarkov, nastanejo, kakor znano, opekline, ki povzročijo lahko smrt. Tem huje bi morali v tem pogledu učinkovati kozmični žarki. A da ne učinkujejo tako, se moramo zahvaliti samo sto in sto kilometrov visokemu zemeljskemu ozračju, ki te žarke zadržuje,

da pridejo samo zelo oslabljeni na zemljo. Postavimo, da bi mogel človek živeti brez zraka pa bi moral vseno propasti zaradi stratosfernih opeklin, ki bi mu jih povzročili žarki v trenutku.

Sicer pa danes še vedno ne vemo zagotovo, da-li kozmični žarki vendarle ne vplivajo na organsko življenje na zemlji, čeprav seveda drugače, nego si predstavljajo še v naših časih neki astrološki vsevedži. Eden najduhovitejših francoskih naravoslovcev, Charles Nordman, je izrazil namreč sum da povzroča kozmično ali višinsko žarenje, kakor se tudi imenuje, pri osebah, ki so za to dovzetne, težke kvara v stanih, kvara, ki jih poznamo kot eno najhujših in najbolj razširjenih bolezni: kot rak. Dejstvo, da obolevajo za to boleznijo najraje starejše osebe, bi se nekako strinjalo s tem, da vplivajo kozmični žarki na človeka skozi ozračje sicer zelo oslabljeno, a zato pa tem dolgotrajnejše. Seveda pa so takšne domneve za danes samo gole domneve, ki jih ni še nihče dokazal, kakor ni nihče dokazal tiste druge tr-

ditve: da vplivajo kozmični žarki na vse organsko življenje tudi v ugodnem smislu s tem, da pospešujejo njegovo prenosno in rast.

Za sedaj pa je treba ugotoviti, da še ni ti prav ne vemo, od kod ti žarki izvirajo. Prof. Picard je še danes trdno prepričan, da nastajajo na zemlji oziroma v njenem ozračju samem. Temu nasproti domnevajo drugi, da prihajajo k nam iz silovitih daljav vesoljstva, iz Rimske ceste ali drugih svetovnih zvezdnih sistemov (od tod tudi njihovo ime »kozmične« — vesoljstvene žarke). Zadnja raziskovanja pa bolj kažejo, da so vsaj deloma posledica neprestanega atomskega razpadanja v sončni obli. Če je to res in če je resnična tista domneva, ki pravi, da povzročajo rak, potem je vsaka presenetljiva, da izvirajo največje zlo človeškega rodu iz istega vira kakor vse, kar življenje ohranja — iz sonca.

Kaj obeta zračna vojna

Ogromne človeške in gmotne žrtve brez zmagovalcev in premagancev

Zadnji dan avgusta opoldne so se končale štiridnevne francoske vojaške vežbe v zraku. Za zaključek so uprizarili v petek jutraj še zračni napad na letališče Le Bourget, ki so ga obmetavali z bombami. Manevri so se končali z zmago napadalnih oddelkov, toda zaključek poskusa je pokazal, da bi v primeru resnega napada imeli obe stranki hude izgube.

Francoski listi obširno komentirajo manevre in pravijo, da so vežbe dokazale, da bi v primeru vojne bila obramba pred tujimi letalskimi krskami skoraj brezuspešna. Bodoča vojna v zraku bo imela edino ta uspeh, da bodo mesta napadalcev in napadencev izmenoma uničena. Lahko se torej reče, da v bodočih vojnih spopadih ne bo zmagovalcev niti premagancev, pač pa bodo na obeh straneh ogromne človeške in gmotne žrtve. »Intransigence« zahteva, naj bi države sploh resignirale na zračno vojno.

Fingirani odločilni napad na letališče Le Bourget sta podvzeli dve letalski krde. Za bombardiranje. Obe sta šteli 35 ednic. Napad se je izvršil v dežju in megli,

ki sta močno ovirala razgled. Pri napadu se je tudi pokazalo, da je zasledovanje napadalca po napadu skoro izključeno. Aparati, ki naznanjajo smer prihajajočih krdel, so sicer najavili sovražnika, napadeno letališče pa je začelo oddajati obrambne strele šele tedaj, ko sta krdeli že izginili in vrgli na zemljo množico magnezijevih bomb. Če bi bile te bombe nabite s pravim razstrelivom, bi bile popolno. ma porušile letališče. V primeru vojne bi bili napadalni krdeli lahko vrgli na zemljo do 70 ton bomb. Pariški listi pišejo, da je bilo v svetovni vojni na London vrženo samo 30 ton bomb, ki so zahtevale 1800 človeških življenj. Zanimivo je končno to, da sta se od 500 letal, ki so se udeležila manevrov, ponesrečili samo dve in še ti dve lahko.

Med zračnim napadom na Le Bourget se je nudila potnikom v prometnem letalu London—Pariz interesantna slika: niso se namreč mogli načuditi raketam, ki so deževalo na njihov aeroplan. Šele po pristanku so jim pojasnili piloti, da so bili v neposrednem sovražnem ognju zračne vojne nad pariškim aerodromom.

Ženo je zaigral

Strasten kvartar, ki mu je zmanjkalo denarja, je zaigral ženo, ki jo je potem zamenjal za svakinjo

Sodišče v Rigi ima razsojati o neobičajni pravdi, ki zbuja veliko senzacijo.

Pred tremi meseci sta sedela pri mizi Poljaka Birel in Fialkowski. Metala sta karte. Birel je izgubil vse, kar je imel. Ko je izčrpal vsa sredstva, je predlagal svojemu partnerju, naj sprejme za premoženje njegovo ženo, ki je stara komaj 27 let in je tako privlačna, da je več moških v Varšavi zaradi nje izgubilo pamet.

Fialkowski v začetku ni verjel Birelu, končno pa je sprejel ponudbo. Igralca sta napravila pogodbo, ki je določila vsoto za Birelovo ženo.

Po pogodbi sta zopet sedla za mizo in začela igrati. Birel je izgubil igro za igro... In ko sta prišla do zadnje partije, je popadla Birela ljubosumnost. Planil je

pokonci ter predlagal svojemu soigralcu naj privoli v zamenjavo. Ponudil mu je namreč svoje žene njeno sestro, svojo svakinjo, deklico, ki je štela komaj sedemnajst let. Fialkowski pa je postal nezaupljiv in je zahteval takojšnjo izročitev Birelove žene. Ko pa mu je Birel pokazal krasotico svakinjo, je izjavil, da je zadovoljen tudi z njo.

Od tistega dogodka so minuli trije meseci. In zdaj je vložila sestra Birelove žene proti svoji sestri, svaku in Fialkowskiemu ovadbo zaradi telesne oskrumbe in zvodništva nedolne mladenke. Državno pravdnštvo je odredilo aretacijo trojice, sodniki pa ugotovijo, čemu je sestra Birelove žene čakala tri mesece, preden je zvodniške ovadila oblast.

Pravi smoter italijanskih manevrov

»Berliner« Börsenzeitung, ki ima tesne stike z voditelji nemške Reichswehr, razpravlja o nedavno zaključenih italijanskih vojaških vajah in pravi, da so bili ti manevri v vsakem pogledu največji, kar jih je videla povojna srednja Evropa. Manevri takšnega obsega so bili celo pred svetovno vojno redkost. Zato je razumljivo, da je postal nanje pozoren ves svet.

Se posebno pozornost pa zaslužijo zaradi terena, na katerem so se odigrali. Ta teren ima namreč izrazite sličnosti z italijansko-jugoslovensko in v gotovi meri tudi z italijansko-francosko mejo. Ni torej težko presoditi, kakšen je bil pravi smoter teh manevrov. List celo meni, da se morejo te vojaške vaje oceniti kot politična in vojaška demonstracija Italije proti Franciji in Jugoslaviji.

Junaštvo polarnega letalca

Ruski pilot Aleksejev je z uspehom dovršil 1400 km dolgo zračno potovanje nad lednimi pokrajinami arktičnega sveta in je s tem poletom rešil opazovalno kolonijo na Kamenjevem otoku. Kolonija je živela v puščavi dve leti. Bila je ves čas odrezana od sveta.

Kolonijo je vodila junaška Mina Petrovna Deme, kateri so bili pridržani trije moški kolonisti in dva letalca. Imeli pa so smolo, da se jim je pri zadnjem letalskem poskusu razbil aeroplan. Aleksejev je naložil vse na letalo, poleg njih je nato vril tudi 16 polarnih psov. Vse rešence je odložil v bližini rta Čeljuskina, kjer jih je vzel na krov ledolomilca »Sibirjakov«.

Aleksejev se je podal na svoj tvegani polet šele potem, ko je bilo jasno, da ne more dospeti do Kamenjevega otoka nobena ladja, da bi sprejela kolonijo in jo odpeljala med ljudi. Svoječasni poskus, da bi odpeljali Demejevo, se je ponesrečil. Letalca, ki sta jo hotela vrniti civilizaciji, sta morala zaradi neporabnosti letala sama pridružiti se njeni naselbini in šele zdaj se je našla priložnost, da sta zapustila samotni otok.

Prerana eksplozija

Iz Dallasa v ameriškem Texasu poročajo o hudi poškodbi znanega ameriškega »dejetvorca« kemika dr. Boseja. Pri poskusu, da bi naredil umetni dež, mu je v višini 3500 m nad zemljo eksplodirala bomba.

Dr. Bose in njegov pilot sta se dvignila v zrak v malem sportnem letalu, da bi v zračnih višinah nadaljevala s poskusi, ki so ju stali že mnogo truda. Ko je zajadralo letalo nad neko gosto plast oblakov, je v letalski kabini nenadoma eksplodirala kemikova bomba za dež. Učenjak je bil hudo ranjen, aparat pa močno poškodovan. Pilotu se je s smotrenim manevriranjem posrečilo, da je aparat polagoma usmeril k tlu. »Dejetvorca« pa so morali takoj po pristanku odpeljati v bolnišnico in ga operirati.

Priprave za plebiscit v Posaarju

Bindo Galili, bivši predsednik vzklicnega sodišča v Genocu, bo imenovan za predsednika plebiscitnega sodišča v Posaarju

Čitajte tedensko revijo „ŽIVLJENJE IN SVET“

Po zaroki na slovenskih tleh

Sta se odpeljala angleški princ Jurij in njegova nevesta, grška princesa Marina, k Mozartovim svetinam v Salzburg, kjer so napravili to sliko

Velika zračna bitka nad Parizom

Začetek velike zračne bitke nad Parizom med napadajočimi bombnimi letali (na levi) in obrambnimi lovskimi aeroplani (na desni). Bitka se je vršila, kakor nazorno kaže slika, v zelo vihnem in neugodnem vremenu. Najmodernejši pripomočki na zemlji proti zračnim napadom. Na levi: ogromen telemeter, daljnomer, ki omogoča točno in hitro določitev oddaljenosti sovražnega letala. V sredi: tahispod, brzina, ki pove brzino letala. Na desni: brzovalni obrambni top, ki se lahko hitro zavrti na vsako stran.

Diogenes v krsti

Nenavadno stanovanje čudaka, ki že nad dve desetletji ne ve, kaj se godi na svetu

Budimpeštanski župan je prejel pred nekoliko dnevi pismo, ki je zbudilo v javnosti veliko zanimanje. Na kuverti je bila opazka: »Naj se odda naprej njegovemu veličanstvu cesarju Francu Jožefu I.«

Začuden šef županove pisarne je pismo odprl in je iz njega zvedel za moža, ki živi nekoliko kilometrov od Budimpešte in ne ve ničesar o tem, da je stari Franc Jožef že 18 let med pokojniki. Mož se imenuje Karel Lajko in s težavo ga je neki časniki odkrili v njegovem nenavadnem »stanovanju«. Lajko prebiva namreč v samotni v duplini prastarega drevesa, pred njegovo »hišo« pa leži na kobilicah 2 m dolga in 60 cm široka krsta, v katero so na eni strani izvrtane luknje za dostop zraka. V tej krsti spi puščavnik že več nego dve desetletji.

Lajko šteje že 80 let, a je za čudo krepak in je svojega obiskovalca sprejel z veliko dostojanstvenostjo. »Pripravljen sem, da bi odgovarjal na vaša vprašanja,« je dejal, »postavljam pa pogoj, da mi ne smete omeniti ničesar, kar se dogaja zunaj v svetu. Od 1. 1912 ni zame nobene zveze in nobene svetovne zgodovine več.«

In potem je nadaljeval: »Gotovo se na tistem smejete norcu, ki se je skrtil sem v samotni in spi v krsti. Lahko vam pa rečem, da sem popolnoma pri pameti in zelo srečen. Pred 22 leti sem sklenil, da napravim črto med seboj in svetom. Mislim sem si: čemu bi delal težavna potovanja proti Robinsonovemu otoku, če dosežem isto tu ob bregu Donave? Imam sina, ki živi v dobrih razmerah, in ta mi od časa do časa prinese oblačil in živil. A tudi ta mi ne sme ničesar povedati o svetu. Tako živim tukaj brez vseh želj. Odkar sem tu, nisem bil niti enkrat v Budimpešti, čeprav je samo nekoliko kilometrov od tod.«

»Toda o svetovni vojni ste gotovo že kaj slišali, gospod Lajko?« je vprašal časniki.

»O svetovni vojni? Ničesar ne vem o tem. Zadnji časnik sem prečital 1. 1912. Takrat so se Italijani tepli s Turki. Dejal sem, da se stvar ne bo dobro končala. Odtlej se je čas zame ustavil. Ko so mi hoteli nekoč ribiči pripovedovati o veliki vojni, sem jim obrnil brtev. A razen ribičev ne prihaja nihče sem.«

»In ne veste ničesar o tem, da je cesar umrl?« — »Umrl? Kako je to mogoče? Bog mu dal večni mir in pokoj!« — »A morda sta vam znani vsaj besedi radio in sex-appeal?«

»Čudne besede! Ali bi mi ne hoteli povedati, kaj pomenita? Seveda pa ne sme-

te imeti nobene zveze s politiko in dogodki.« Časnikar mu je na kratko pojasnil. V nečem pa je gospod Lajko vendarle opazil, da so se časi spremenili. »Pomislite,« je vzdihnil, »časni prihajajo dekleta tu mimo, seveda po reki, v ozkih čolnih. Njih kopalne obleke so zadosti nesramne, to že moram reči. In včasih se peljejo mladi ljudje tudi v dvojicah, brez spremstva. Ne verjetno, kako se je mladina spremenila!«

»A kaj ste hoteli s pismom na cesarja?« »Vidite, pred nekoliko dnevi je bil neki orožnik tu in dejal, da se moram spraviti od tod, čeprav živim že 22 let tukaj. Vseposled je vtaknil svoj nos in posebno moja krsta mu očitno ni ugajala. Kako naj moč tudi razume, da se je treba polagoma privaditi misli na smrt? Jasnno, da se nisem dal preganiti s svojih tal in zato sem tudi pisal cesarju.«

No, čeprav pismo cesarja ni doseglo, ostane Lajko na svojem mestu. Orožnik je dobil »nos«, Lajko pa ima uradno dovoljenje, da ga ne sme nihče motiti v njegovem miru.

Če udari strela v letalo

»Daily Mail« poroča iz Londona, da je doletela neko potniško letalo, ki je bilo na poti iz Londona v Pariz, nad Rokavskim prelivom nenavadna nesreča. V aeroplan je treščilo. Strela je opazila pilota pri krmlilu po obrazu, levici in mu je sežgala trudi polovico obleke. Kljub temu je imel moč dovolj trdne živce in prispebnost, da je čvrsto nadaljeval vožnjo do cilja. Ker je treščilo v radioaparati, domnevajo, da je to pravi vzrok katastrofe. Pravila na potniških letalih namreč prepovedujejo izklopiti aparat med vožnjo celo v primeru najhujše nevihte.

Chicago in učitelji

Te dni so doživeli učitelji v Chicagu čudež. Mestna blagajna jim je prvič po dolgem času izplačala njihove prejemke. Te »dobrote« je bilo deležnih nič manj kakor 140.000 učiteljev. Prejeli so skupaj 26 milijonov dolarjev. Razume se, da so imeli pri tem izplačilu največjeješi dan trgovci raznih strokov, katerim so učitelji hoteli plačevati svoje dolgovce.

Prvi sneg na Brennerju

V noči od 31. avgusta na 1. september je zapadel na Brennerju prvi letošnji sneg. Temperatura je padla na 1 stopinjo pod ničlo.

Uničena letina tokajca

Nad tokajskim ozemljem v Madžarski so te dni divjalo silovito neurje, ki je povzročilo v vinorodni pokrajini neprecenljivo škodo. Najprej je vinograde oklestila toča, nato se je še utrgal oblak. Opustošenje je strahovito. 80 odstotkov letine je uničeno. Najhujše je prizadeta naselbina Tarczal. Po nalivu pa je še dvajset minut padala toča, debela kakor lesniki.

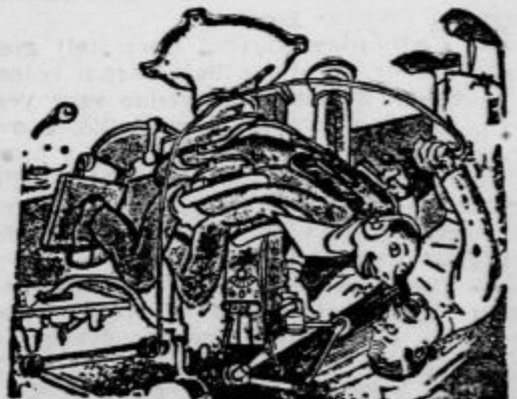
Gorski potoki, ki so zaradi naliva narasli, so poplavlili vso okolico. Ponekod so imeli do 3 m vode in ljudje, ki so jim brzice zaprle pot v stanovanju, so v strahu za golo življenje splezali na strehe ter odondod prosili pomoči in rešitve. Živino je voda odplavila s seboj, prav tako tudi pohištvo. Več hiš in gospodarskih poslopj je voda omajala in porušila. Poškodovana je okoli 100 hiš.

Neka opekarna v bližini Tarczala, ki je proizvajala dnevno velike množine opeke pri vročini 1800 stopinj C, je v trenutku, ko je vdrila voda v njene prostore, zletela v zrak. Pri tem je bilo ubitih več delavcev. Budimpeštanska vlada je odredila pomoč za prvo silo in je poslala v razdejane kraje vojaštvo zaradi reda in pa da prepreči nadaljnjo paniko.

A NEKDOTA

Prof. Galletti v Altenburgu je hotel svojim dijakom demonstrirati osvetljavo zemlje po soncu. Vzel je gorečo svetilko, jo držal nad glavno in dejal: »Predstavljajte si, da je ta svetilka sonce, moja glava pa zemlja. Če držim svetilko tako nad glavno, tedaj imajo njeni prebivalci polno.«

VSAK DAN ENA

»Rekel sem vam, da ne smete pozirati, to je bil moj zadnji svedec!« (»Politikena«)

Narodno gledališče v Ljubljani

Razpis abonmaja za sezono 1934-35

Uprava Narodnega gledališča v Ljubljani razpisuje za sezono 1934/35, ki se otvori v soboto 22. septembra, gledališki abonma.

Razpisanih je pet abonmajev: stalna abonmaja Sreda in Četrtek, ki imata predstave redno ob sredah in četrtek v operi in drami, ter abonmaja A, B in C, ki imajo predstave v vseh dneh razen nedelj in praznikov. Abonma velja za 33 predstav: 20 dramskih in 13 opernih odnosno operet, u.h.

Repertoar Drame temelji na delih domače književnosti in na delih znamenitih predstavnikov slovenskih in drugih literatur. Slovenska dela: Krefit: Kreature (komedija). Vombergar: Zlato tele (veseloigra). Sorli: Divji ognji (igrokaz). Golia: novo delo (naslov še ni določen). Poleg imenovanih novitet pristopi Drama k pripravi za celotni cikel Cankarjevih del: v tekoči sezoni se uprizorijo Ilanci. Drugi ciklus, katerega prične realizirati Drama v tej sezoni, nosi naslov »Revja slovenske dramatik« od prvih početkov do danes: v tem okviru se uprizorijo Linhartov: Veseli dan ali Matiček se ženi, in eno izmed del Antona Medveda. Srbohrvatska dela: Krleža: V taborišču (drama). Mesarič: ... tudi v našem mestu (komedija). Nikolajev: Na mnoga leta (drama). Nušić: Uničena rodbina ali Mister Dolar (komedija). Svoji deli sta nam predložila tudi Feldman (Profesor Zic) in Milošević (Solnce, morje in ženske). Češka dela: Scheinpligova: Gugalnica (veseloigra). Poljska igra: Raort: Waterloo (satirična komedija). Ruska dela: F. Tolstoj: Car Fedor (historična drama). Gogoli: Revizor (komedija). Klasični: Sophokles-Hoffmannsthal: Oedipus (tragedija) (uprizori se na letnem gledališču v Tivoliju). Shakespeare: Richard III. (tragedija) ali Beneški trgovci (veseloigra). Goldoni: Sluga dveh gospodov (komedija). Dela iz ostalih literatur: Rostrand: Orli (zgodovinska igra). Achard: Migo, dekle z Montparnasse (komedija). Besier: Sovražnik ljubezni (komedija). Galsworthy: Rodbinski oči (komedija). Strindberg: Velika noč (drama). San Georges: Junak dneva (komedija). — Zweig: Siromakovo jagnje (komedija). Zuckmayer: Cirkus (drama). Upripori se na letnem gledališču v Tivoliju). Nestroy: Zvenlo, Olje in Cikorija (veseloigra). Lengyel: Antonja (veseloigra). Poleg navedenih se bodo uprizorjela tudi dela za mladih in zabavna dela, ki ne bodo vrščena med redne predstave. V umetniškem ansamblu ni sprememb. Kot gost-režiser bo sodeloval dr. Branko Gavella, sredi sezo-

ne pa se vrne predvidoma Zvonimir Rogoz.

Repertoar Opere. Opera bo žrpala svoj repertoar v novi sezoni izmed naslednjih slovenskih del: Hirschler: Dve renesančni noči. Odkar: Dorica piše. Kolczalsky: Zemrut. Čajkovski: Čereviški. Musorgski: Hovansčina. Dalje bodo v repertoarju: Mozart: Don Juan. Bizet: Djemileh. Offenbach: Hoffmannove pripovedke. La Folla: Kratko življenje (Vita brevis). Donizetti: Lucia di Lammermoor. Puccini: Madame Butterfly. Rossini: Angelina. Wolff-Ferrari: Stirijski grobani. Zandonai: Francesca da Rimini. Opereta bo izvajala: Beneš: Sveti Anton, vseh zaljubljenih patron. Millöcker-Bauckner: Oj ta grad. Stolz: Izgubljeni valček. Strauss: Danes bomo tiči. Strauss: Netopir. Suppé: Boccaccio. V umetniškem ansamblu nastopijo na novo: gđ. Zvonimira Zupčičeva, Ivan Franc in Tone Petrovič, ravnatelj Julij Betetto bo stalni gost opere. Ojačen je moški zbor, skrbjeno pa je tudi za odlične goste, ki bodo nastopili v teku sezone.

Cene abonmajev: Abonma se plačuje v 10 zaporednih mesečnih obrokih, prvi obrok takoj pri vpisu, nadaljnji obroki v naslednjih mesecih vsaj do 10. v mesecu. Cene so nasproti lanskim znižane in veljajo: loža v parterju št. 1 — 6 polno vplačani abonma obrok 316 Din. uradniški abonma obrok 260 Din. Loža v I. redu št. 1 — 5 polni 316 Din, uradniški 260 Din. Loža I. red št. 6 — 9 polni 370 Din, uradniški 320 Din. Parterni sedeži: I. vrsta polni 92 Din, uradniški 75 Din, II. — III. vrsta 83 Din, uradniški 68 Din. IV. do VI. vrsta 76 Din, uradniški 63 Din. VII. do IX. vrsta 70 Din, uradniški 58 Din. X. do XI. vrsta 60 Din, uradniški 53 Din. Balkonski sedeži: I. vrsta 65 Din, uradniški 54 Din. II. vrsta 55 Din, uradniški 42 Din. III. vrsta 45 Din, uradniški 35 Din. Galerijski sedeži: I. vrsta 38 Din, uradniški 28 Din. II. do III. vrsta 32 Din, uradniški 23 Din. IV. do V. vrsta 25 Din, uradniški 20 Din. Cene stalnih abonmajev Sreda in Četrtek so za 10 odst. višje.

Prijave za abonma se sprejemajo od ponedeljka 3. do sobote 15. septembra v veži dramskega gledališča dnevno od 10. do 12. in od 15. do 17. ure. Abonentom lanske sezone so rezervirani njihovi sedeži od petka 7. septembra popoldne. Od ponedeljka 10. septembra dalje so vsa razpoložljiva mesta na razpolago novim interesentom. Cene abonmajev so letos znižane povprečno za višino enega mesečnega obroka. V razmerju z dnevnimi cenami uživa abonent približno 30 odst. popusta, uradniški abonent pa dosega 40 in več procentov.

SPORT

Dirkališčno drž. prvenstvo

Prvič, odkar obstoji v Jugoslaviji Kolesarski savez, bomo v Ljubljani imeli priložnost slediti državnemu prvenstvu kolesarjev na dirkališču.

Na dan 9. t. m. se bodo tu zbrali kolesarji iz raznih krajev naše države, da se pred ljubitelji kolesarstva in sporta sploh borijo za častne naslove državnih pravnikov. Ni še dolgo temu, ko so dirkači raznih naših klubov zelo uspešno absolvirali najnapornejšo cestno državno prvenstvo iz Ljubljane v Zagreb in se z doseženimi uspehi pokazali prave mojstre, kajti s tako povprečno brizno se to državno prvenstvo do letos še ni vozilo. Zato smo radovali, kako se bodo ti mojstri odrezali na dirkališču, kjer tudi ni vožnja za vsakogar.

Kar bo gledalce prireditev gotovo zanimalo, bo najhujša ostra borba zagrebškega in ljubljanskega moštva, ki se bosta v medmestni zasledovalni dirki (ki pa ne spada v državno prvenstvo) na 30 do 40 krogov bila za boljše čas. Tu bodo prišli v poštev seveda le vztrajnejši cestni dirkači, kot so Oblak, Abulnar, Valant, Gartner, Gregorič, Fiket, Grgac, Ljubić, Davidović it. Pa tudi dirkač z motornim vodstvom bo nudila dokaj sportnega užitka, posebno če bodo posegli vmes tudi za grebšči dirkači, ki so napram našim bolj rutinirani, kar smo videli že ob priliki otvoritve Hermesovega dirkališča, kjer je takrat v tej vožnji vozil zagrebški dirkač škrahl in pokazal pravo stilo vožnje.

Po nalogu Koturskega saveza objavlja naslednje propozicije za dirkališčno državno prvenstvo, ki bo v Ljubljani 9. septembra na dirkališču ZSK Hermes.

Državno prvenstvo na 1000 m za glavno skupino in ločeno za juniorje. Najprvo se vrše predvožnje po dveh vozačev, od katerih vsaki prvi pride v semifinale. Enako se vozi semifinale v skupinah po dva vozača ter se vsak prvi plasira v finale. Klasificirajo se v finalu prvi, drugi in tretji za državno prvenstvo na 1000 m na dirkališču.

Vožnja mestnih reprezentanc onih mest, ki se prijavijo in postavijo moštva po 4 vozače. Vozi se na 5 km z dvema startoma in dvema ciljnima točno na vsaki polovici dirkališča. Če se prijavi več moštvev, se vrše najprvo predvožnje.

Prvenstvo mesta Ljubljane na 5 km s predvožnjami po štiri vozače na tri kroge, dočim vozijo finale trije na najbolje plasirani vozači na 5 km.

Vožnja parov s prostim menjavanjem na določenem delu proge na 10 km.

Handicap dirka na 12 krogov.

Tolajilna dirka za one dirkače, ki se ta dan ne bodo plasirali, na 5 krogov.

Dirka z motornim vodstvom za državno prvenstvo na 25 km, ki se vrši le, če se prijavijo vsaj trije vozači.

Savez bo nagradil prve tri plasirane iz točk, ki se vodijo za državno prvenstvo pri ostalih točkah pa prva dva.

Protesti se sprejemajo takoj po končani točki, a reševali se bodo vsi naenkrat koncem dirke.

Dirke se vrše po predpisih pravil in pravilnikov koturskega saveza.

Zahvala. Tem potom se najlepše za hvaljemo vsem ljubljanskim korporacijam, društvom, tvečkam in zasebnikom, ki so s svojimi prispevki omogočili start naših plavčev v Dubrovniku. Načelstvo plav. sekcije SK Ilirije.

Odlikovanje sportnih delavcev

Beograd, 3. sept. AA. Nj. Vel. kralj je ob priliki petih balkanskih iger v Zagrebu odlikovao na predlog ministra za telesno vzgojo dr. Angelinovića:

z redom Jugoslovske krone III. stopnje Louisa Čukela, rezervnega kapetana iz Washingtona;

z redom sv. Save II. stopnje: Dimitrova Ivanova, rezervnega polkovnika, bivšega poslanca in predsednika bolgarske sportne zveze, N. Boreca iz Bukarešte, nadzornika prosvetnega ministrstva in podpredsednika rumunske atletske zveze, dr. Rinopulosa iz Aten, predsednika grške sportne zveze in glavnega tajnika grškega olimpijskega odbora.

z redom sv. Save III. stopnje Apostola Nikolandesa iz Aten, ravnatelja državne papirnice in glavnega tajnika grške sportne zveze, člana olimpijskega odbora in predsednika grške nogometne zveze, Ketsasa iz Aten, ravnatelja grške narodne banke in predsednika grške teniske zveze. Emilia Palangeana iz Bukarešte, podpolkovnika rumunske vojske, Z. Birhanedin-beja iz Carigrada, prof. in novinarja ter predsednika turške atletske zveze, dr. Vasija Samimija iz Tirane, veterinarja, dr. Teodorja Schmidta z Dunaja, industrijsca in delegata mednarodne delegacije pri Društvu narodov ter predsednika avstrijskega olimpijskega odbora in člana mednarodnega olimpijskega odbora, dr. Pierra Minela iz Pariza, predsednika francoske zimsko-sportne zveze in podpredsednika mednarodne smučarske zveze, Fiorina Ricca iz Berna, predsednika mednarodne veslaške zveze, Josipa Bleha iz Prage, podstarešino češkoslovaške gasilske zveze;

z redom sv. Save IV. stopnje: Ivana Kačeva iz Sofije, profesorja telesne vzgoje, Gago Gogo iz Tirane, sportnega nadzornika albanskega prosvetnega ministrstva, Tefik-beja iz Carigrada, industrijsca, Atanazija Georgeopula iz Aten, trgovca in glavnega tajnika balkanskega sportnega odbora ter tajnika grške podzveze, Teahiotisa iz Aten, novinarja in ravnatelja tiskovnega urada balkanskega igr. Jaroslava Volk iz Prage, člana uprave češkoslovaške gasilske zveze in Vencelava Musila iz Prage, referenta češkoslovaške gasilske zveze za Jugoslavijo.

V nekaj vrstah

V nedeljo se je vršila še ena prvenstvena tekma, ki je večeraj nismo zabeležili, in sicer v Osijeku med Krajišnikom iz Banjaluke in osijejskim Hajdukom. Zmagal je Krajišnik z 9 : 2 (5 : 1). Zaradi tega poraza je Hajduk končno veljavno zasedel zadnje mesto v IV. skupini.

Prihodnje Balkanske igre bodo prihodnje leto v Turčiji, in sicer ali v Carigradu ali pa v Ankari. Večje izgleda ima Carigrad, ker Ankara ne bi privlekla toliko gledalcev kot Carigrad. Balkanski deseto-boj, ki je bil letos v Sofiji, bo leta 1935. meseca julija v Atenah. Ob tej priliki bi se vršil tudi maratonski tek, in to le tedaj, ako Turki, ki bodo priredili Balkanske igre, ne bodo imeli primernega terena za ta veliki tek. Mednarodni balkanski komite, ki je v nedeljo v Zagrebu končal svoje delo, je tudi sklenil, da se ustanovi novo prvenstvo, in sicer prvenstvo Balkana v cross countryu na 10 km. Prvič se bo priredilo to prvenstvo koncem februarja ali začetkom marca v Beogradu. Propozicije so naslednje: vsaka država postavi po 6 tekmovalcev, od katerih morajo najmanj štirje priti na cilj. Rezultati teh štirih tekmovalcev vplivajo na placement posamezne države.

Koturski podsavez »Ljubljana«. Obvezna seja podsaveza drvi ob 20. v posebni sobi pri »Amerikancu«. Ker bo razprava o dirkališčnem državnem prvenstvu, naj pošljejo klubi svoje tehnične referente odnosno načelnike sekcij in upravniki dirkališča naj pošlje svoje zastopnike. Opozorjamo ponovno vse klube podsaveza, da se vrši državno prvenstvo neprekinjeno v nedeljo 9. septembra popoldne in popoldne na dirkališču Hermes. V četrtek 6. septembra ob 17. obvezan trening že nominiranih skupin, na katerega naj pridejo zaradi važnih direktiv vsi verificirani vozači podsaveza.

Službeno iz poverjeniške sekcije ZNS v Celju. Strogo obvezen sestanek bo v četrtek 6. t. m. ob 20. v hotelu »Hubertus«. Ob priliki sportnega dne SK Olimpa v Celju so bile v nedeljo popoldne na celjski Glaziji tudi lahkotletske tekme, ki so se jih udeležili SK Celje, SK Olimp in SK Atletik. Rezultati so bili naslednji: Met krogel: I. Evgen (Olimp) 11.47. II. Herman Tkalčič (Olimp) 16.39. III. Fric Skoberne (Atletik) 10.25. Teki na 100 m: I. Urbi (O) 11.08. II. Hanzi (O) 12. III. Zoli (O) 12.00. Tek na 400 m: I. Stepihar (C) 1.03. II. Ivan Černe (C) 1.07. III. Gruđen (Celje). Skok v višino: I. Evgen (O) 1.60. II. Hanzi (O), Tkalčič (O), Jože Koprivšek (C) 1.53. Skok v daljino: I. Tkalčič (O) 5.58. II. Hanzi (O) 5.54. III. Jože Koprivšek (C) 5.51. Met diska: I. Hanzi (O) 31.70. II. Urbi (O) 31.50. III. Černe (C) 28.70. Balkanska stafa: I. Olimp 4.31.08. II. Celje.

ASK Primorje (nogometna sekcija). Danes ob 15. naprej strogo obvezen trening za juniorske skupine. Od 17. naprej treninge rezerve. Trening liginega moštva danes odpade.

SK Ilirija. Plenarna seja upravnega odbora drvi ob 20.30 v damski sobi kavarne Emone.

ZSK Hermes (table-tenis). Drvi ob 18.30 seja pripravljalnega odbora pri Keršiču.

TKD Atena. Danes ob 18. se na našem igrišču nadaljuje interni miting, pa se vse članice vabijo, da se z gotovostjo udeležijo.

Iz življenja na deželi

Iz Hrastnika

h— Pošto upravo prosijo prebivalci v okolici lekarn, da bi bil postavljen za ta okoliš poštni nabiralnik. Ta nabiralnik bi prav dobro služil tudi prebivalcem vasi Prapretno. Za Hrastnik, ki ima nad 4000 prebivalcev, so samo trije poštni nabiralniki, kakor so bili pred 20 leti.

h— Denarna sredstva za okrepčila rudarjev po prvi glavni stavki je nabral poročevalac »Jutra«. Ker mnogi ugišajo, kdo je vse prispeval, bodi omenjeno, da so izčrpani rudarji v prvi vrsti priskočili na pomoč trgovci, gostilničarji in obrtniki. Darovali so 349 Din Konzumno društvo rudarjev, po 200 Din Domitrovič Vincenc, Alojz Logar, Slavko Birtič, Pavel Bauerheim, Karl Senica, Drago Logar, Ivan Završček, Alojz Straus, Franc Laznik, Konzumna združba kemičnih in steklarskih delavcev, Ivan Logar, Ferdo Roš, Gizela Pečnik in zdravnik dr. Arnek, po 111 Din Konzumna združba, po 100 Din Franc Benetec, Franc Ribnikar, Antonija Čepal, Josip Bantan, Ljotka Sentjurc, Bogomir Hofbauer, Josip Wario, Ivan Kraner, Viktor Deželak in Josip Hofbauer, po 50 Din Franc Eržen, Vid Senica in Avgust Dolinšek.

Iz Ptuj

j— Nove uradne ure pri ptujskem sodišču. Od 1. t. m. uraduje ptujsko sodišče ob delavnikih od 8. do 12. in od 15. do 18. in le ob sobotah od pol 8. do pol 14. Ob nedeljah in praznikih je dežurna služba od 9. do 11. Vložišče je odprto ves delovni čas.

j— Motociklistična nezgoda. V soboto je vozil proti Ptujski gori neznan motociklist s precejšnjo brzino in se zaletel v 81 letnega berača Voduška Vinka iz Zetal. Pri padcu si je starček zlomil desno nogo. Neznani motociklist jo je urno odkuril. Starčka so prepeljali v ptujsko bolnišnico.

j— K rodbinski tragediji v Gorisnici nam pišejo, da g. dr. Martinec, zdravnik od Sv. Marjete, ni nudi prve zdravniške pomoči pokojni Alojziji Firbasovi, ker je bila mrtva in k njej ni bil klican, pač pa njeni svaki in Janžekovičev, ki je zaradi strahu dobila živčni napad.

j— V ptujski bolnišnici se poročniški primeri do nadaljnjega zaradi prenapolnjenosti ne sprejemajo. Izvetzi so le primeri, kjer je potrebna nujna zdravniška pomoč. Ptujška bolnišnica je od dne do dne potrebnejša razširjenja. S tem bi se tudi ostale bolnišnice v dravski banovini razbremenile.

j— Griža še vedno razsaja v ptujski okolici, zlasti v občini Leskovcu v Halozah, odkoder je bolnišnica spet sprejela dva nova primena. Na izolirnem oddelku leži zdaj devet oseb, obolenih za grižo.

j— Izsleden vlomilec. Poročali smo že o vlovu v Pristavi v hišo, ki je last Mihaela Brenčiča, posestnika in gostilničarja v

Ptaju. Vlomilec je odnesel raznih predmetov za vrednost nad 4000 Din. Orožniki iz Leskovca so sedaj izsledili tatu v osebi Andreja Topolovca, ki je tatvino delno priznal.

j— Kino bo predvajal v sredo in četrtek ob 20. film »Neki gospod Grac«. V glavnih vlogah Hans Albers in Olga Cehova. Dodatek Paramountov tednik.

Repertoarji

Opera.

Začetek ob 20. uri

Torek 4.: Zaprta.
Sreda, 5.: Ples v Savoju. Gostuje Mimi Balkanaka iz Sofije. Izven.
Četrtek, 6.: Češka vaska skladba. Izvaja Narodopisna spletnost iz Plzna. Izven. Znižane cene.
Petek, 7.: Traviata. Izven. Znižane cene.
Sobota, 8.: Sveti Anton, vseh zaljubljenih patron. Opereta. Premiera. Izven.
Nedelja, 9. ob 15.: Prodana nevesta s sodelovanjem Narodopisne spletnosti iz Plzna. Predstava bo na letnem gledališču v Tivoliju. Izven. Znižane cene.

★ Znamenita bolgarska pevka in igralka gđ. Mimi Balkanska gostuje v ljubljanski operi v sredo, dne 5. t. m. v opereti »Ples v Savoju«. Odlična umetnica je bila v lanskem sezoni prvič gost naše opere, kjer je dosegla zelo velik uspeh. Opozorjamo na njeno gošovanje. Predstava je izven. Veljajo zvišane operne cene.

Prva prireditelj slovenskih plesov v Ljubljani bo v četrtek, dne 6. t. m. v operi. Narodna spletnost iz Plzna uprizarila večer Selsko svatbo, kakor se je vršila okoli leta 1850. v okolici Plzna. Podrobnosti te svatbe smo priobčili že v nekaterih člankih, ki se nanašajo na slovenske plesne sploh. Danes ponovno opozorjamo občinstvo na prvo tovrstno prireditev v operi. Predprodaja vstopnic bo od srede dalje pri dnevalni blagajni v operi.

Verdijeva opera »Traviata«, ki je bila lani s tako velikim uspehom uprizarjena v naši operi, se ponovi prvič v letošnji sezoni v petek dne 7. t. m.

Premiera češke operete »Sveti Anton, vseh zaljubljenih patron«. V 16. slikah vidimo pred seboj dogodka, ki se godijo na slovaški zemlji, čela vrsta solistov, zbora, baleta in mladih plesalcev je zaposlena v tem delu, ki je izredno pestro, po svoji glasbi pa ljubko, priprosto in izredno melodijozno. Opereta je bila napisana za Narodno gledališče v Brnu ter je doživela tam izredno veliko in častno število predstav. Pri nas režira delo ga. V. Balatková, popolnoma novo inscenirajo jo pa napravil g. Václav Skružný. O vsebini dela in posameznih slikah prihodnj. Premiera bo v soboto na praznik 8. t. m.

RADIO

Torek, 4. septembra.

LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.50: Poročila. — 13.: Čas, plošče. — 17.30: Cerkevni koncert franciskanskega pevskega zbora (z velesajma). — 18.30: Plošče za otroke. — 19.: Otroška ura (Girila Medvedova). — 19.25: Jarij Strossmayer in jugoslovenska ideja. — 19.50: Čas, jedilni list. — 20.: Duetni citrski koncert: gg. Mezzolite in Skalar iz Beograda. — 20.45: Radio-orkester. — 22.10: Čas, poročila. — 22.30: Angliške plošče.

Sreda, 5. septembra.

LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.50: Poročila. — 13.: Čas, plošče. — 17.30: Predavanje TOI: Propagandni obrtni teden. — 18.30: Plošče. — 19.: Slovenski vokalni kvintet (z velesajma). — 19.30: O velesajmu (Zdravko Gosak). — 19.50: Plošče. — 19.: Naši velmože na znanstvenem in kulturnem polju. — 19.20: Iz gledaliških zapiskov (Ciril Debeve). — 19.50: Čas, jedilni list. — 20.: Koncert opernega solista Roberta Primožiča. — 20.45: Radio orkester. — 21.30: Fantje na vasi. — 22.: Čas, poročila, prenos z velesajma.

BEograd 18.30: Narodna glasba. — 19.: Orkester. — 20.30: Prenos iz Ljubljane. — 22.15: Lahka glasba. — ZAGREB 12.30: Plošče. — 20.: Prenos iz Ljubljane. — 22.15: Plošče. — PRAGA 19.25: Godba na pihala. — 20.20: Iz Brna. — 21.: Slovaška glasba. — 22.15: Plošče. — BRNO 20.20: Slušna igra. — 21.: Prenos iz Prage. — VARŠAVA 19.45: Lahka glasba. — 21.30: Chopinov koncert. — 23.: Ples. — DUNAJ 12: Plošče. — 17.35: Pesmi. — 19.25: Vojaška godba. — 21.: Zabačen program. — 22.10: Orkester. — 23.40: Ples. — ERLIN 21: Vojaška godba. — 22.50: Pleser program. — 24.: Ples. — KÖNIGSBERG 21: Prenos iz Varšave. — 22.30: Ples. — MÜHLACKER 21: Akustična montaža. — 21.45: Operetna glasba. — 23.: Ples. — 24.: Nočni koncert. — 1.00: Ljubezen in orglice. — BUDIMPESTA 19.35: Harfa. — 20.10: Drameki večer. — 22.10: Orkester in solisti. — 23.: Ciganska kapela. — RIM 17.10: Godalni kvintet. — 20.45: Spevoigra.

O slikarčku, ki je šel za cvetličarja

Ljubljana, 3. septembra.

Policija je aretirala in izročila sodišču italijanskega emigranta Jožefa I., ki se že več let mudi v Ljubljani in se preživlja s tem, da ob večernih urah hodi po lokalnih škarjari in papirjem in reže prijaznim in neprijaznim gostom silhuete obrazov. Možak je v svoji zanemarjeni zapuščenosti in sprtnosti napravil prav simpatičen vtis in zlasti od začetka je šla njegova obrt zadosti dobro, da je prislužil za prenočišče, za kozarec vina in še za malo prigrizka, ki ga je bilo tudi treba tu pa tam. Kriza pa je tudi njegovemu poslanstvu precej pristigla peroti in ugled in že dolgo sem se je le še po redkem, samo ob prazničnih prilikah pojavljal po krčmah in kavarnah in strigel obraze ljudem. Ljudje, kakršen je ta italijanski slikarček, si pri svojem večnem gibanju med svetom pridobijo mnogo dobrih in slabih zvez. Tako je tudi on že zdavnaj odkril, da bi bila Ljubljana prav primerno mesto za majhno trgovino s cvetjem, saj je parkov in vrtov vse polno naokrog. Poiskal je poslovnih zvez s prodajalci cvetja, ki prav tako kakor on hodijo v poznih nočnih urah po lokalih in spravljajo pri ljubezni in vina pijanih ljudih svoje blago v denar. Svojo pusto risarijo in rezanje silhuete je tako rekoč vrgel v koš in je čas, ki ga je prej zapravljal s praznim pohajkovanjem po lokalih, mnogo uspešneje naložil v to, da se je v nočnih urah tihotapil v tivolske nasade in v mestni vrt in brez kakšnega predsodka pčnil grede.

Zadnje čase se je pogostokrat gibal v družbi vsake vrste malih cvetličarjev. Ravnatelj mestne vrtinarje Lap je že dolgo opazoval, kako nekdo ropa njegove grede, in je že marsikatero nočno uro čakal na preži, da zasači tat. V soboto jutraj je le na vse zgodaj opazil, kako je nekdo pravkar vrtinarji na tivolskih gredah. Napolned je izsledil malega Italijanca in pasaji na Aleksandrovi cesti z dobrobrno zalogo povsem svežih, še od rose mokrih tivolskih rož. Slikarček bo za svojo ljubezen do cvetja in za svojo trgovsko podjetnost odgovarjal pred sodiščem, kjer ne bo dobrega zanj. Kot tujega državljanca ga po vsej priliki čaka tudi neprostovoljen odhod iz bele Ljubljane, kjer se je tako lepo življal in priljubil. Ljubljana bo za enega svojih bohemskih originalov poslej manj bogata.

Vremensko poročilo

Številke za označbo kraja pomenijo: 1. čas opazovanja, 2. stanje barometra, 3. temperatura, 4. relativna vlaga, %, 5. smer in brzina vetra, 6. oblakost 1—10, 7. padavine v mm, 8. vrsta padavin. Temperatura: prve številke pomenijo najvišje, druge najnižje stanje.

3. septembra
Ljubljana 7, 758.7, 10.6, 89, SE2, 10, 4.6, dež; Ljubljana 13, 760.7, 18.1, 61, N1, 9, —; Maribor 7, 753.6, 12.0, 70, NW4, 10, 16.0, dež; Zagreb 7, 758.9, 13.0, 80, WNW3, 8, 6.0, dež; Beograd 7, 753.6, 12.0, 90, W4, 10, 4.0, dež; Sarajevo 7, 758.8, 10.0, 80, N1, 10, 1.0, dež; Skopje 7, 754.8, 16.0, 90, 0, 6, 8.4, dež; Split 7, 757.2, 17.0, 60, NW1, 5, 13.0, dež; Kumbor 7, 753.9, 19.0, 80, N1, 5, 3.0, dež; Rab 7, 753.9, 16.0, 40, N4, 4, —; —; Temperatura: Ljubljana 18.8, 9.4; Maribor 13.2, 11.0; Zagreb 15.0, 12.0; Beograd 20.0, 12.0; Sarajevo —, 9.0; Skopje 23.0, 14.0; Split 21.0, 16.0; Kumbor 21.0, 17.0;

Izjava.

Franc Korenčan, mesar in gostilničar v Dol. Logatu, izjavljam, da nisem plačnik dolgov, ki bi jih na moje ime napravil Mirko Korenčan, ta čas v Celju, ki ni upravičen naročati na kredit karkoli na moje ime. — Franc Korenčan, mesar in gostilničar, Dol. Logatec.

Kupujte najboljše in najcenejše peči „Soko“

in prihranili boste na gorivu in materialu. Na tisoče prodanih, na tisoče zadovoljnih!

Dobiva se v vsaki trgovini z železino.

Izdodeljuje: VOJVODJANSKA LIGNICA, d. d., Novi Sad

Za jugoslovnski patent št. 8640 od 1. maja 1931 na:

Priprava za pričvrščevanje elastičnih predmetov na trdnih podlogah

(Vorrichtung zur Befestigung von elastischen Gegenständen an festen Unterlagen) se iščejo kupci ali odjemalci licenc. Cenjene ponudbe na

ing. M. Šuklje, Ljubljana, Beethovnova 2.

Sposobno korespondentinjo

popolnoma zmožno slovenskega, hrvatskega in nemškega jezika in stenografij

PRIPOROČAMO ZA SPREJEM.

Ista je nadomestovala našo korespondentinjo med večmesečno boleznijo v naše popolno zadovoljstvo. Naš naslov se dobi v oglasnem oddelku »Jutra«. 7775

POZOR, GOSTILNICHARJI IN RESTAVRATERJI!

Obiščite paviljon „H“ na velesajmu

Tvrška B. MARINK

L. Wolff;

Garragan

Roman

Pogledala ga je in pomolčala. Zmedene misli so ji rojile po glavi. »Ne vem, grof Henikstein,« je obotavljaje se odgovorila. »A nemara se mi posreči, da zvem Garraganovo bivaličko. Dajte mi dva dni časa.«

»Zelo vam bom hvaležen, gospodična.«

Vrgla je glavo nazaj in ošabno dejala: »Tega ne storim, da bi ei zaslužila vašo hvaležnost. Dati hočem baronu Garraganu priliko, da se bo zagovarjal zoper vaše obdolžitve.«

Pogledal je Nikolino. Njegov obraz je bil trd in fanatičen.

»Zani ni opravičbe, gospodična pl. Queissova. Garragan je izgubljen.«

41

Nikolina se je odpeljala v Alt-Dolgelin.

Ko jo je Garragan videl stopajočo iz grdega izvoščka, je prvič začutil vroč val sovraštva do tega dekleta, ki ga je bilo nagnalo v Pariz. Ali ga ni bila tudi Glorija napadla in to, da je umoril Vershinina? Mar ni bil zmerom samo brezvoljna igrača maščevalnih babjih možganov? A tega morda niso bile krive ženske, ampak on sam. Celo to se mu je zdelo mogoče, da niti on ni odgovoren. Mar ni v človeški duši dogajanje, ki je zavest le nepopolno poučena o njih? Morebiti je človek le deloma gospodar svojega bitja, in zavest je nemara le majhno območje v širnem kraljestvu duše.

Tako je mislil Garragan v tistih nekaj sekundah, ko je šla Nikolina proti njemu.

»Ne zamerite, Garragan, da že spet motim vaš mir.«

Bolestno se je nasmehnil.

»Nikar ne govorite o mojem miru, Nikolina.«

»Svarit sem vas prišla, Garragan.«

»Svarit? Mene?«

»Nevarnost vam grozi.«

»Meni ne grozi nevarnost od nikogar. Kvečjemu od mene samega.«

»Nekdo vas hoče ustreliti kakor steklega psa.«

»Pripravljen sem, Nikolina. Kdor to stori, mi je dobro došel.«

Zgrabila ga je za komolec. »Nikar tako ne govorite, Garragan. Zbudite se!«

»Zbujen sem, Nikolina.«

Nežno mu je pobožala roko. »Pobegnita bova, Garragan. Ne, ne pobegnita. Kakšna neumna beseda! Popotovala bova. V dežele, kjer je sinje nebo in solnce. Tu sta jesen in megla. Tu biva groza.«

»Samemu sebi človek ne more uiti, Nikolina.«

»More, če ima voljo. Z vami se peljem, Garragan, kot vaša dekla, vaš prijateljica, vse, kar hočete.«

Pogledal jo je in tiho odvrnil: »Zdaj je prepozno, Nikolina.«

»Nič ni prepozno, Garragan. Dokler človek živi, ni nič prepozno. Ošabna sem bila in zaslepljena, Garragan. Odpustite mi. Sami sebi sem lagala. Ali naj se še bolj ponižam?«

»Ne!« je tesnobno vzdihnil.

»Tisto noč sem lagala, Garragan. Moja kri vas je klicala. Pripravljena sem bila, da bi postala vaša ljubica. Kakor tatca sem se priplazila v vašo sobo, pa je bila prazna.«

»Molčite! Molčite!« je v grozi prosil Garragan, in obraz se mu je trgal v neznojni muki.

Izpustila je njegovo roko in zastrmela vanj. Zazeblo jo je. Njena usta so bila grenko zategnjena.

»Ali me ne ljubite več, Garragan?«

Njegov pogled je prišel od daleč. »Ne ljubim vas več, Nikolina,« je žalobno odvrnil.

Nikolina je prebledela kakor zid. »Torej me niste nikoli ljubili?«

»Ne vem, Nikolina.«

»A jaz vem,« je grozeče vzdihnila. »Ves čas ste ljubili samo Glorijo. Še zdaj jo ljubite!«

Strela mu je udarila v srce. »Mogoče,« je obupan zajecjal. »Sam nisem vedel, Nikolina.«

Misel, da jo je Glorija premagala, je vplivala na Nikolino kakor strup.

»Zakaj ste pogladi svojo ljubljeno ženo v smrt, če je tako? Razložite mi to, dragi Garragan?«

Hudobni plamenčki so ji švigali iz oči. »Ali niste vedeli, za koliko ste tej dobri Gloriji dolžnik? Mar mislite, da bi bil nekdo kupil vaš ničvreden motor, če Glorije ne bi bilo?« Toli globoko je bila Nikolina ranjena v svoji samozvesti in tolikanj se je bila zaman ponižala, da je zdaj, kakor da bi morala braniti čuvstvo svoje vrednosti, prehajala v napad in skoraj v brezumju brusila Garraganu v oči, kar je bila zvedela od Heniksteina.

Garragan je stal kakor razorožen borilec in vdano prenašal vse udarce, ki so padali po njem.

»Zdaj sva bota, Garragan,« je vsa zasopla rekla Nikolina. »Zdaj vas ne bom nikoli več nadlegovala. Nikoli več ne bom motila vašega dragocenega miru.«

CENE MALIM OGLASOM

Po 50 par za besedo, Din 2.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za šifro ali dajanje naslovov plačajo oni, ki iščejo službo. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 12.—, Dopolni in ženitve se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 2.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.— Vsi ostali oglasi se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 2.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 17.—

Mali oglasi

Ponudbam na šifre ne prilagajte znamk! Le, ce zantevate od Oglasnega oddelka »Jutra« odgovor, prilozite Din 3.— v znamkah.

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vpsolati v pismu obenem z naročilom, ali pa po poštni položnici na čekovni račun, Ljubljana šte. 11842, sicer se zaračuna k zgoraj navednim pristojbinam še manipulacijska pristojbina Din 5.—

Vsa naročila in vprašanja, tičoča se malih oglasov, je naslavljati na: Oglasni oddelk »Jutra«, Ljubljana.

Potniki

Beseda 1 Din. davek 2 Din. za šifro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Agenti

za Strojstvo, dobro urejeno, denarja pri gostilni, šče ugodna, predvsem vinarstva firma. — Pomočje na oglas. oddelk »Jutra« pod znakom »Provizija«. 22730-3

Sopotnika

za potovanje sprejemam za dva dni, v Gori in Gorici. — Pomočje na oglas. oddelk »Jutra« pod znakom »Sialno potovanje« v znamenju. 22730-3

Zasluge

Beseda 1 Din. davek 2 Din. za šifro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Vsako prepisovanje

na stroj prejemam na dom. Naslov pustiti v oglasnem oddelku »Jutra«. 22730-3

Službo dobi

Beseda 1 Din. davek 2 Din. za šifro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Samostojno

kuharico sprejemam na večerjo penzionat na evropskem Jadranu. Naslov pustiti v oglasnem oddelku »Jutra«. 22730-3

Službo dobi ženska

ki je izkušena v izdelavi modnih klobukov. Plača 400 Din. Pomočje na oglas. oddelku »Jutra« pod znakom »Zabavica«. 22730-3

Majšo služujino

330 Lind. Vojska, Prešernova 3. 22730-3

Pletiljo

sprejemam v stalno službo Gibba v Šiški, Kavskova c. št. 26. 22730-3

G. Th. Rotman:

Peter Plavec

in Janko Rjavec potujeta okoli sveta

Knjige

Beseda 1 Din. davek 2 Din. za šifro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Prokletstvo ljubezni

roman v dveh delih, je še nedolgo izšel, ki ga je napisal Janko Rjavec. — Pomočje na oglas. oddelku »Jutra« pod znakom »Zabavica«. 22730-3

Prodaj

Beseda 1 Din. davek 2 Din. za šifro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Vablivo Vas

k nakupu na najcenejši oblačilnici A. Prešker, Sv. Petra cesta 14. 22730-3

Elektr. Lux aparat

(Stankov) senesle prebrano, prodaja Božič, Šteflična ulica 58. 22730-3

Srednješol. tehnik

se zaposli. Pomočje na oglas. oddelku »Jutra«. 22730-3

Krojaškega pomočnika

za boljšo damsko in moško delo sprejme Muc, Gradišče št. 13. 22730-3

Frizerko

dobro v železni, vodni in trajni ondulaciji, sprejme takoj ali s 15. septembrom na od. Brekvar, Domale 22730-3

Frizerke

ponudimo, z menjem vodne ondulacije ter evensit. trajnega kodranja in barvanja, 1886 salon G. J. d. Alexander, Ljubljana. 22730-3

Krojaški pomočnik

za povsemne velike komade, dobi službo, proti plači po tarifi ali po dogovoru. Pomočje na oglas. oddelku »Jutra« pod znakom »Zmožen«. 22730-3

Atelje Bazanella

Gajeva ulica št. 6/III sprejme takoj več samostojnih pomočnikov za boljšo delo, spoštljivo za plače. 22730-3

Izuriene pletilje

sprejme za stalno K. Sove, Mestni trg 18. Kupim večje množično špil. 22730-3

Vajenci-ke

Beseda 1 Din. davek 2 Din. za šifro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Vajenko

ki ima tri razrede srednje šole, sprejemam takoj v manufakturno. Naslov pove oglasni oddelk »Jutra«. 22730-3

Učenka obrtne šole

išče celo okobro pri boljši rodbini ali samostojni. Gami. — Prošnjava dojam v denarju ter pomoči v gospodinjstvu in šivanju. — Pomočje sprejema Stankov, Čuček, Prečna ulica št. 6. 22730-3

Trgovska učenka

z dveletno trgovsko prakso, z znanjem nemščine in dobrih splošnih, se želi izposlati na tujino. Poročje hana in stanovanje v hiši. Pomočje na področju »Jutra« v Celju pod šifro »Točna«. 22730-3

Gospodična

zmožna računanja, strojeplje in vseh gospodinskih del, išče kakršnokoli mesto izven Ljubljane. Naslov pove oglasni oddelk »Jutra«. 22730-3

Kipar. in pozlatar. pomočnik

vajen vseh vrst in strokovno usposobljen. Pomočje na področju »Jutra« v Celju pod šifro »Spreten«. 22730-3

Knjige

Beseda 1 Din. davek 2 Din. za šifro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Prokletstvo ljubezni

roman v dveh delih, je še nedolgo izšel, ki ga je napisal Janko Rjavec. — Pomočje na oglas. oddelku »Jutra« pod znakom »Zabavica«. 22730-3

Prodaj

Beseda 1 Din. davek 2 Din. za šifro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Vablivo Vas

k nakupu na najcenejši oblačilnici A. Prešker, Sv. Petra cesta 14. 22730-3

Elektr. Lux aparat

(Stankov) senesle prebrano, prodaja Božič, Šteflična ulica 58. 22730-3

Učenko

z predpisano izobrazbo — boljših stališ, sprejemam takoj v trgovino rokavic, Prešernova ulica št. 48. 22730-3

Pouk

Beseda 1 Din. davek 2 Din. za šifro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Najbolj uspešen in strokovno najboljši je trgovski tečaj

Trgovskega učnega zavoda v Ljubljani, Kongresni trg št. 2/1. — Centrum mesta, oddani profesorji in niska kolonija. 204-4

Instruktorja

zobovredna realne gimnazije iščem za vsakdanji pouk dveh fantov. Loebl, Maribor, Strossmayerjeva 28/1. 22633-4

Nemščino

od osnovnih začetkov do popolnega obvladanja poučujem profesor dr. Svoboda, Tevčarjeva 1. 22433-4

Gosli poučje

bitni učni konservatorija. Študentska ulica št. 9/1. 22168-4

Christofor trg. tečaj

Ljubljana, znani, najetnejši št. najbolj oblikovan, vsakje zadnji mesec septembra vsak dan, Domobranski 35. — Najboljše učne metode. Trgovski predmeti: nauk o računanju, slovenščina, nemščina, stenografija, strojeplje, jeziki. Vpisnina 30 Din. Iskalna hiša, soto mesečno šolnina samo 120 Din. Pouk prične 1. oktobra. Zanimajoč prostopek. Zavod prekrbuje službo. Dnevni in večerni tečaj. 22474-4

Nemščina

za deca in šolsko mladino dopolnjevali ali poučevati. Na oglas. oddelku »Jutra« pod šifro »Poštena in vrljuda«. 22337-2

Službe išče

Beseda 50 para. davek 1 Din. za šifro ali dajanje na slova 3 Din. Najmanjši znesek 12 Din.

Prodajalka

dobra mod. z večletnimi izkušnjami, vajena voditi področju, želi premeniti mesto. Cenjene dopine na oglasni oddelk »Jutra« pod šifro »Poštena in vrljuda«. 22337-2

Gospodična

zmožna računanja, strojeplje in vseh gospodinskih del, išče kakršnokoli mesto izven Ljubljane. Naslov pove oglasni oddelk »Jutra«. 22730-3

Kipar. in pozlatar. pomočnik

vajen vseh vrst in strokovno usposobljen. Pomočje na področju »Jutra« v Celju pod šifro »Spreten«. 22730-3

Knjige

Beseda 1 Din. davek 2 Din. za šifro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Prokletstvo ljubezni

roman v dveh delih, je še nedolgo izšel, ki ga je napisal Janko Rjavec. — Pomočje na oglas. oddelku »Jutra« pod znakom »Zabavica«. 22730-3

Prodaj

Beseda 1 Din. davek 2 Din. za šifro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Vablivo Vas

k nakupu na najcenejši oblačilnici A. Prešker, Sv. Petra cesta 14. 22730-3

Elektr. Lux aparat

(Stankov) senesle prebrano, prodaja Božič, Šteflična ulica 58. 22730-3

Gospodinj. gostilne in obrtniki

ne samodetne ogodne prikl. Radi izprazniti talože prodaja la skladiska Šenke Florjanc, šolska ulica 3. 22730-3

Solske torbice

aktovke, nahrabneke itd. v veliki izbiri priporočila Ivan Kravce, Maribor, Aleksandrova 13. 22334-6

Damskih klobukov

zadnjih novosti, krasno izbrano. — Preoblikovanje Din. — Salon apra Femme Chic, Selezburgova št. 6. I. nadstropje. 22732-6

K narodni noši

prodam arbo, brokat, modre, eklepance, opetelji, predpasnik in zavijake. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 22734-6

Auto, moto

Beseda 1 Din. davek 2 Din. za šifro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Rabljen avto

z mamek Chevrolet, poltovorni, zaprt, nošenost 600 kilogramov, kupim. Ponudbe na oglas. oddelku »Jutra« pod šifro »Chevrolet«. 22332-10

Kupim

Beseda 1 Din. davek 2 Din. za šifro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Železno posteljo

belo, kupim. Pomočje na oglas. oddelku »Jutra« pod šifro »Dobro obdržano«. 22732-7

Paneksol zdravilno soince

tudi brez zamene kupim. Pomočje na oglas. oddelku »Jutra« pod šifro »Paneksol«. 22730-7

Sode za kisl zelje

iz mehkega lesa, od 50 do 100 l, kupim večje množice. Takojeje ponudbe na naslov: Greg. Sagrivi, prodaja žužnog voza 3. pr. vda, Split. 22730-7

Vrednote

Beseda 1 Din. davek 2 Din. za šifro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Vsakovrstno zlato

kupuje po najvišjih cenah CERNE — juvelir Ljubljana, Wolfova ulica 3 22730-3

Pohištvo

Beseda 1 Din. davek 2 Din. za šifro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Staro pohištvo

dobro ohranjeno, prodam. Pomočje na oglas. oddelku »Jutra« pod šifro »Staro pohištvo«. 22730-3

Jedilno in salonsko garnituro

prodam. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 22730-3

Kapital

Beseda 1 Din. davek 2 Din. za šifro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Za vloga (knjižice)

Kmetake posojilnice Ljubljanske prodajne parcele ob Ižanski cesti v Ljubljani in v občini Ljubljani. — Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 22541-16

Hranilne vloge

vseh bank kupujemo in prodajamo najpogostjeje in točno. Poslovni savod 4. št. Zagreb, Priska ul. 6/II Tel. int. 38-38. Za odgovor priložite znamko. 22730-3

Novozidano hišo

2 sobi, kuhinja, hlev in njiva, oddam v najem za 140 Din mesečno za več let. — Pojanje daje L. Smič, Družava, pošla Le. smič, svec Konjica. 22337-17

Pridelki

Beseda 1 Din. davek 2 Din. za šifro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Trapist sir

polnomaestno večje množice prodamo na knjižice Prešerkove. Hite ponudbe pod »Zastavico« sedaj na kaj na oglasni oddelk »Jutra«. 22733-3

Hranilne knjižice

akcije, vrednostne papirje, kupuje, prodaja, lombardir. St. Praski, Zagreb, Varšavska 30, telefon 23-33. 22038-16

Hranilne knjižice

Mesne hranilnice Ljubljane z vlogo oca 17.000 in 5.000, evrov, dve po oca 10.000 in Ljudske posojilnice za oca 5000 Din kupim. Pomočje z navodno oca na oglasni oddelk »Jutra« pod »Donac«. 22701-16

Posojila